Dziś 32 strony: 16 stron „Republiki“, 8 stron „Dodatku Literacko-Naukowego“ oraz 8 stron „Panoramy“.

Pełna tabela wygranych loterji państwowej na str. 6-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok VIII. | ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 14 WRZEŚNIA 1930 ROKU | CENA NUMERU 35 GROSZY. | Nr. 252

Marsz. Piłsudski o aresztowanych b. posłach.

Aresztowano dotychczas tylko czwartą część b. posłów, przeciw którym toczą się dochodzenia.

Jak zachowywali się b. posłowie przy aresztowaniu.—Uznanie dla Witosa.—Wspomnienia z dożynek.—Prace Marszałka nad budżetem państwowym.

Piłsudski nie jest przeciwnikiem parlamentu

Wywiad z Marszałkiem Piłsudskim.

— Czy wolno Pana Marszałka, jako Szefa Rządu, zapytać o **aresztowania byłych posłów?**

— Ależ bardzo proszę. Historja tego wypadku jest następująca:

Jeszcze przed rozwiązaniem Sejmu, gdy posłowie byli **istotnymi posłami, a nie „byłymi“**, wpływała dość wielka ilość karnych procesów, wytaczanych przez prokuraturę różnym posłom i z bardzo rozmaitych powodów. Nie mam bowiem, proszę Pana, żadnej wątpliwości, że **panowie posłowie dążyli do immunitetu, czyli nietykalności, tak dalece rozszerzonej, że utworzyło się jak gdyby zbiorowisko ludzi uprzywilejowanych w sposób ani konstytucyjny, ani prawny, ani w żaden sposób związany ze zwyczajną etyką.**

Przy rozwoju naszego t. zw. parlamentaryzmu weszło więc w zwyczaj, że wspólnicy nawet takiego czy innego występku, **czy zbrodni, nie byli pociągani do** odpowiedzialności sądowej, ta bezkarność przy ostatnim Sejmie doszła już do jakichś

potwornych rozmiarów

przekraczających możliwość znoszenia tego dalej

Ja, osobiście, **wogóle nie znoszę bezkarności,** prowadzącej w sposób naturalny **do rozwydrzenia i obniżenia gwałtownie i szybko wszelkiego poczucia zwyczajnej moralności;** dlatego też odrazu **zdecydowałem wykorzystać ten normalny czas, gdy** posłowie stają się zwyczajnymi obywatelami państwa, aby **choć raz w Polsce postawić sprawiedliwość wymierzaną przez sądy, na normalną drogę, nie naruszaną tak bezecnie, jak to czynili posłowie z immunitetem w pyskach.**

Dlatego też **kazałem zabrać poruszone przez prokuraturę sprawy:** i wie Pan — nazbierało się ich ogromnie dużo; a przy naturalnym pędzie sprawiedliwości do niewyłączania z powodu jakichkolwiek przywilejów poszczególnej warstwy ludzi — **liczba ta, rosnąc coraz bardziej, może dobiec do poważnej cyfry.**

Mogę Panu powiedzieć, że musiałem, niestety, zatrzymać nawet karcącą rękę sprawiedliwości, gdyż **nie mógłbym sobie dać rady z taką ilością jednocześnie.** A gdy policja obecnie zajęta jest mnóstwem dodatkowych prac, związanych z wyborami do sejmu — **nie mogłem również przeciążać zbytnio policji.** Dlatego też zdecydowałem nie osiągać rekordu i **zatrzymałem się — dla pierwszej transzy — przy jednej czwartej zaledwie.** Niestety, nie mogę Panu powiedzieć zupełnie ściśle, za co właściwie taki czy inny pan jest ścigany przez sprawiedliwość, gdyż **przy każdem nazwisku sprawiedliwość stawia paragrafy i artykuły karne, których ja niestety, nie znam** wiem tylko, że są one bardzo rozmaite i **sama liczba tych paragrafów jest znakomicie wielka — tak, że musiałbym mieć ciągle do czynienia z kodeksem karnym, co nie jest moim obowiązkiem.**

Wiem, że **są tam strzelania do policji jakieś macherki z wekslami, oszukaństwa i szantaże** — no i temu podobne paskudstwa.

Aresztowania są zatem, pod względem wyboru, **dość wypadkowe;** mógłbym wybierać co piątego, co dziesiątego. Bo przecież doprawdy ci panowie posłowie upodobali sobie dość dziwny sposób życia; **dla obrony „praw wolności“ niemal że siadali na ulicy, aby robić nieczystości — z immunitetami w pyskach.** Toż tego znosić nie można! Takie „prawo wolności“ — toż koń by się z niego śmiał, mówiąc językiem legjonowym. Tam oszukać, tam szantażować, tam strzelić z rewolweru, tam ukraść — to są „prawa wolności“.

To rozciągnięcie prawa immunitetu poselskiego — ze stałą ze strony marszałków Sejmu odmową prowadzenia nawet dochodzeń — jest takiem

urąganiem poczuciu sprawiedliwości

i takiem bezczelnem deptaniem honoru samej instytucji Sejmu, że chyba dalej już nie idzie. Jest to jedna z największych nieprzyzwoitości, które były popełnione w ubiegłym okresie sejmowładztwa, właśnie ta nieprzyzwoitość stale mnie skłaniała do przypuszczenia, że **głównym celem pracy panów posłów jest bezkarność wobec sądów Rzeczypospolitej, za wszelką cenę.**

— Pan Marszałek dąży zatem do tego, aby w okresie obecnym wymiar sprawiedliwości poszedł **normalnym trybem, zahamowanym poprzednio przez wybujałe potwornie rozszerzenie immunitetu?**

— Gdyby mi się udało wprowadzić choć trochę przyzwoitości w te zabrudzone stosunki, tobym był bardzo dumny z tego. Zawsze zachętą dla mnie jest oświadczenie grupy byłych posłów z t. zw. jedynki, którzy ogłosili publicznie, że nie chcą korzystać z immunitetu poselskiego i nie chcą być sądzeni jedynie przez t. zw. sąd honorowy Sejmu.

Ale wie Pan, powrócę do swego poprzedniego tematu:

ABERACJI MYŚLOWEJ.

Czyż nie widzi Pan u ludzi z aberacją myślową tej bezmiernej tendencji przedłużania swego stanu „jakoby posła“ nawet na okres wyborczy? Czy Pan wie, że w liczbie aresztowanych posłów jest kilku panów — ja pamiętam tylko nazwiska pp. Kwiatkowskiego i Baśmagi — **ludzi oskarżonych właśnie o zwyczajne kryminały,** którzy przy przewożeniu ich do więzienia **krzyczeli ustawicznie, że oni są posłami. Zaś p. Dębski wybił nawet szybę w automobilu, którym go przewozili;** może dlatego, że **kiedy był wojewodą, przypisywał sobie znowu nadzwyczajne przywileje. Nie wiem naturalnie mo** że sądzili oni w swojej durnej aberacji myślowej, że gdy przechodzień usłyszy, że to jest poseł, to rzuci się, by go ratować, spełniając przytem szczytny obowiązek bronienia „praw wolności“.

A wie Pan, przy tej ostatniej historji **zwrócił moją uwagę wypadek, który zaszedł z p. Witosem.** Ten pan przewożony był przez Kraków, gdzie przewożący go spostrzegli, że **mają nieodpowiednie pieczątki wystawione w dokumentach podróży. Wozili więc biednego Witosa po Krakowie od urzędu, do urzędu, zdobywając należytą pieczątkę. P. Witos zachował się przez cały czas tak spokojnie że przy powszechnej nieprzyzwoitości i drańtwie może być uważany za zaszczytny wyjątek. Zachował godność człowieka w sobie.**

— **Przypuszczam, Panie Marszałku,** że jeżeli aberacja myślowa jest uleczalna, to zostały zastosowane **dość radykalne środki.**

— Powiem Panu, że środek zastosowany okazał się bardzo skuteczny, gdyż **nie otrzymałem dotąd z więzienia żadnego meldunku o aberacji myślowej. Dyscyplina więzienia jest twarda** i może ci panowie, gdy wyjdą z więzienia, okażą się ludźmi bardziej zdyscyplinowanymi, niż wówczas, gdy tak bezecnie „służyli“ Polsce w Sejmie.

Niechybnie wracając znowu do aberacji myślowej, postępowy rozwój tej aberacji prowadzić musi do

szpitala warjatów

Nigdy nie zapomnę, proszę Pana, moich **wrażeń ze szpitala warjatów.** Pamiętam tam jednego pana, który dzień i noc chodził po pokoju i stukał silnie od czasu do czasu **jedną nogą w przydeptanym szpitalnym pantoflu.** Byłem zdziwiony tem uporczywem stukaniem i razu pewnego ośmieliłem się zapytać tego pana bardzo grzecznie, **czemu właściwie stuka on chodząc, tak mocno nogą.** Popatrzył na mnie zgóry, — tak jakbym ja stał na śmietniku, a on gdzieś wysoko, i spokojnie mi odpowiedział z dużym odcieniem pogardy: — **„Ja tu jestem schowany, bo robiono zamachy na moją wolność i życie, ale za każdym razem, jak ja stuknę, to „gradonaczalnik“ rozumie, co to znaczy“.**

Dodam dla wyjaśnienia, że „gradonaczalnik“ był to ktoś w rodzaju naszego komisarza rządu miasta Warszawy. Ileż to, proszę Pana, **takich stuków przy deptanych pantofli ma „rozumieć“ nasz biedny Jaroszewicz.** Wątpię jednak, czy on to rozumie.

— Pomimo tego wszystkiego, po zmęczeniu pierwszym tygodniem wyborczym, widzę dziś Pana Marszałka **w lepszym usposobieniu.**

— Czy pan wie, — ratuję się jak mogę, bo jednak **to babranie sie w nieczystościach upstrzone paragrafami karnemi, — to nie jest wesoła robota.** Dlatego ratuje się często

śmiechem, jako najlepszem lekarstwem

na ten wstręt do pewnych prac. Opowiem więc Panu co mnie się przypomniało z powodu tych najrozmaitszych prób obrony posiadania stanu „byłych posłów“.

Jak Pan wie, urodziłem sie w Zułowie, dużym dworze pod Wilnem. Jak zwykle, wyprawiano tam

DOROCZNE DOŻYNKI.

Dożynki w Zułowie robiono **obfite i sute, z mnóstwem „wódeczności“. gdyż ojciec prowadził i wielką gorzelnię.** Co do mnie, malca, byłem szczególnie zajęty zawsze **przyglądaniem sie tańcom.** Nie mogłem bowiem zrozumieć dlaczego parobcy ciężkiemi butami nie zmiażdżą bosych stóp dziewcząt. Wydawało mi się to niemożliwe. To było moje zajęcie. Oczywiście, z biegiem dożynek wzrastała coraz bardziej ochota i humor. Pamiętam, że pewnego roku dzieci trzy razy prosiły rodziców, by ich **nie kładziono do snu, tak bardzo dożynki były huczne i ochocze.** Wreszcie, gdy zupełnie ściemniało, po sutej kolacji, stanięto znowu do tańca. Zagrało równocześnie 6 harmonij: odchodziła „lewonicha“. Sześć harmonijek grało od ucha. Ojciec mój b. muzykalny, krzywił się jakby jadł cytrynę, w pewnej chwili zobaczyliśmy skaczącego do góry naszego kuchcika, który wywijał rękami i olbrzymią miednicą mosiężną do smażenia konfitur — i nagle **wielkim moździerzem zaczął wybijać takt, niezgodnie ze wszystkiemi harmonijkami.** Ojciec, przerażony tą okropną kakofonją, podszedł do niego i zapytał: — „Joachimku, co ty robisz?“ — „Panie, Panie — byle szum, byle szum“ — odrzekł rozhulany Joachimek. Ojciec odszedł zawstydzony. **Ileż to, proszę Pana, u nas znowu uporczywych Joachimków się nazbierało!**

Skoro Pan mnie zagadnał o lepszy humor, to powiem Panu, że humor jest lepszy toż i z tego powodu, **że mogłem przystąpić do racjonalniejszej pracy.** — Miałem więc posiedzenie Rady Ministrów, teraz zaś zaczynam pracować

nad budżetem państwowym

i rozmaitemi objektami poważnemi, a mniej śmierdzącemi niż babranie się w kryminałach i w steku nieczystości, zostawionych przez sejm.

— Pomimo przygotowań wyborczych

Ciąg dalszy na str. 2-giej.

Adwokaci u prokuratora Michałowskiego

Obrońcy mogą wziąć udział dopiero w śledztwie.—Prokurator prostuje pogłoski, jakoby źle się obchodzono z aresztowanymi

Uchwała naczelnej rady adwokackiej opublikowana będzie w poniedziałek.

Nasz warszawski korespondent telefonuje:

Delegacja adwokatów, która podjęła się obrony aresztowanych b. posłów wniosła wczoraj protest do prokuratora sądu okręgowego w Warszawie p. Michałowskiego.

W proteście tym adwokaci domagają się przedewszystkiem przewiezienia aresztowanych z więzienia wojskowego do więzienia cywilnego, następnie proszą o możność skomunikowania się z nimi, celem uzyskania od nich pełnomocnictw. Okazuje się, że pełnomocnictwa na prowadzenie sprawy adwokaci dotąd nie posiadają, a mają jedynie pełnomocnictwo dr. Liebermana.

Prokurator Michałowski odpowiedział, że sprawa oskarżonych z art. 100, 101 i 532 pozostaje jeszcze w stadjum dochodzenia prokuratorskiego i w tem stadjum udział obrony nie jest przewidziany.

OBRONA MOŻE BRAĆ UDZIAŁ DOPIERO W OKRESIE ŚLEDZTWA, KTÓRE TYMCZASEM JESZCZE NIE NASTĄPIŁO.

Pozatem prok. Michałowski z naciskiem sprostował plotki, jakie krążą po Warszawie o złem obchodzeniu się z aresztowanymi, których jakoby ogolono i zabrania się im spacerów.

*

Warszawski kor. „Republiki" telefonuje:

O godzinie 8-ej wieczorem rozpoczęło się posiedzenie naczelnej rady adwokackiej. Członkowie rady z Warszawy i prowincji zjechali się w komplecie bardzo licznym.

Na wstępie obrad odczytano list ministra sprawiedliwości p. Cara, który zapytuje, czy naczelna rada adwokacka skłonna jest anulować protest warszawskiej rady adwokackiej, wystosowany do ministra Cara i sprzeciwiający się aresztowaniu czterech byłych posłów, członków warszawskiej izby adwokackiej, a mianowicie dr. Liebermana, dr. Kiernika, dr. Pragera i Dębskiego.

Po odczytaniu listu zreferował sprawę dziekan warszawskiej rady adwokackiej mec. Nowodworski, poczem rozwinęła się dyskusja trwająca poza godzinę 1-szą w nocy.

W rezultacie obrad uchwalono podać do wiadomości publicznej decyzję powziętą na posiedzeniu dopiero po zakomunikowaniu jej min. Carowi, t. j. najwcześniej w poniedziałek.

Wedle pogłosek, które trudno jest sprawdzić, gdyż uczestnicy posiedzenia zachowują ścisłą tajemnicę — naczelna rada adwokacka postanowiła nie anulować protestu warszawskiej rady adwokackiej.

Jeżeli pogłoski te odpowiadają prawdzie, to liczyć się należy z rozwiązaniem, zarówno naczelnej, jak i warszawskiej rady adwokackiej.

Marsz. Piłsudski o aresztowanych b. posłach.

(Dokończenie).

nurtują w opinji publicznej wątpliwości, czy — wobec negatywnego stosunku Pana Marszałka do posłów. — nie zamierza Pan obchodzić się bez nich zupełnie na przyszłość?

— Dotyka Pan kwestji, którą niegdyś podniosłem, mówiąc o gasnącym świecie. Kwestja jest bardzo poważna i bardzo głęboka, gdyż niewątpliwie parlamentaryzm wszędzie na świecie jest chory. Wszędzie też czynią próby naprawy stosunków w ten czy inny sposób.

Co do mnie, proszę Pana, nie sądzę, aby można było obejść się bez jakiegoś przedstawicielstwa wybranego i czynią cego zadość poczuciu odpowiedzialności. Natomiast nie mogę nie powiedzieć, że wszystko, co się daje obserwować w Polsce, w tej sprawie, czyni pracę nad zachowaniem tej zasady u nas niezwykle ciężką i niezwykle trudna do obronienia. A to głównie z powodu niecnego i nieprzyzwoitego zachowania się posłów. Jak dotąd jednak — powtarzam — nie potrafiłbym zmienić siebie o tyle, dałem zresztą tego dowód szukając na drodze wyborów naprawy naszego chorego parlamentaryzmu.

Sprawca zamachu

na poselstwo sowieckie w Warszawie ujęty w Lublanie.

Warszawa, 13 września
(Polska Agencja Telegraficzna)

Sprawca usiłowanego zamachu na gmach poselstwa ZSSR w Warszawie Jan Polański, który zdołał zbiec zagranicę, został w wyniku śledztwa przeprowadzonego przez polskie władze sądowe zatrzymany w Lublanie.

Na skutek żądania władz polskich władze jugosłowiańskie postanowiły wydać Polańskiego sądom polskim.

Zeppelin ostrzeliwany

na granicy sowiecko-łotewskiej.

Berlin, 13 września.
Polska Agencja Telegraficzna)

Biuro „Conti" potwierdza dzisiaj wiadomość o ostrzeliwaniu sterowca „Zeppelin" w czasie przelotu nad granicą łotewsko - sowiecką.

Urzędowo stwierdzono — podaje biuro „Conti" — że strzały padły nie z terytorjum sowieckiego i że nie strzelała sowiecka straż graniczna. Mogło się to zatem stać tylko na terytorjum łotewskiem. W tej sprawie rząd niemiecki zwrócił się do rządu łotewskiego o wyjaśnienie.

Krwawa zemsta zdradzonego męża.

Obydwaj rywale ciężko ranni walczą ze śmiercią.

Wczoraj wieczorem około godz. 11 policja zaalarmowana została krwawą rozprawą nożową, której terenem stała się ulica Wólczańska.

W domu przy ul. Wólczańskiej 148 mieszkał od dłuższego czasu 27-letni Stanisław Wiśniewski wraz ze swą żoną. Pożycie tego małżeństwa nie było szczególne, gdyż sąsiad Wiśniewskiego niejaki Jan Górniak przed 4 miesiącami uwiódł Wiśniewską. Zdradzony mąż porzucił wobec tego żonę i zamieszkał u swych krewnych.

Wiśniewski pałając zemstą postanowił jednak wczoraj rozprawić się z Górniakiem. Wiedząc o tem, że Górniak bawi z wizytą u żony, przybył wieczorem do domu przy ul. Wólczańskiej 148 i uzbrojony w nóż postanowił czekać na Górniaka, aż ten z bramy wyjdzie na ulicę.

Około godziny 11-ej, kiedy Górniak opuszczał bramę, przyczajony na ulicy Wiśniewski rzucił się nań z nożem zadając pięć głębokich ran. Pomiędzy obydwoma mężczyznami zawrzała walka na śmierć i życie. Górniak ciężko ranny, słaniając się na nogach, ostatnim wysiłkiem wyrwał Wiśniewskiemu nóż i wbił go swemu przeciwnikowi pod serce. — Wiśniewski z wyłupanym okiem padł nieprzytomny na bruk. Jednocześnie obok Wiśniewskiego zwalił się nieprzytomny Górniak.

Sąsiedzi zaalarmowali natychmiast pogotowie i policję. Lekarz pogotowia przewiózł obydwóch mężczyzn do szpitala. Stan Wiśniewskiego jest beznadziejny.

As.

Adwokaci Piotrkowa i Radomska

przeciw warszawskiej Radzie adwokackiej.

Z Piotrkowa Trybunalskiego pod datą dnia 12-go września r.b. otrzymujemy pismo następujące:

— Uważając, że protest Rady adwokackiej okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie z dnia 10-go września 1930 r. z powodu aresztowania b. posłów, adwokatów i aplikantów adwokackich, przekracza zakres działania tejże Rady, niżej podpisani adwokaci w Piotrkowie i Radomsku oświadczają, że nie solidaryzują się oni z treścią, ani też z formą wspomnianego protestu.

Piotrków, dnia 12 września 1930 r.

Podpisy: (—) Wacław Walesiński, (—) Edward Rudnicki, (—) Bronisław Owczarek, (—) Bolesław Nowak, (—) Bronisław Więckowski, (—) Józef Nowachowicz, (—) Bolesław Nowicki.

Niemcy w pętli wyborczej.

Przedwojenny carski „isprawnik", któremu polecono składać co pewien okres raporty o stanie epidemji w jego okręgu, nadesłać miał swemu zwierzchnikowi następującą lakoniczną, a wielce charakterystyczną relację: **„Cholera prawilno idiot"**.

Bóg raczy wiedzieć, co miał na myśli ten rosyjski „Derżymorda", określając w sposób tak **wzorowo-biurokratyczny** przebieg straszliwej choroby, dziesiątkującej ludność, powierzoną jego pieczy, ale lapidarne jego powiedzenie przeszło do literatury i znalazło swoją wykładnię polityczno-społeczną.

Gdyby dziś ten sam isprawnik, albo jego krewniak, Połusztannikow, miał określić sytuację w Niemczech, nie mógłby prawdopodobnie nic lepszego wymyśleć, aniżeli tę klasyczną formułę: „Cholera prawilno idiot".

Tą „cholerą" nie jest oczywiście sama tylko kampanja wyborcza, która dla każdego zresztą współczesnego państwa jest istotnie czemś w rodzaju **silnej febry, coraz trudniejszej do przetrwania i zniesienia.** W danym wypadku chodzi o objawy **choroby organicznej**, które okres wyborczy jeszcze bardziej uwydatnia i zaostrza, upoważniając nietylko carskiego stupajkę, ale i najbardziej „okrzesanych" obserwatorów do stawiania **groźnej w swej lakoniczności djagnozy.**

Niemcy przypominają w tej chwili **6 pirandellowskich postaci, poszukujących... autora.**

„Autorem" tym może być równie dobrze zdecydowana **większość parlamentarna,** jak i zdecydowana... **mniejszość antyparlamentarna,** albo nawet — **jednostka,** któraby potrafiła ująć władzę w swoje ręce nie napotykając zresztą poważniejszego oporu. Kręgosłup społeczny Niemiec stracił bowiem **punkt oparcia, stracił równowagę,** wskutek czego może być łatwo przesunięty **bądź w prawo, bądź w lewo.**

Przed wojną monarchja niemiecka opierała się na wielkich obszarnikach i ciężkim przemyśle. Porażka wojenna i rewolucja 1918 roku przeniosły punkt ciężkości ku **średniej i drobnej burżuazji.** Wielkie tempo życia gospodarczego, szalony rozwój techniki oraz wzrost gatunkowy i ilościowy—konsumpcji i potrzeb najszerszych mas wytrąciły jednak średnio-zamożnemu mieszczaństwu ster rządów, zmuszając je **do obrony własnych zagrożonych pozycyj** przed silniejszym finansowo konkurentem, wielkim kapitalistą, jak i nacierającym z dołu robotnikiem. Stało się tak, iż mieszczaństwo znalazło się **między młotem a kowadłem,** i, nie znajdując nigdzie sprzymierzeńca, rozpaczliwie **walczy na dwa fronty.**

„Cholera" **rozkładu „środka" społecznego** rozwija się w Niemczech z nieubłaganą konsekwencją, dzieląc całe społeczeństwo na **dwa skrajne obozy — lewy i prawy.**

Obydwa nie uznają bożyszcza demokracji, **kpią i szydzą z parlamentaryzmu** i marzą tylko o bezpośredniem, decydującem starciu, które dać ma jednej ze stron **zupełne i ostateczne zwycięstwo.**

Pod tym złowieszczym znakiem odbywają się obecnie **wybory w Niemczech.** Można też z góry przewidzieć, że nadchodząca niedziela nie da zwycięstwa ostatecznego **ani lewicy, ani prawicy,** przyniesie natomiast **niewątpliwą porażkę stronnictwom t. zw. środka** — z socjaldemokracja na czele — gdyż odcięto im wszelką możliwość kompromisu z „sąsiadami" z lewa i prawa.

Odosobnione, zablokowane centrum nie będzie mogło odegrać swej „historycznej" roli **„języczka u wagi"** i przypominać raczej będzie symboliczną **pętlę szubieniczną,** na której zawiśnie **ostatnia nadzieja utworzenia rządu parlamentarnego.**

I dlatego rację miałby może nieśmiertelny rosyjski „isprawnik Derżymordka", gdyby, składając relację z frontu niemieckiego, ograniczył się do prymitywnego a dosadnego określenia: „cholera prawilno idiot".

TADEUSZ GÓRSKI.

Wahania dolarowe.

Spekulacja żeruje na walucie.—Fundusz Morgana dla odparcia ewentualnych ataków na złotego.

Pozycja złotego jest bardzo mocna.

Jak corocznie, w okresie świąt żydowskich, gdy ruch przekazowy wzmaga się wybitnie zwiększa się również popyt na NOTY dolarowe w całej środkowo-wschodniej Europie.

Na rynku łódzkim wahania w tym roku są minimalne, gdyż banki zawczasu zaopatrzyły się dostatecznie w banknoty dolarowe i mogą honorować czeki bez uciekania się do zakupów na rynku prywatnym. Tem nie mniej dolar gotówkowy podciągnął do poziomu zł. 8,93 — 8.95.

Jest to już znaczna zwyżka jeśli zważy się, że kurs przekazu podwyższył się tylko o 2 punkty. Mocniejsze kształtowanie się przekazu na New York jest arbitrażowym rezonansem mocniejszej tendencji dla tej dewizy na giełdach światowych.

Natomiast we Lwowie, który jest gniazdem spekulantów, potrafiono wyzyskać fakt powrotu do Ameryki P. DEWEYA, którego kontrakt wygasł i wyśrubować w dniu wczorajszym dolar gotówkowy do zł. 9.00. Hyjeny spekulacyjne potrafiły znaleść szereg ofiar, które ciężko zapłacą za swą nieznajomość spraw walutowych.

Wyjazd p. Deweya był sprawą oddawna postanowioną, tembardziej iż doradca nie potrafił stanąć na wysokości zadania. Zresztą w St. Zjednoczonych p. Dewey był tylko ekspertem rolnictwa i, obejmując swe stanowisko w Banku polskim, znalazł się wobec zupełnie dla niego nieznanych zagadnień. „Republika" jak również część prasy oddawna bardzo krytycznie odnosiła się do działalności p. Deweya. Oczywistem więc jest, iż jego wyjazd nie może mieć żadnego znaczenia dla kursu złotego.

Wszelkie zatem ataki spekulacji są zwyczajnem

NABIERANIEM NAIWNYCH.

Mimo wielkiego odpływu dewiz w ciągu ostatnich miesięcy

POZYCJA ZŁOTEGO JEST BARDZO MOCNA.

Przypominamy, iż Bank polski rozporządza t. zw. kredytem „revolvingowym" w wysokości kilkudziesięciu miljonów dolarów postawionym oddawna do dyspozycji przez Morgana, na stłumienie wszelkich możliwych zamachów na złoty.

Jasne jest, iż w tych warunkach wygrywanie corocznie powtarzającego się zwiększonego popytu na banknoty dolarowe jest jedynie trickiem pokątnej spekulacji.

Zwyżka dolara we Wiedniu.

Wiedeń, 13 września.

Polska Agencja Telegraficzna)

„Neues Wiener Tageblatt" twierdzi, że wczorajsza zwyżka dolara w Wiedniu tłomaczy się większemi zakupami arbitrażowemi przez Berlin.

Dziś wybory w Niemczech.

Krwawe bójki uliczne i namiętna agitacja.

Berlin, 13 września

(Polska Agencja Telegraficzna)

Agitacja przedwyborcza przeniosła się w ostatnich dniach na ulicę. W dniu dzisiejszym odbyło się w samym Berlinie przeszło 200 pochodów z arkiestrami i 50 zebrań przedwyborczych. Słupy reklamowe oblebione są ulotkami stronnictw, chodniki zarzucone są odezwami.

Ubiegłej nocy policja aresztowała w Berlinie 48 osób, przeważnie komunistów i hitlerowców, którzy wszczynali bójki uliczne. Wśród zatrzymanych jest wielu rannych. Za stawianie oporu policja aresztowała byłego posła komunistycznego Dahlema.

Również z prowincji donoszą o krwawych zajściach między komunistami, hitlerowcami i policją.

Berlin, 13 września

(Polska Agencja Telegraficzna).

Pisma podają, że wg. danych statystycznych ilość uprawnionych do głosowania w dzisiejszych wyborach do Reichstagu wynosi na obszarze całej rzeszy 42,9 milj. wobec 41,2 milj. w wyborach w r. 1928 i 38,9 milj. w wyborach w r. 2924.

Obecna więc ilość uprawnionych do głosowania wzrosła ogółem o 3 milj.

Aktualne uwagi o włosach.

Omawiając wpływ słońca na włosy, uwzględnić należy odrębne jego działanie na włosy, tudzież na skórę głowy, w której usadowione są korzonki włosów. Na w ł o s y działają promienie słońca z reguły ujemnie. Płowienie, przedwczesna siwizna, łamliwość, oto następstwa naświetlania słońcem. Wpływ zaś słońca na skórę głowy może być niszczący lub zbawienny, zależnie od prawidłowego stanu, względnie chorobowego skóry. Do schorzeń zaliczyć należy minimalne nawet zmiany łojotokowe, w postaci łupieżu lub tłustej miazgi. Skóra taka, zadrażniona kwasami tłuszczowemi, ulega zgubnym dla korzonków zmianom zapalnym, jeśli bywa naświetlana. Przekrwienie zaś słońcem zdrowej skóry działa nawet zagęszczająco. O tem pamiętać powinni mężczyźni, którzy strzygą w lecie włosy. Przerzedzone włosy zagęszczają się, jeśli po wyleczeniu schorzeń, udostępni się strzyżeniem naświetlanie skóry słońcem. Kto nie może zasięgnąć porady lekarza - specjalisty, niechaj zobojętnia kwasy tłuszczowe dwukrotnem myciem tygodniowo Slampeonem D-ra Lustra, strzyże włosy krótko a skórę naświetla słońcem. Ponieważ w lecie łatwo jełczeje tłuszcz na głowie, powinny kobiety myć często tym lekarskim preparatem głowę, celem zapobieżenia marnieniu włosów.

Dr. Z. B.

TEATR i FILM

RADJOPROGRAM

NIEDZIELA, dnia 14 września, 1930 r.

10.15 Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 11.58—12.05 Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie 12.05—13.15 Muzyka z płyt gramofonowych. Gramofon i płyty z firmy A. Klingbeil, Łódź, Piotrkowska 160, 13.15—13.20 Odczytanie programu dziennego i repertuaru teatrów i kin.

13.20—16.50 Przerwa, 16.50—17.10 Muzyka (tr. z W-wy), 17.10—17.25 Odczyt p. t. „Partyzant z 1831 r. (Karol Różycki) wygł. prof. Henryk Mościcki (tr. z W-wy), 17.25—18.45 Koncert popołudniowy (tr. z W-wy), 18.45—19.05 Rozmaitości, 19.05—19.25 Wiadomości przyjemne i pożyteczne (tr. z W-wy), 19.25—20.00 Odczytanie programu na dzień nast. i płyty gramof. z W-wy, 20.00—20.15 Kwadrans literacki. Fragment z powieści C. Zapolskiej „Sezonowa miłość", 20.15—22.00 Koncert popularny. Wyk.: Orkiestra Polskiego Radja pod dyr. Józefa Ozimińskiego, Zofja Fabry (sopr.), Wiktor Bregy (tenor), Tadeusz Łuczaj (bas) prof. Ludwik Urstein (akomp.) W programie utwory L. van Beethovena, J. Brahmsa, F. Mendelsona, Fr. Schuberta i R. Schumanna (tr. z W-wy). 22.00—22.15 Redaktor Zdzisław Dębicki wygł. feljeton p. t. „Morze w literaturze polskiej" (tr. z W-wy). 22.15—23.00 Komunikaty: meteor., policyjny, sportowy. 23.00—24.00 Muzyka taneczna z dancingu „Oaza" w Warszawie.

AMATORSKIE PRZEDSTAWIENIE.

Drużyna harcerska im. Andrzeja Małkowskiego urządza w dniu 21 b. m. o godz. 11-ej w sali patronatu przy ul. Gdańskiej 111, amatorskie przedstawienie p. t. „Miecz Demoklesa" z którego dochód przeznaczony jest na sztandar drużyny.

Bilety do nabycia w dniu przedstawienia w kasie od godz. 11-ej do 17-ej i dnia 14 b. m. w lokalu drużyny przy ul. Gdańskiej 29 od godz. 11 do 13.

ODCZYT O ŁODZI.

W środę, dnia 17 b. m., o godz. 6 po poł. w sali gimnazjum miejskiem im. J. Piłsudskiego, Sienkiewicza 46, prof. Zygmunt Lorentz, autor „Narodzin Łodzi nowoczesnej", wygłosi odczyt na temat: **„Rola Łodzi w Polsce współczesnej".** Prelegent, doskonale odczuwający tętno życia naszego miasta, omówi szereg aktualnych problemów, interesujących każdego inteligentnego łodzianina. Należy przypuszczać, że ze względu na osobę prelegenta i wyjątkowy temat, odczyt wzbudzi wielkie zainteresowanie.

POKAZ OGNI SZTUCZNYCH W HELENOWIE.

Z powodu niepogody dnia 7 września zapowiedziany pokaz ogni sztucznych odbędzie się dziś o godz. 9-ej wieczorem w Helenowie, demonstrowany przez największą w Polsce fabrykę pirotechniczną „BLASK" w Poznaniu.

Pierwszy pokaz demonstrowany w Zielone Święta wywarł kolosalne wrażenie na zebranej publiczności. Chcąc zadość uczynić licznym żądaniom i okazać możność podziwiania prawdziwego cudu techniki pokaz ogni sztucznych zostanie powtórzony w zupełnie nowym bogatym programie.

Pomimo wielkiego nakładu kosztów, chcąc udostępnić możność ujrzenia pokazu ogni najszerszym sferom naszego miasta, ceny wejścia wraz z koncertem orkiestry symfonicznej — normalne.

ZE SZKOŁY TAŃCA W. LIPIŃSKIEGO W GRAND HOTELU.

Komunikują nam, iż zapisy na lekcje już się rozpoczęły i przyjmowane są w lokalu szkoły — Traugutta 1 — codziennie między 11—1 i od 6—8 wiecz. Program wykładów obejmuje m. in. także nowości choreograficzne, zaakceptowane przez tegoroczny zjazd nauczycieli tańca w Paryżu.

W związku z uchwałą kongresu, aby poza nowościami sezonu pozostawić w repertuarze także niektóre z tańców już wprowadzonych — organizowane będą specjalne „kursy uzupełniające", mające na celu zapoznanie zaawansowanych adeptów z inowacjami oraz ze zmianami, jakie uznano za właściwe poczynić w trakcie obrad kongresu.

Nowości te będą pozatem demonstrowane także na lekcjach praktycznych.

Co grają w teatrach?

TEATR MIEJSKI.
„Krakowiacy i górale".

Dziś o godz. 8.30 wieczorem komedjo-opera „Krakowiacy i górale" w nader ciekawej formie inscenizacyjnej.

Bilety w cenie od 1 zł. do 8 zł.

Jutro, w poniedziałek pierwsze przedstawienie dla związków robotniczych, pozostałe bilety do nabycia w kasie zamawiań Piotrkowska 74, w cenie od 1 zł. do 5.50

Początek jutrzejszego przedstawienia o godz 7.30.

TEATR POPULARNY.
„Eros i Psyche".

Dziś i dni następnych poemat dramatyczny Jerzego Żuławskiego „Eros i Psyche".

Początek przedstawień o godz. 8.15 koniec sześciu aktów o godz. 11.45.

Bilety w cenie od 75 gr. do 3 zł.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA
ul. Piotrkowska 295.

Dziś w niedzielę 14 b. m. dwa ostatnie przedstawienia o godz. 4 m. 15 popołud. i 8.15 wiecz. świetnego wodewilu w 5 akt. ze śpiewami i tańcami p. t. „Podróż po Warszawie" z Romanem Urbańskim w roli Józia Grojseszyk, oraz z gościnnie występującą znakomitą parą taneczną — Cesarskiej i Szymańskiego.

Ceny biletów od 50 gr. do 2.50.

TEATR REWJI „DOBRY WIECZÓR".

Dziś po raz 14, 15 i 16 ciesząca się niesłabnącem powodzeniem rewja p. t. „Mów mi Fiołku". Rewję starannie wyreżyserował Laskowski. Codziennie 2 przedstawienia początek o g. 7.30 i 9.30 w soboty, niedziele i święta o godz. 5.30, 7.30 i 9.30

TRUPA WILEŃSKA.

Przed wyjazdem wileńczycy dają specjalne przedstawienie dla młodzieży szkolnej. Dziś o godz. 4-ej po poł. odegrana będzie sztuka „Piewca własnej niedoli" w nowej inscenizacji i przepysznej dekoracji, Klajnmana. Jest to najpiękniejsza sztuka dla młodzieży. Wieczorem o godz. 9-ej „Opowieść o Herszlu z Ostropola".

W poniedziałek „Golem" H. Lejwika.

„LEGION POTĘPIEŃCÓW".

Otwarcie sezonu 1930/31 w kinoteatrze „Palace" przebojowym filmem „Legjon potępieńców" należy uważać za wydarzenie niecodzienne, jeśli wziąć pod uwagę treść filmu, mistrzowską wprost grę aktorów, wystawę oraz tło, na jakiem się akcja tego filmu rozgrywa.

Wojna światowa... Eskadra lotnicza francuska, w skład której wchodzą jednostki, które nie mają nic do stracenia... prócz życia. „Legjon Potępieńców". Ludzie, którzy kpią sobie z nieprzyjaciela, z niebezpieczeństwa, grożącego na każdym kroku, ze śmierci, której co chwilę z pogardą w oczy zaglądają.... A na tem tle przejmującego zgrozą obrazu wojny, brawurowych, graniczących z szaleństwem lotów w przestworzach, na tle bohaterskich zmagań się z nieprzyjacielem, na tle obłąkańczego poprostu szukania ukojenia w ramionach śmierci — na tem ścinającem krew w żyłach tle — bezgraniczna, żywiołowa, pełna gorących akcentów i niewysłowionego uroku miłość dwojga ludzi: dziennikarza - lotnika, szukającego zapomnienia w niebezpieczeństwie oraz kobiety - partjotki, narażającej swe życia dla chwały Ojczyzny... Garry Cooper i Fay Wray...

PORANEK KAPELI ROSYJSKO-CYGAŃSKIEJ.

Dziś, w niedzielę, o godz. 12-ej w południe odbędzie się sali Filharmonji zapowiedziany poranek kapeli rosyjsko-cygańskiej z udziałem znanej z radjokoncertów orkiestry bałałajkowej. W programie: rosyjskie pieśni ludowe, romanse cygańskie, pieśni kaukaskie oraz tańce cygańskie, bojarskie i ludowe.

Bilety od zł. 1.— do zł. 4-ch nabywać można w kasie Filharmonji.

Hallo! Tu radjo!

—o—

DZISIEJSZE FELJETONY.

Dziś, w niedzielę, dnia 14 bm. transmituje rozgłośnia łódzka „Polskiego Radja" z Warszawy dwa interesujące feljetony.

O godz. 19.25 red. Chriman opowie nam o tem, jak gwiazda naszych nadscenek p. Hanka Ordonówna filmowała z Busterem Keatonem. O godz. 22.15 prezes Syndykatów Dziennikarzy, red. Zdzisław Dębicki wygłosi zajmujący feljeton p. t. „Morze w literaturze polskiej". O godz. 20.00 w dziale popularnych radjowych „kwadransów literackich" usłyszymy pełen życia i trafnych psychologicznych i obyczajowych spostrzeżeń fragment z powieści Gabrjeli Zapolskiej, t. j. „Sezonowa miłość".

INTERESUJĄCY KONCERT NA FALI WARSZAWSKIEJ.

W koncercie popularnym „Polskiego Radja" dziś w niedzielę weźmie udział trio znanych młodych artystów śpiewaków: Zofja Fabry, Wiktor Bregy — tenor Opery Warszawskiej oraz Tadeusz Łuczaj — baryton.

Program obejmuje szereg utworów muzyki niemieckiej. Orkiestra „Polskiego Radja" pod dyrekcją Józefa Ozimińskiego wykona uwerturę do opery „Rosamunda" Schuberta o muzyce pełnej wdzięku i wytwornej dyskrecji.

Usłyszymy również uwerturę do opery „Fidelio" Beethovena, która cechuje muzyką szlachetną o głębokim wyrazie dramatycznym. W części wokalnej koncertu p. Fabry odśpiewa dwie pieśni Brahmsa: „Dobry wieczór Małgosiu" i „Wierna miłość", o pięknej kantylenie i pierwiastku ludowym.

Pan Bregy odśpiewa „Niecierpliwość" i „Król Olch" Schuberta, w którym oddane zostały z niezwykłą plastyką cwałowanie konia i gorączkowy nastrój wizji umierającego dziecka.

W wykonaniu p. Łuczaja usłyszymy dramatyczną pieśń Schumanna „Dwaj grenadjerzy" o akcentach heroicznych z wplecioną do niej „Marsyljanką". Z duetów usłyszymy „Kołysankę", „Piosnkę taneczną" i „W nocy" Schumanna, w wykonaniu pp. Fabry, Bregy i Łuczaja.

Na zakończenie części wokalnej p. Fabry p. Bregy i p. Łuczaj odśpiewają tercet z II aktu opery „Fidelio" Beethovena, w którym napięcie dramatyczne łączy się z szeroką linją melodyjną i z kunsztowną budową polefoniczną, właściwą Beethovenowi.

LEON WYRWICZ W „POLSKIEM RADJO".

Świetny artysta komedjowy i król monologistów pol., Leon Wyrwicz, który ostatnio kreował pyszną sylwetkę wojskowego lekarza austrjackiego w „Przygodach dzielnego wojaka Szwejka", wystąpi dziś w niedzielę, dnia 14 b. m. o godz. 21.45 w „Polskiem Radjo".

Nie będzie to zresztą pierwszy występ znakomitego artysty przed mikrofonem. Wyrwicz niejednokrotnie już rozśmieszał do łez radjosłuchaczów, wygłaszając podczas audycyj dla żołnierzy własne, tryskające niepospolitym humorem i wyborną obserwacją monologi.

Audycje z udziałem Wyrwicza należą do najlepszych wesołych audycyj „Polskiego Radja".

Z KONSERWATORJUM MUZYCZNEGO H. KIJEŃSKIEJ.

W konserwatorjum w roku bieżącym objął klasę wiolonczelową p. B. Nagujewski, który ukończył z odznaczeniem konserwatorjum warszawskie i po powrocie z Belgji, gdzie odbywał dalsze studja, osiadł w naszym mieście poświęcając się pracy artystyczno-pedagogicznej.

ADA SARI W ŁODZI.

Cała Łódź z niecierpliwością oczekuje już inauguracyjnego koncertu w sali Filharmonji, we wtorek, 16-go września z udziałem wszechświatowej sławy śpiewaczki koloraturowej Ady Sari.

Program wtorkowego koncertu przewiduje między innemi najpiękniejsze pieśni i arje Pucciniego, Verdiego, Głazunowa, Rossiniego, Rachmaninowa i innych. Udział w koncercie bierze W. Witkowski. Początek o godz. 8.30 wiecz.

OFIARY ZŁOŻONE W ADMINISTRACJI.

1) Dochód z przedstawienia urządzonego 24 sierpnia 1930 r. w pensjonacie „TEODORY" w sumie zł. 25.—

Zarząd pensjon. składa na Dom Sierot, Zgierska 40.

2) A. S. na Dom Sierot w Helenówku zł. 5.—

KRONIKA

WRZESIEŃ 14 NIEDZIELA

Dziś Podw. św. krzyża
Jutro M. B. Bolesnej

—::—

Wschód słońca	5,04
Zachód słońca	18.00
Wschód księżyca	19,15
Zachód księżyca	9.47
Długość dnia	12.56
Ubyło dnia	4,00

Rejestracja rocznika 1912

Kto ma się zgłosić dziś.

Jutro, w poniedziałek, dnia 15-go września 1930 roku do rejestracji w lokalu Biura policyjno - wojskowego (Piotrkowska 212) w godzinach od 8-ej rano do 13-ej, winni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1912 roku, zamieszkali na terenie 3-go komisarjatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: T.U.W. i zamieszkali na terenie 10-go komisarjatu których nazwiska rozpoczynają się od liter: N. O. P. R. S. Sz. T. U. W. Z. Ż.

Stan bezrobocia w Łodzi.

Na terenie państwowego urzędu pośrednictwa pracy w Łodzi (miasto Łódź i powiaty: łódzki, łaski, łęczycki, sieradzki i brzeziński) w dniu 13 września 1930 roku było w ewidencji zarejestrowanych bezrobotnych 30.719, w tem w samej Łodzi 21.903, w Pabjanicach 1.922, w Zgierzu 2,636, w Zduńskiej Woli 757, w Tomaszowie Maz. 3.001, w Konstantynowie 172, w Aleksandrowie 147, w Rudzie Pabjanickiej 181. Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 8.925 bezrobotnych. W samej Łodzi z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 6.306 bezrobotnych.

W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie Łodzi 2,352 bezrobotnych, otrzymało pracę przez urząd 57 bezrobotnych, wysłano do pracy 61, zdjęto z ewidencji z innych przyczyn 2.487.

Pożegnanie prez. Wodzińskiego.

W lokalu związku strzeleckiego odbyło się pożegnanie ustępującego prezesa zarządu okręgowego związku strzeleckiego p. mec. Wodzińskiego.

Komendanci poszczególnych jednostek związku dziękowali ustępującemu prezesowi za dotychczasową owocną działalność w kierunku podniesienia i rozwoju organizacji. (a)

NIEUDANA KRADZIEŻ MIESZKANIOWA.

Wczoraj do mieszkania Stanisława Domoniaka przy ul. Cegielnianej 22 dostali się nieznani sprawcy przy pomocy wytrychów i przystąpili do pakowania znajdującej się w mieszkaniu bielizny i garderoby.

Spłoszeni widocznie przez dozorcę domu, który począł dzwonić do mieszkania p. Dominiaka, chcąc wręczyć listy, złoczyńcy zbiegli przez kuchenne drzwi, pozostawiając w mieszkaniu p D. pęk wytrychów.

W związku z powyższym usiłowaniem kradzieży policja aresztowała 2-ch podejrzanych osobników, których nazwiska trzymane są narazie w tajemnicy. (p)

Chirurg cudzych kieszeni.

Talent w... żyletce. — Mieszka w spalonym domu. — Śladami kochanki.

Od pewnego czasu władze policyjne w Łodzi alarmowane były nieustannemi kradzieżami w tramwajach i poczekalniach kin przez nieuchwytnego złodzieja kieszonkowego, który posługiwał się żyletką. Specjalista podczas wycinanie kieszeni nigdy poszkodowanego newet nie zadrasnał.

Władzom śledczym udało się wreszcie ustalić, iż niebezpiecznym złodziejem kieszonkowym jest 22-letni Wiktor Włościański, zamieszkały przy ul. Lelewela 25, jednak nie udało się go nigdy zastać w domu.

Drogą dalszych obserwacji policja stwierdziła, iż kochanka Włościańskiego, Adela Karczmarek, późnym wieczorem udaje się na ul. ks. Skargi 7, zakrywając chustką niesiony przedmiot.

Wreszcie udało się policji stwierdzić iż Karczmarkówna codziennie wieczorem udawała się z koszykiem naładowanym żywnością na ul. ks. Skargi, gdzie w zniszczonym przez pożar domu obrał sobie kryjówkę Włościański.

Onegdaj wieczorem wywiadowcy wydziału śledczego udali się za Karczmarkówną...

Pod groźbą luf rewolwerowych Włościański dał nałożyć sobie kajdanki i odwieść się do aresztu przy wydziale śledczym (p)

Kandydatury poselskie w Łodzi

mogą być zgłaszane do dnia 17 października. — Pierwsze rozporządzenie wyborcze.

Wczoraj ukazało się rozporządzenie podpisane przez przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej w Łodzi sędziego Korwin-Korotkiewicza. dotyczące mianowania członków komisji i jej zastępców.

— Wybory do sejmu Rzeczypospolitej Polskej odbędą sę w

niedzielę dnia 16 listopada 1930 roku

w wyznaczonych przez władzę administracyjną lokalach wyborczych, przyczem głosowanie odbywać się będzie **od godziny 9-je rano do godziny 9-je wieczorem bez przerwy.**

Okręg wyborczy Nr. 13 w Łodzi na m. Łódź wybiera

7 posłów.

Kandydatury poselskie winne być zgłaszane pisemnie przez **50 conajmniej wyborców okręgu wyborczego Nr. 13 najpóźniej do dnia 17 października 1930 r. włącznie,** a oświadczenia pełnomocników okręgowych list kandydatur o przyłączenie odnośnych list do państwowej listy kandydatur, najpóźniej do dnia 25 października 1930 roku na ręce przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej Nr. 13 w lokalu urzedowania tejże komisji w Łodzi, przy Placu Dąbrowskiego Nr. 5, gmach sądu okręgowego, pokój Nr 99.

Komisja urzęduje codziennie od godz. 17 do godz. 20-je (tel. 124-11).

Okręgowa komisja wyborcza Nr 13 na m. Łódź podaje też do wiadomości, że wybory do senatu Rzeczypospolitej Polskiej odbędą się **w niedziele w dniu 23 listopada 1930 roku** w lokalach komisji obwodowych sejmu, przyczem głosowanie odbywać się będzie od godz. 9-ej rano do godziny 9-ej wieczór bez przerwy.

Wszystkie czynności władz wyborczych związane z ustaleniem list kandydatur oraz ustaleniem wyników wyborów do senatu spełniać będzie okręgowa komisja wyborcza Nr. 14 w Łodzi, która mieści się w Łodzi przy przy Placu Dąbrowskiego 5, w gmachu sadu okręgowego pokój Nr. 5. Okręg wyborczy województwa łódzkiego wybiera 8 senatorów. Obwody głosowania przy wyborach do senatu odpowiadają obwodom głosowania, ustanowionym dla wyborów do sejmu. Odnośnie układania list kandydatów obowiązują właściwe przepisy o składaniu list kandydatur poselskich. Wybieranymido senatu mogą być obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, o ile w dniu ogłoszenia wyborów mają ukończonych lat 40 (p)

Spis wyborców.

Ostateczne zakończenie prac nad sporządzeniem listy wyborców w 3-ech egzemplarzach nastąpi najpóźniej w piątek b. t.

Liste te po ostatecznym skontrolowaniu oraz opracowaniu listy alfabetycznej przesłane będą do dyspozycji okręgowego komisarza sędziego Korwin-Korotkiewicza, który roześle je do obwodów. (p)

Zjazd Centrolewu w Łodzi.

Manifestacje uliczne zostały ostatecznie zakazane.

Zgodnie z zapowiedziami, dziś w Łodzi jak i w innych większych miastach Polski odbędą się zgromadzenia polityczne, zwołane przez „Centrolew". Na skutek polecenia władz urządzanie ulicznych manifestacji zostało zakazane. Obrady mogą toczyć się wyłącznie w zamkniętych lokalach.

Wiec taki odbędzie się w Łodzi w miejskim kinie „Oświatowem", przyczem na wiec dopuszczeni będą wyłącznie posiadacze zaproszeń. Na zgromadzeniu przemawiać będą b. posłowie na sejm, wchodzący w skład „Centrolewu", oraz kilku miejscowych działaczy partyjnych.

Po zakończeniu obrad zebrani winni rozejść się niezwłocznie. —)

Zjazd N.R.R.-lewicy.

Dziś odbędzie się wojewódzki zjazd NPR-lewicy, na którym omawiana będzie sprawa akcji wyborczej. Na zjeździe zadecydowana będzie sprawa wystąpienia w wyborach samodzielnie, czy też w fuzji z innem ugrupowaniem. (b)

Konfiskata.

Łódzkie starostwo grodzkie skonfiskowało piątkowy numer tygodnika „Łodzianin" za wezwanie do manifestacji niedozwolonej i za zamieszczenie skonfiskowanej rezolucji rady miejskiej w sprawie **aresztowań byłym posłów.** (b)

Narady P.P.S. frakcji.

Dziś odbędą się w Warszawie narady P.P.S. dawnej frakcji rewolucyjnej, z udziałem przedstawicieli zarządów okręgowych i dzielnicowych. (a)

Min. skarbu p. Matuszewski w Łodzi.

Minister przybędzie na otwarcie nowego gmachu Izby skarbowej.

Wczoraj pod przewodnictwem p. prezesa izby skarbowej, Kucharskiego odbyła się konferencja w sprawie opracowania programu mającej nastąpić uroczystości poświęcenia nowego gmachu izby skarbowej w Łodzi przy Al. Kościuszki 83.

Przewidywany uprzednio termin otwarcia nowego gmachu na 28 b. m. został ostatecznie zatwierdzony.

Na uroczystość tę postanowiono zaprosić p. ministra Matuszewskiego, wiceministra Starzyńskiego, wiceministra Grabińskiego, oraz wszystkich dyrektorów departamentów ministerstwa skarbu. —

Pozatem postanowiono zaprosić na uroczystość tę przedstawicieli władz państwowych lokalnych z p. wojewodą Jaszczołtem na czele, duchowieństwa, kuratorjum szkolnego, władz wojskowych, sfer gospodarczych i t. p. Nabożeństwo przed otwarciem nowego gmachu odprawione zostanie w kościele N. M. P. Zwycięskiej, przy ul. Św. Anny. Nowy gmach izby skarbowej liczy około 100 obszernych pomieszczeń. W związku z powyższem prezes izby skarbowej, p. Kucharski udaje się do Warszawy. Przeniesienie biur izby skarbowej do nowego gmachu nastąpi bezpośrednio po uroczystości poświecenia nowego gmachu, przyczem przenosiny rozpoczną się od dnia 29 b. m. (a)

Pełna tabela wygranych loterji państwowej.

5-ta klasa — 5-ty dzień ciągnienia.

Los Nr. 35740, na który w dniu wczorajszym padły *zł. 5000.*— w kolekturze B. Weinberga, Piotrkowska 42 i Piotrkowska 163, nie został przez P. T. gracza wykupiony.

Przed przerwa.

Po 5000 zł. wygrały n-ry: 132168 188252.

3000 zł. wygrał nr. 203491.

Po 2000 zł. wygrały n-ry: 13864 21964 133612 171968 194378 206400.

Po 1000 zł. wygrały n-ry: 14025 20883 43315 74447 78702 109641 115283 163759 187709 193754.

Po 600 zł. wygrały n-ry: 8128 12774 68562 82734 101402 126534 137485 140135 144249 166444 169572 175816 189173 195407 209536.

Po 500 zł. wygrały n-ry: 4325 6234 6824 14492 17842 21611 24054 26446 26681 29311 30529 35251 35575 36428 38912 48513 49457 49708 50021 50303 55224 56393 60069 63093 65193 65364 71559 74268 76251 80046 80153 83031 87745 93464 94598 101414 101771 102335 103587 119071 121294 121942 122422 126148 128942 131715 132741 132867 142917 146980 147532 148373 149956 150274 151161 153966 156770 157640 159170 160720 164332 165586 165610 170329 171577 173335 175247 187529 190567 195077 197967 199126 291149 200988 208737.

Stawki.

320 22 496 844 57 901 32 38 1082 267 302 447 555 56 618 50 840 2173 267 709 805 24 3138 282 384 435 4107 201 352 56 562 639 44 49 743 5466 612 846 967 6014 402 17 805 30 44 7055 99 170 382 449 71 88 538 67 98 650 978 8126 90 292 398 432 58 700 41 842 9004 245 646 770 904 10 32 10052 281 311 668 11225 86 633 887 12036 236 411 676 927 13087 224 57 642 58 800 16 71 14117 67 206 360 649 68 711 28 48 50 815 60 15126 698 782 97 16025 413 611 725 811 99 949 17046 58 187 242 886 18393 713 851 94 966 19153 57 91 201 28 34 648 807 20089 113 32 66 724 800 62 66 21025 231 55 663 941 22041 138 263 454 663 713 819 23 77 23001 277 358 424 590 808 916 24033 187 418 510 836 58 966 76.

25166 210 79 522 25 624 950 26042 467 618 77 774 855 27042 58 68 250 463 773 74 881 28147 463 670 702 20 887 926 41 29200 456 553 73 963 74 300104 58 77 288 375 486 556 700 920 61 31451 835 32114 432 91 774 983 33 310 500 633 34089 140 267 343 509 729 42 54 937 55 35238 314 37 541 704 36235 58 368 671 810 12 37161 336 86 724 838 944 38108 31 513 49 720 830 39207 34 336 40129 244 301 513 756 99 938 41100 650 65 917 42109 53 69 201 511 620 31 745 859 91 907 43039 110 15 25 36 63 451 86 92 947 84 44191 279 479 560 693 710 49 90 8 45171 386 634 46176 322 602 65 881 47046 398 407 545 697 702 879 48248 514 731 953 49049 177 220 65 346 529 740 57 903.

50135 852 977 51456 57 507 811 52143 51 270 349 478 82 708 932 53024 100 10 37 54143 81 259 469 77 619 85 739 807 55109 253 458 56278 330 589 708 930 57068 303 9 41 56 84 439 48 600 748 990 58343 430 685 834 60400 626 722 61029 296 98 398 433 517 89 621 925 45 62160 69 569 671 63001 231 336 55 472 545 802 957 66 64104 61 318 88 414 537 720 61 65307 459 525 646 844 66298 351 581 67052 507 654 723 96 920 68060 89 328 66 642 69132 228 483 765 817 70096 358 65 95 443 544 764 97 911 71041 73 92 287 323 530 665 790 823 961 72205 47 532 720 28 58 93 73058 118 83 244 431 89 557 59 647 986 74000 187 497 593 680 896 951.

75135 293 99 338 682 759 814 79 86 76094 504 46 52 59 96 606 787 999 77007 106 789 936 40 69 97 78464 535 605 19 840 998 79067 79 145 428 555 678 749 814 43 80507 617 22 817 811 41 81 87 335 84 728 47 82282 316 853 83071 104 15 327 564 719 851 78 84216 479 697 787 85093 124 215 17 63 303 844 85 86084 109 54 209 405 98 807 46 99 931 87219 326 671 887 88458 60 515 871 89178 385 467 628 34 90287 304 404 77 556 691 801 53 91006 562 734 838 92026 468 82 713 16 936 95 97 93127 42 839 94012 60 673 798 95328 425 792 982 99 96081 83 243 66 76 603 16 82 903 11 97207 363 481 625 98039 85 228 532 844 940 77 99196 600 35 725 996.

100057 72 259 317 403 98 511 627 765 918 101065 565 793 858 70 102175 97 259 323 865 925 103021 89 92 581 104018 108 428 96 836 105024 127 307 58 657 773 849 910 106032 35 99 194 255 664 709 60 803 989 107097 428 579 861 97 929 108016 68 558 892 989 109034 360 695 754 807 110261 541 772 948 111143 235 443 850 919 64 112056 61 158 60 612 905 85 113074 271 347 586 643 840 114279 606 814 115005 41 139 263 428 535 80 736 74 116360 74 92 401 535 719 873 93 117100 73 208 467 75 530 923 85 118035 50 58 243 362 491 911 119188 243 522 906 65 120162 68 511 97 121005 195 639 734 43 81 122116 319 450 538 818 945 64 123023 78 82 113 525 727 31 124039 259 458 543 80 635 912 53.

125060 125 38 75 245 538 734 806 907 126045 98 119 29 223 330 60 511 603 90 808 923 127006 55 60 121 47 81 294 303 415 732 128020 83 343 405 45 548 606 712 129129 48 317 29 97 629 949 130213 416 131023 408 775 844 930 132060 76 271 310 598 638 80 708 65 74 83 95 956 133075 132 271 501 3 612 83 802 49 920 54 67 134226 32 45 308 60 650 926 135143 236 54 316 70 594 634 759 923 50 136060 142 59 304 556 137162 69 304 480 582 899 138027 278 333 413 91 97 590 810 31 139019 22 46 550 616 798 140278 703 70 79 847 920 40 141104 41 89 296 340 75 495 648 89 928 142149 263 374 413 14 555 620 995 143082 382 93 737 982 144113 29 73 940 145076 159 209 88 457 579 756 90 876 934 97 146080 388 824 63 147097 393 98 461 545 779 804 148004 37 82 576 742 944 149176 255 514 662 71 713 87 976.

150066 185 307 514 55 151008 226 369 569 89 699 909 78 152163 254 330 415 94 697 153141 252 347 524 80 785 811 59 78 920 154073 328 40 471 526 684 960 155168 345 748 903 156202 436 547 824 157156 351 472 82 587 666 849 158040 276 841 82 901 18 78 159053 279 398 402 37 798 922 75 160141 55 279 439 583 676 761 869 998 161063 87 204 359 616 51 883 162283 688 817 53 163062 133 69 284 392 699 725 59 888 964 164037 43 199 395 403 6 506 98 775 951 165866 914 20 166016 63 107 254 61 343 72 490 551 940 167198 306 406 94 538 677 813 75 168165 521 77 898 77 898 928 32 169052 55 223 61 98 371 458 654 864 968 170473 81 618 938 946 171056 127 259 437 572 694 846 968 172117 258 311 537 801 900 173564 621 62 174093 329 442 604 924 50.

175149 81 203 467 684 756 176042 50 229 52 516 50 825 48 59 177184 209 37 326 510 793 178264 380 403 30 557 657 843 84 179858 180032 42 130 377 456 566 647 784 939 74 181021 223 99 307 21 41 692 813 48 982 182099 234 509 26 49 604 746 183001 14 61 58 492 849 980 184157 81 269 385 746 185001 227 370 76 401 562 91 746 54 186119 70 366 407 560 93 784 916 21 33 187360 424 676 733 992 188106 252 76 84 366 585 603 6 366 585 603 6 39 189134 416 600 827 978 190006 17 823 95 972 191319 551 852 192112 40 389 634 40 56 736 42 863 81 903 10 12 86 193072 215 377 648 60 743 908 194335 488 514 21 659 64 88 714 195347 81 830 951 196257 302 44 436 197016 111 388 489 596 610 796 98 849 198161 486 97 713 872 933 199152 311 63 413 758 866 78 79.

200789 859 994 201138 69 368 718 890 202092 103 39 491 597 667 858 203027 63 998 204492 552 629 54 68 832 205110 593 874 958 206104 87 660 903 23 207266 86 371 547 612 45 733 208109 295 638 45 835 91 209047 80 509.

Po przerwie.

15000 zł wygrał nr. 11393.

10000 zł. wygrał nr. 8873.

Po 5000 zł. wygrały n-ry: 35740 53092 62826 130695 182333.

3000 zł. wygrał nr. 205759.

Po 2000 zł. wygrały n-ry: 28738 67642 83357 84011 106342 120902 175990 181576 186382.

Po 1000 zł. wygrały n-ry: 10570 30940 75157 89046 121659 125333 153982 177945 189966 193526 193608 195102.

Po 600 zł. wygrały n-ry: 535 3073 13446 16681 32167 35002 61251 102979 159412 176910 182895 188465 191076 193343 194804 205433 206677.

Po 500 zł. wygrały n-ry: 9409 12600 20268 21208 25123 26731 38016 38909 40453 49644 51814 53135 64717 89287 89479 91648 93983 95775 96006 96637 100379 104078 118635 119389 180629 130878 135038 138711 142074 142218 147569 149056 152077 155821 157061 162317 164555 166935 171417 172329 174186 178572 178586 179242 180999 181505 183335 185359 188239 189216 195000 197580 200721 204038 204594.

Stawki.

16 78 126 208 43 342 420 67 1372 419 667 91 2030 105 15 356 72 679 741 3103 245 561 741 4220 479 528 723 5036 123 85 224 539 713 6032 43 289 432 695 713 824 986 7041 193 297 334 509 86 930 8202 543 930 9256 563 667 949 10033 42 63 234 365 751 887 11047 66 134 353 445 652 700 72 823 941 12017 708 837 87 13052 333 738 978 14234 354 79 634 778 852 930 15036 691 773 877 16145 502 35 38 639 731 872 83 917 17356 64 462 856 917 181135 673 856 19023 105 300 568 92 650 83 811 20028 75 118 61 731 983 21107 338 60 482 562 64 22025 377 460 641 853 54 85 998 23148 232 411 776 803 71 74 930 24105 243 59 88 564 601 75.

25011 337 71 92 502 640 73 26163 245 73 560 634 737 27092 233 47 391 523 628 83 753 992 28018 92 115 48 207 490 619 29033 136 276 77 655 768 833 45 30037 76 441 607 57 89 722 31059 194 352 448 541 753 913 32105 70 238 617 34 759 827 33211 63 431 573 636 763 859 73 976 34009 11 59 68 287 512 611 880 35156 385 820 37 931 63 36098 122 93 234 531 633 79 96 811 37131 469 649 888 904 22 31 33 55 38166 269 378 468 791 882 39029 432 71 587 635 760 40026 371 858 41078 136 693 867 42410 516 69 652 827 908 25 56 43161 450 635 50 81 773 945 55185 272 358 650 81 894 45117 25 236 379 556 874 975 46284 390 587 694 832 47 47117 29 75 319 553 607 51 967 48466 593 675 802 72 49099 242 301 408 88 575 900.

50020 110 256 398 592 95 680 97 730 979 51027 168 96 307 57 604 758 52031 264 539 73 662 771 834 968 53000 224 499 796 977 54326 456 412 709 55133 77 202 449 535 715 28 862 56148 489 940 57028 249 93 308 832 58028 690 781 904 55 59001 4 175 60237 412 591 621 64 66 702 3 90 805 35 61013 180 316 23 631 731 62281 352 566 679 774 930 63126 49 59 246 95 404 86 693 837 64058 193 506 751 65125 287 478 512 676 902 66010 160 372 67073 154 295 318 60 850 68065 81 62 67 84 806 69315 462 93 579 692 70097 267 475 74 601 20 22 99 743 71045 110 209 334 37 481 94 688 72227 451 79 816 73043 322 64 81 461 692 738 845 962 73 74221 84 321 672 90 940.

75021 23 52 149 206 357 639 746 877 983 76036 99 495 713 82 849 936 86 77389 577 96 842 78133 304 457 640 50 916 79 79085 273 395 421 80017 360 696 717 34 96 81012 122 236 409 540 66 776 813 25 82280 816 963 80 83040 88 103 333 466 627 92 904 84446 727 89 85016 498 531 730 948 88 86248 336 821 29 87502 787 88267 597 790 89403 91 750 890 90447 94 651 89 833 91188 312 32 402 885 92022 226 408 807 89 93036 430 604 39 811 929 94029 149 55 981 732 94 864 95056 177 202 484 511 18 96136 313 487 504 697 878 930 97123 286 315 18 60 506 723 816 98183 249 415 49 548 55 642 716 834 61 965 99163 312 550 652 791.

100155 80 238 45 47 60 489 504 47 814 929 101243 102079 155 218 389 408 771 806 67 103079 279 80 346 449 633 956 79 104013 342 96 719 878 985 105251 304 48 575 10601 40 46 144 375 87 496 107006 228 77 442 44 88 108060 136 595 609 813 109155 460 18 110097 308 93 474 528 34.

111165 452 533 38 112048 227 46 467 510 647 908 113007 99 166 281 310 478 512 684 867 114479 712.

115604 116013 169 439 89 599 824 955 117011 536 74 612 62 63 714 118005 808 76 119495 716 35 818.

120159 489 587 633 69 778 121118 223 311 33 56 67 597 543 122042 79 350 860 948 82 123039 77 225 326 577 124056 125038 110 18 569 608 78 869 126014 329 634 825 928 127267 371 419 128088 110 974 129107 59 89 621 80 764 915 130167 327 581 736 73 999 131133 62 335 402 611 77 819 27 132009 107 28 266 312 562 669 71 88 942 133138 255 461 604 49 60 764 927 81 134018 279 402 89 972 135078 171 78 569 136139 201 376 447 688 941 137140 419 907 138096 205 35 397 566 722 925 139021 145 85 205 731 40 991 140136 793 141102 600 24 142659 65 738 807 949 61 143003 48 135 217 634 844 953 144264 375 535 646 789 857 145281 662 749 842 48 146690 729 147028 71 89 328 616 723 24 845 952 148055 240 52 82 537 627 755 807 920 149050 103 38 261 395 901.

150088 614 76 151213 432 572 976 152305 540 795 153078 268 71 85 423 638 89 154060 232 337 430 517 757 97 897 905 155150 323 39 85 442 734 865 914 44 156035 168 230 48 66 419 79 553 834 157048 281 448 158021 135 297 568 846 57 959 159005 110 35 50 333 715 160665 870 936 161048 129 84 575 80 602 713 162895 163205 387 424 38 618 935 164072 78 53 382 445 698 866 92 930 165281 350 523 935 166269 75 449 22 711 167176 253 471 703 66 168039 83 146 256 608 719 907 38 169219 29 82 460 69 86 646 69 766 837 87 907 170471 578 709 833 60 66 171345 67 86 747 172293 672 708 962 173186 470 531 58 645 52 174179 398 412 797.

175004 76 173 337 426 74 591 603 765 825 943 99 126093 131 64 253 177 217 441 51 66 88 668 747 819 936 178242 643 809 49 57 94 98.

179087 102 10 301 23 438 508 745 847 903 180077 150 504 49 181014 160 222 40 368 407 71 541 855 917 182414 183353 452 71 529 184250 341 415 505 640 67 185105 77 385 869 85 186005 74 444 46 646 725 931 43 64 187004 26 261 413 624 74 952 188401 20 533 641 83 823 189107 369 693 813 957 190594 619 84 781 191300 412 76 689 934 192026 345 76 962 193117 90 311 483 576 194322 80 440 566 831 88 910 26 195411 573 648 55 861 77.

196512 811 71 197001 211 56 81 362 65 721 940 198108 414 503 617 826 56 66 199207 329 49 75 812 52 928 99.

200150 512 741 201029 61 205 311 460 606 65 85 90 738 84 895 202301 60 660 782 203038 142 833 72 89 984 95 204024 152 276 373 89 436 514 94 659 770 865 205070 107 257 64 66 79 371 729 812 206097 292 207103 229 434 35 82 561 694 884 208398 402 650 764 902 72 93 209092 129 97 245 320 551 691 734 961 97.

W piątek, dnia 12 września 1930 roku zmarł długo- długoletni członek Stowarzyszenia

b. p.

EDWARD NOWER

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w niedzielę, dnia 14 września r. b. o godz. 12 w południe z domu przedpogrzebowego

O liczny udział w pogrzebie uprasza PP. Członków

Zarząd Stowarzyszenia Komiwojażerów Ł. O. H. P.

Bilans Banku Polskiego

za pierwszą dekadę września.

Warszawa, 13 września.

Zapas złota w bilansie Banku Polskiego na dzień 10 września r.b. wykazuje wzrost o 48 tys. zł. t.j. do sumy 703.472 tys. zł. Pieniądze i należności zagraniczne zaliczone do pokrycia zmniejszyły się o 14.649 tys. zł. do sumy 211.078 tys. zł., nie zaliczone do pokrycia zmniejszyły się o 1.350 tys. zł. do sumy 117.898 tys. zł. Portfel wekslowy wzrósł o 17.419 tys. zł. do sumy 633.912 tys. zł. Pożyczki zastawowe zmniejszyły się o 6.210 tys. zł. do sumy 73.336 tys. zł. Inne aktywa wynoszą 178.002 tys. zł. a więc o 17.240 tys. zł. mniej, niż w poprzedniej dekadzie.

W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązeń wzrosła o 29.538 tys. zł. do sumy 272.069 tys. zł. Obieg biletów bankowych zmniejszył się o 53.847 tys. zł. do sumy 1.301.344 tys. zł.

Stosunek procentowy pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyłącznie złotem wynosi 44,71 proc., a więc o 14.71 proc. ponad pokrycie statutowe, pokrycie kruszcowo-walutowe wynosi 58.13 proc., a więc o 18.13 proc. ponad pokrycie statutowe.

SPÓŁDZIELNIA ROLNICZA W PŁOCKU rozpoczyna budowę nowej wielkiej mleczarni, która będzie zaopatrzona w najnowsze urządzenia techniczne.

Ograniczenie emigracji do Ameryki.

Konsulowie amerykańscy mają prawo wedle swego widzimisię odmówić każdemu wizy wjazdowej.

Waszyngton, 13 września.

Szukając środków zaradczych przeciw ostremu kryzysowi i ogromnemu bezrobociu w Stanach Zjednoczonych, prezydent Hoover w porozumieniu z departamentami pracy i spraw zagranicznych opracował cały szereg nowych bardzo ostrych zarządzeń i ograniczeń emigracyjnych.

Nowe zarządzenia zaostrzają przepisy, pozwalające odmówić prawa wjazdu każdemu emigrantowi, którego zdolność zarobkowa w Ameryce nasuwa pewne wątpliwości.

Dotyczy to w pierwszej linji osób starszych, kobiet i dzieci. Nowy system przy wydawaniu wiz ma uniemożliwić zupełnie wjazd osobom, które nawet w przyszłości mogłyby się stać ciężarem dla Ameryki.

Konsulowie amerykańscy otrzymali instrukcję, aby z największą dokładnością zapoznawali się ze stanem finansowym każdego petenta. Konsulowie powinni przy wydawaniu wiz zawsze mieć na uwadze stan bezrobocia w Ameryce i odrzucać prośbę każdego emigranta, co do którego będą mieli wrażenie, że nie otrzyma pracy w Ameryce. Mogą oni otrzymać wizę w przyszłości, o ile sytuacja gospodarcza w Ameryce ulegnie poprawie.

Ograniczenia podobno zostały już wprowadzone w amerykańskich konsulatach w Kanadzie i Meksyku, a obecnie wprowadzone będą w Europie.

Król leniuchów paryskich

pracował tylko w całem swem życiu pół godziny.

Paryż, 13 września.

Policja paryska aresztowała wczoraj niezwykłego oszusta asekuracyjnego Loysona, który z dumą nazwał się podczas śledztwa policyjnego „królem leniów".

Loyson, liczący obecnie 40 lat, pracował zaledwie raz w życiu i to tylko pół godziny. Czas ten wystarczył, aby uległ wypadkowi podczas pracy. Na podstawie sfałszowanych dokumentów uzyskał on za wypadek 118.000 franków od szkodowania w postaci stałej renty.

Oszustowi udało się 58 razy symulować nieszczęśliwe wypadki i pobrać premję. Przy 59-tem przedstawieniu, oszustwo wyszło na jaw.

Arszenik zamiast cukru.

Zbrodnia czy omyłka.

Dzieci zatrute słodyczami.

Londyn, 13 września.

Według doniesień dzienników w hrabstwie Strafford zachorowało wśród cięż kich objawów ciężkiego zatrucia 50 osób, przeważnie dzieci.

Przeprowadzone śledztwo wykazało, iż zatrucie nastąpiło po spożyciu cukierków i słodyczy, pochodzących z pewnej fabryki w Burslem. Rewizja w fabryce ujawniła, że

słodycze posypane były arszenikiem, za miast cukru.

W fabryce znaleziono paczkę z 3 funtami arszeniku, którego właściciel używał w dobrej wierze, jako cukru.

U jego dostawcy znaleziono całą skrzynię, zawierającą 56 funtów białego proszku, który okazał się czystym arszenikiem. **Ilość ta wystarczała, aby otruć ćwierć miljona ludzi.**

Śledztwo toczy się w kierunku ustalenia, czy chodzi tu o straszną pomyłkę, czy też zbrodnię.

Z innych miejscowości donoszą również o zatruciach. W New Brighton zachorowało 15 dzieci, w Sandbeach, Hanley i Shrewsbury również po kilkanaście.

„GASNĄCEMU ŚWIATU".

Pod powyższym tytułem wyszła z druku w Warszawie publikacja pióra M. Binoma, ozdobiona rysunkami znanego artysty-malarza St. Dobrzyńskiego. Jest to świetna satyra na stosunki sejmokratyczne w Polsce, przyczem oberwali porządnie wszyscy przywódcy „Centrolewu". Śmiałość i pomysłowość autorów bije z każdego wierszyka i rysunku, przyczem dobrą cechą publikacji jest jej prostota i popularność.

NA ZIELONYM RYNKU GRASUJĄ ZŁODZIEJE.

W piątek w godzinach wieczorowych p. Jadwiga Fefer, zamieszkała przy ul. Piotrkowskiej 84 udała się po zakupy na Zielony Rynek. Wykorzystując jej nieuwagę, nieznany złoczyńca skradł jej z sakiewki złoty zegarek damski oraz pewną kwotę pieniędzy. Stwierdziwszy, iż padła ofiarą kradzieży p. Fefer powiadomiła o powyższem policję, która wszczęła dochodzenie, celem ujęcia sprawców kradzieży. — Wczoraj do 7-go komisarjatu zgłosił się Józef Lechowicz, zam. w miasteczku Widawa przy ul. Polnej 3 i zameldował, iż nieznany sprawca skradł stojącą obok jego wozu na ziemi skrzynię z 5 kopami jaj. Za amatorem jajek policja wszczęła poszukiwania

(p)

„PAJĘCZARZE" GRASUJĄ.

W domu przy ul. 6-go Sierpnia 1 nieznani sprawcy przy pomocy wytrychów dostali się na strych, skąd skradli bielizny na sumę około 1000 zł.

Bicze z piasku.

Wyjm ten palec!

Warszawa ma wkrótce otrzymać automaty telefoniczne. Ukazała sie już nawet w druku nowa książka telefoniczna, która zyczliwie ostrzega na karcie tytułowej, że przed uruchomieniem central automatycznych z nowego spisu korzystać nie należy.

Wbrew temu ostrzeżeniu zajrzałem do środka — i Pan Bóg mnie skarał. Dowiedziałem się bowiem rzeczy straszliwych, od których bieleje włos. Przeczytałem kilka stronic nowych przepisów, co należy uczynić, by uzyskać połączenie, i nie wiem, czy mi życia starczy, aby się tego wszystkiego na pamięć wyuczyć i czy choć raz jeszcze przed śmiercią danem mi będzie samodzielnie zatelefonować.

Przedewszystkiem wiec należy „przed rozpoczęciem nadawania numeru, napisać żądany numer na kartce i mieć ją przed oczami podczas nakręcania krążka. Dobrze. Później trzeba zdjąć lewą ręką mikrofon, przyłożyć słuchawkę do ucha i zaczekać na sygnał zgłoszenia się centrali, t. j. do usłyszenia w słuchawce przeciągłego brzeczenia bez przerwy (sygnał trwa dwie sekundy i powtarza się co 6 sekund)" Aha już rozumiem i w jednej ręce kartka z wypisanym numerem, w drugiej — słuchawka, w trzeciej — zegarek z sekundnikiem.

Jeśli jednak numer jest zajęty „usłyszymy w słuchawce sygnał zajętości, t. j. krótkie przerywane brzeczenie, wtedy należy się rozłączyć".

Pardon monsieur! Jaka jest różnica między sygnałem zgłoszenia się, t. j. brzęczeniem bez przerwy, które jednak ma przerwę co 6 sekund, a sygnałem zajętości, który jest brzęczeniem przerywanem?

Ktoś mniej muzykalny gotów nie odróżnić brzęczenia z przerwą od brzęczenia przerywanego. Abonenci automatów telefonicznych będą więc musieli najpierw zapisać się do Konserwatorjum Muzycznego i dopiero po uzyskaniu patentu na Chopinów będą wiedzieli, co w słuchawce brzęczy i co w trawie piszczy.

Przy pierwszem połączeniu zgłasza się telefonistka, której należy powiedzieć numer odpowiedniej grupy na centrali automatycznej, np. 8 lub 9. albo 10. Telefonistka łączy abonenta z centralą automatyczna, skąd „odzywa sie druga telefonistka, której wystarczy zakomunikować ostatnie cztery cyfry żądanego numeru". Wówczas to dopiero następują wątpliwości z tem brzeczeniem i wolny, czy zajety?

Przypuśćmy jednak, że wolny. Wtedy „należy palec wskazujący prawej ręki (prawdopodobnie czwartej, bo trzy inne już są zajęte) włożyć w otwór znajdującego się na aparacie krążka numerowego i pokręcić krążek w prawą stronę". Czynność tę należy powtórzyć tyle razy, ile jest cyfr w numerze, odliczywszy pierwszą cyfrę, którą się już ustnie powiedziało pierwszej telefonistce. „Krążek należy kręcić w kierunku wskazówki zegarowej (patrz: w trzeciej ręce!) aż do oparcia palca o występ zaporowy, POCZEM WYJĄĆ PALEC Z OTWORU".

Ostatnie słowa wydrukowane są w książce tłustym drukiem, jako przepis najważniejszy. I słusznie, cóżby się bowiem stało z lekkomyślnym abonentem, któryby zapomniał wyjąć palec z otworu? Wyobraźmy sobie, że taki roztrzepaniec jedzie do biura, siada przy stoliku, chce wziąć pióro do reki, a tu — masz ci los! zapomniał palca wyjąć z otworu! Wracaj-że teraz do domu po palec! Albo — czy przyjemnie byłoby spotkać na ulicy znajomego, który zapomniał wyjąć palec z otworu?

Jest to więc przepis zasadniczy, który należy mieć ciągle w pamięci. Widzimy więc, że porozumienie sie telefoniczne będzie w najbliższej przyszłości znacznie urozmaicone.

Zamiast, jak dotąd, jednej telefonistce powiedzieć numer i już, bedzie się rozmawiało kolejno z dwiema telefonistkami w duch centralach, każdej powie się co innego, potem nastepuje moment orjentacji w różnorodnych brzęczeniach,, wreszcie malowniczy motyw pal ca w otworze.

Niema powodu wątpić, że zdolniejsi mieszkańcy stolicy, po ukończeniu konserwatorjum i półrocznych kursów na „Wyższej Uczelni Abonentów Telefonicznych", lub przesłuchaniu dwuch semestrów na specjalnym wydziale Politechniki, opanują ten nowy dział wiedzy i swobodnie będą mogli porozumiewać się przez telefon.

Dla ludzi nie mogących z powodu braku matury wstąpić na politechnikę, poleca się jeszcze następujący uproszczony sposób porozumienia:

W razie niemożności uzyskania połączenia telefonicznego należy:

1) zakląć: cholera! i powiesić mikrofon na widełkach.

2) włożyć kapelusz na głowe.

3) wsiąść w taksówkę na rogu,

4) pojechać do rozmówcy i powiedzieć mu wszystko na gebe.

5) palca w żaden otwór nie wkładać.

Padalec.

Łódź, 14 września 1930

KURJER HANDLOWY

Łódź, 14 września 1930

Mieczysław Hertz.
Radca izby przemysłowo-handlowej.

Polityka i konjunktura.

Podajemy w streszczeniu referat radcy Miecz. Hertza, wygłoszony na kongresie lwowskim na temat: „Konsekwencje gospodarcze naszych zmian konjunkturalnych". Rezolucje, które zgłosił radca Hertz podaliśmy w „Republice' z dn. 6 b. m.

Przesilenie, jakie przeżywa obecnie cały świat, a znalazło swój wyraz w niebywałym spadku cen i ogólnym zastoju przemysłowo - handlowym, odbiło się i na naszem życiu gospodarczem.

Każde przesilenie ma oprócz niszczycielskiego charakteru i pewne **momenty uzdrawiające;** usuwa ono jednostki gospodarczo słabszee, oczyszcza i przygotowuje grunt dla rozwoju, zjawiającego się przy zmianie konjunktury, ma więc pewną analogję z prawem selekcji w naturze wszechwładnie panującem. Tymczasem przy obserwowaniu przebiegu przesilenia u nas natrafiamy na zjawiska, wskazujące na **nienormalność** naszego życia gospodarczego, polegającego na wyeliminowaniu uzdrawiającego momentu, tkwiącego w istocie przesilenia.

Przytoczę przykład, ze stosunków, panujących we włókiennictwie. Jednocześnie z upadkiem wielkiego i średniego przemysłu w czasie przesilenia obserwujemy **rozwój chałupnictwa.** Chałupnik, którego wyobrażamy sobie zawsze, jako pracującego w chałupie przy warsztacie ręcznym zmienił zasadniczo swoją fizjonomję. Coprawda jeszcze po małych miasteczkach klekocza drewniane warsztaty, ale one wkrótce znikną, gdyż powstał **nowy typ chałupnika,** który pracuje w fabryce za warsztatem mechanicznym, będącym własnością przedsiębiorcy również chałupnika. Dzieje się to w ten sposób, że w zbiorowych fabrykach pracuje przypuśćmy kilkudziesięciu robotników, ale zatrudnionych przez kilku przedsiębiorców tak, że na każdego z nich wypada około 3 robotników. Wobec tego „przedsiębiorstwa" te **nie podlegają kontroli inspektora pracy,** a co za tem idzie nie obowiązują ich przepisy, tyczące się **ochrony pracy,** nie ponoszą żadnych **ciężarów socjalnych,** nie krępują ich ani **urlopy,** ani **ośmiogodzinny dzień roboczy,** ani **zbiorowe umowy,** mają **nikłe koszty handlowe,** a według wszelkiego prawdopodobieństwa **uchylają się od płacenia podatków.**

Ta forma przedsiębiorstw rozwija się w czasie przesilenia. Zdołały one **skoncentrować** w swoich rekach **cały szereg artykułów,** który wielki i średni przemysł zmuszony był **wykreślić** z programu swoich prac, gdyż konkurencja z tak mało obciążonym wspózawodnikiem jest niemożliwa.

Przytoczone zjawisko jest bardzo pouczające, gdyż wskazuje, że dodatnie skutki kryzysu zostały w tej dziedzinie wyeliminowane, że **przesilenie nie tępi słabszych** gospodarczo, przeciwnie, **wzmacnia ich stan posiadania.** W naszych warunkach są to symptomaty choroby, którą nazwałbym złą przemianą materji gospodarczej i w tym objawie widziałbym odbicie tych specyficznie swojskich przyczyn przesilenia. Nawiasowo dodać muszę, że zjawisko opisane ma wiele wspólnego z faktem, który od szeregu lat obserwujemy w Polsce, a mianowicie, że **ilość świadectw przemysłowych i handlowych wyższej kategorji stale się zmniejsza,** natomiast **ilość świadectw niższej kategorji powiększa się.**

Zastanawiając się nad temi przyczynami, musimy dojść do wniosku, że obok starych grzechów są nowe błędy.

W czasie przesilenia okazało się, że nasz przemysł i handel **nie posiada prawie zupełnie rezerw** i że wydał je z jednej strony na **nadmierne inwestycje,** uczynione pod wpływem lepszej konjunktury, której możliwość wyzyskania **wyolbrzymiano,** z drugiej zaś strony wpłynęły na ten ujemny objaw **podatki państwowe, świadczenia społeczne,** słowem **ciężary natury ogólnej.**

Wogóle budżet czy państwowy, czy komunalny, czy też ogólno-społecznych instytucyj powinien być oparty na zasadzie ścisłej logiki gospodarczej i powinien być dlatego związany z realnem życiem i jego możliwościami. Tymczasem w dobie przesilenia wyszło na jaw, że budżety nasze kroczą zdala od życia, jak gdyby mając z niem niewiele wspólnego.

Budżet państwowy mimo wyraźnego pogorszenia się sytuacji gospodarczej wykazuje prawie tę sama sumę na 1930 rok, jaka była ustalona w 1929. — Wykonanie budżetu wskazuje na jeszcze większą **rozbieżność pomiedzy budżetem a życiem.**

Nie liczymy się z okolicznością, iż pieniądz ma u nas specjalnie **wysoki ciężar gatunkowy.** Koło tego faktu, który codziennie obserwujemy, przechodzimy jak gdyby nie zdając sobie sprawy z jego doniosłości. Państwo i społeczne organizacje przy wydatkowaniu środków i w wyborze porządku zaspakajania potrzeb odznacza się w wielu wypadkach brakiem zrozumienia swoistego charakteru naszego rynku pieniężnego. Ma się przedewszystkiem wrażenie **braku głęboko przemyślanego planu inwestycyjnego,** opartego na ustalonym, że tak powiem, **katalogu potrzeb.**

Sposób układania budżetu przez państwo, komuny i ogólno-społeczne instytucje oraz metoda przeprowadzania inwestycyj, opartych na opłatach i daninach, które zostały wyjęte z życia gospodarczego, nie są racjonalne chociażby z tego powodu, że nie liczono się najwidoczniej z możliwością osłabienia konjunktury i dlatego należy tym poczynaniom przypisać m. i. wine, że tak dotkliwie odczuwamy obecne przesilenie. Lecz poza materjalnemi przyczynami są przyczyny innej natury.

Jeżeli wejrzymy bliżej w stosunki prawne, regulujące wzajemny stosunek między dłużnikami i wierzycielami, jeżeli zreasumujemy smutne nasze doświadczenie w tej mierze, to dojdziemy do wniosku, że **niedomagania prawodawstwa handlowego** przyczyniły się też do pogłębienia przesilenia. Z cała dobitnością powiedzieć możemy, że w obecnym stanie rzeczy prawa wierzycieli są w niedostatecznej mierze bronione.

Dochodzi do tego, że **pierwszy numer hipoteki,** który przedstawiał dotychczas absolutną pewność dla zaciągnięcia pożyczki **utracił swoją zasadnicza cechę** i że **wyegzekwowanie długu hipotecznego trwać może 3 — 4 lat.** Pomijam cały szereg faktów, które podkopują prawa wierzycieli, chcę tylko zwrócić uwagę na tego rodzaju anomalję, że na kresach nie można ogłosić upadłości firmie, która wylegitymuje się z posiadania nieruchomości. Jeżeli sobie jeszcze uprzytomnimy, że procedura u nas jest nietylko przewlekła ale i kosztowna, to zrozumiemy, że nie jest pozbawione słuszności twierdzenie, że **u nas tylko ten płaci, kto chce.** Na skutek ujemnych doświadczeń, które nastręcza chwila obecna, zrozumiałem jest, że przesilenie gospodarcze zamieniło się **w kryzys zaufania,** że kredyt został w zupełności podkopany, a odbudowa normalnych stosunków przedstawiać będzie wielkie trudności.

A jednak odbudowa normalnych stosunków nastąpić musi; po okresie uzasadnionej lub nieuzasadnionej abstynencji konsumcyjnej nastąpić musi okres wzmożonego zapotrzebowania. Z tej nauki, którą nam dał okres przesilenia wyciągnąć musimy cały szereg wniosków i wskazań na przyszłość obowiązujących równie Państwo jako też gospodarstwa prywatne. Czynnik ustawodawczy i wykonawczy powinien usunąć błędy powstałe w wielu wypadkach wskutek zbyt teoretycznego ujmowania zagadnień.

Przedewszystkiem powinna zapanować **równowaga koncepcji produkcyjnej w stosunku do konsumcyjnej. DOCHODOWA CZĘŚĆ BUDŻETU POWINNA BYĆ OPARTA NA ŚCISŁEM OCENIANIU ZDOLNOŚCI PŁATNICZYCH GOSPODARSTW PRYWATNYCH.**

Sfery gospodarcze zaś z swojej strony powinny poddać **REWIZJI** swój dotychczasowy **SYSTEM PRACY.** Zapomniano w wielu wypadkach o naczelnej zasadzie każdego przedsiębiorstwa t. j. o **RACJONALNEJ KALKULACJI,** dyktującej konieczność **GODZIWYCH ZYSKÓW.** Błędem było, że pod wpływem chwilowej konjunktury **ROZSZERZANO** przedsiębiorstwa tak pośpiesznie i tak chaotycznie, jak to obserwowaliśmy w okresie 1927 i 1928 r.

NORMALIZACJA I STANDARYZACJA dotychczas nie weszła na należyte tory. Nie zrozumiano jeszcze dostatecznie koniecznej potrzeby silniejszego **ZRZESZANIA SIĘ** i wydatnego **współdziałania** z istniejącemi już reprezentacjami życia gospodarczego z **Izbami Przemysłowo-Handlowemi na czele.** — Spełnienie wyżej przedstawionych postulatów nie jest bynajmniej rzeczą łatwą, ale musimy sobie zdać sprawę, że wspomniane reformy są konieczne.

Upadłości i nadzory.

Na ostatniej sesji Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego rozpatrywano następujące sprawy:

Nochemja Frydman, prowadzący skład przyborów fotograficznych, w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej nr. 62 — spełniając obowiązek nałożonych na handlujących przez art. 440 Kod. Handl. — wniósł do Sądu podanie o ogłoszenie mu upadłości. Przedsiębiorstwo swe Frydman prowadził od 1924 roku.

Sąd ogłosił upadłość, chwilę otwarcia oznaczając tymczasowo na dzień 10 września 1930 roku. Sędzią — Komisarzem mianowano S.H. Mieczysława Hurewicza, a Kuratorem adwokata Bernarda Teppera. Upadłego Frydmana oddano pod dozór policji.

*

Przed kilku dniami donosiliśmy o ogłoszeniu przez Sąd upadłości firmie: „**Stanisław Winnikajtis i S-ka**", wyrób i sprzedaż obuwia w Łodzi, przy ul. Głównej nr. 52. Jak następnie ustalono wspólnikiem Winnikajtisa była Zofja Kwiatkowska, żona znajdującego się w stanie upadłości Antoniego Kwiatkowskiego. Spółkę zaś umieszczono w lokalu należącym do masy upadłości tegoż Kwiatkowskiego przy ul. Głównej nr. 52. Również ustalono, że zaraz po nabyciu u wierzycieli ogłaszających upadłość, towaru na kilkanaście tysięcy złotych przeznaczonego do wyrobu obuwia, Winnikajtis zaraz na drugi dzień sprzedał towar ten niżej własnej ceny kosztu (około 20 proc. taniej) za gotówkę, nabył zaś towar na weksle. Z tego też powodu Sąd ogłaszając upadłość postanowił osadzić Winnikajtisa w areszcie dla dłużników.

Obecnie pełnomocnik Winnikajtisa, który przebywa w więzieniu, złożył do Sądu podanie o udzielenie Winnikajtisowi glejtu. W tym też przedmiocie była sprawa ta na wokandzie wczorajszej sesji. Pełnomocnik upadłego popierając podanie swe złożył Sądowi akt notarjalny z którego wynika, że upadły Winnikajtis posiada na hipotece w Sielcach 60 tysięcy złotych. Kurator zaś oświadczył, że znalazł w sklepie upadłego tylko 600 par obuwia, sklep ten zaś nie posiada nawet urządzenia. Upadły podobno podszywa się pod cudze nazwisko, gdyż nie może wskazać ani jednej osoby, któraby go pod tym nazwiskiem znała przed wojną. Ustalono, że w Urzędzie Śledczym w Warszawie przeciwko Winnikajtisowi toczy się dochodzenie karne o posługiwanie się obcym nazwiskiem. W sprawie tej jak oświadczył Kuratorowi sam Winnikajtis był on w Warszawie aresztowany, gdyż stale zamieszkuje w Warszawie. Wobec nieprzychylnej opinji Sędziego — Komisarza i Kuratora sąd odmówił udzielenia glejtu Winnikajtisowi.

W sprawie tej pełnomocnik Winnikajtisa złożył również opozycję na wyrok ogłaszający upadłość. Opozycja ta będzie rozpatrywana przez Sąd w dniach najbliższych.

*

W październiku r. ub. ogłoszono upadłość **Abramowi Rozencwajgowi,** handlującemu manufakturą, w Łodzi, przy ul. Traugutta nr. 2. W kilka tygodni po ogłoszeniu upadłości wierzyciele Rozencwajga wnieśli do Sądu podanie o osadzenie upadłego w areszcie dla dłużników, lecz Sąd z braku dowodów pozostawił podanie to bez uwzględnienia.

Na zebraniu wierzycieli w dniu 25 lipca r.b. upadły zaproponował wierzycielom układ w wysokości 10 proc. sumy kapitalnej, bez kosztów w dwuch ratach: Pierwsza rata płatna będzie po upływie 6 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku, zatwierdzającego układ, druga rata zaś po upływie roku od tejże daty. Wobec tego, że większość wymagana przez prawo wierzycieli wypowiedziała się za układem, układ ten został przyjęty. Na układ ten założyli sprzeciwy wierzyciele głosujący p-ko układowi a mianowicie firma: „Union Textile, S-ka, Akc." oraz firma „B-cia Muench" w Bielsku. Sprzeciwy te wierzyciele motywują tem, że upadły na zebraniu wierzycieli, na którym został zawarty układ był nieobecny, ani też nieobecności swej nie usprawiedliwił, działał natomiast w jego imieniu adwokat, oraz, że zachodzi podejrzenie, że upadły część majątku ukrył, wobec czego układ został zawarty na tak niski procent.

Sąd na ostatniej sesji swej postanowił sprzeciwy firm: „B-cia Muench" i „Unio Textile" S-ka akc. oddalić, a układ zawarty 25 lipca 1930 roku pomiędzy upadłym Abramem Rozencwajgiem, a jego wierzycielami zatwierdzić i uznać tegoż Rozencwajga za godnego do przywrócenia mu czci kupieckiej.

Bilans B. G. K. na 1-go sierpnia.

Warszawa, 13 września.

Z ważniejszych pozycyj bilansu Banku Gospodarstwa Krajowego na dzień 1-go sierpnia r.b. należy wymienić (w tys. zł.) wkłady — 276.227, pożyczki emisyjne — 706.223, weksle zdyskontowane — 200.683, weksle protestowane — 2.691, pożyczki terminowe — 41.431, rachunki bieżące — 111.292, operacje ze skarbem państwa — 234.853, operacje działu handlowego — 77.666.

DODATEK LITERACKO-NAUKOWY

„ILUSTROWANEJ REPUBLIKI"

z dnia 14 września 1930 r.

DROGA DO URNY.

Przeszłość gwarna, przyszłość chmurna,
Uśmiech z wierzchu, smętek na dnie...
Co wyborcza kryje urna.
Żaden poseł nie odgadnie...

Dalej naprzód w górnym pędzie
Z różnych stronnictw zdążaj braci!
Kto zwycięży — posłem będzie.
Kto upadnie — fotel straci!

W. Drozdowski

Człowiek, błogosławiący wojnę.

Arcymiljoner, Sir Bazyli Zacharow dorobił się olbrzymiej fortuny na armatach i ruletce.

Obecnie zamierza sprzedać wszystkie przedsiębiorstwa i żyć z renty.

— Czy może mi pan powiedzieć, gdzie tu znajduje się posiadłość sira Bazylego Zacharowa? — zwróciłem się do szofera, który comnajmniej 8 razy na dobę przyjeżdża w swoim autobusie z Nicei do Monte Carlo i z powrotem.

— Nie wiem — odparł z zażenowaniem. — Nazwisko to obiło mi się o szy, lecz nic nie mogę powiedzieć w tej sprawie.

To się nazywa sława! Warto było zarobić miljardy i wydawać miljony, w szczególności opłacać się kupować ruletkę „Societe de Dains de Mer de Monaco", „Hotel de Paris" itd.

Szofer autobusu zna napewno policjantów w Monaco, właścicieli knajp, zna z pewnością również tamtejszego mera, i może widział nawet księcia Monaco. Lecz tego, dzięki któremu mogą istnieć i książę, i mer, i knajpy, i policjanci, i on sam wreszcie, — tego człowieka szofer nie znał. On tylko często o nim słyszał...

Zaczęło się od „kradzieży"...

Niema zdaje się oszczerstwa, którem nie staranoby się zdyskredytować Bazylego Zacharowa. Nazywano go oszustem, złodziejem, a nawet mordercą. Zacharow może się jednak pocieszyć tem, że o Napoleonie mówiono tak samo. Nie ulega jednak wątpliwości, że Bazyli Zacharow należy do rzędu ludzi wyjątkowych. Jest on przedewszystkiem mądry, utalentowany, i niezwykle energiczny.

W odróżnieniu od innych miljarderów nie napisał jeszcze pouczających pamiętników, co należy mu poczytać bezwzględnie za zasługę. Jak wiadomo, wszyscy miljarderzy byli we wczesnej młodości czyścicielami butów i majątek zdobyli dzięki pomocy dobroczyńców, pracowitości i oszczędności. Czyścili buty, odkładali grosz do grosza i zostali miljarderami. Czasem zdarzało się również, że ulicą przechodził akurat dobry, spostrzegawczy bogaty staruszek, który zwracał uwagę na pracującego z entuzjazmem czyściciela butów i pomagał mu w zrobieniu karjery.

Droga życia Bazylego Zacharowa biegła w zupełnie innym kierunku.

Jeden z dziennikarzy francuskich zadał w swym artykule następujące pytanie:

— Jakiej narodowości jest właściwie sir Bazyli Zacharow?

Pochodzenie tego człowieka napozór wydaje się ogromnie skomplikowane. Nazywają go grekiem, nazwisko posiada rosyjskie, według paszportu jest francuzem, a tytuł ma angielski. W rzeczywistości sprawa jego pochodzenia jest mniej skomplikowana.

Zacharow jest czystej krwi grekiem Urodził się w roku 1849 w Mugle. Rodzice jego nazywali się właściwie Zacharjas. W roku 1821 w stolicy tureckiej urządzono pogrom greków. Rodzina Zacharjas'ów uciekła do Rosji. Zatrzymali się w Odessie, nadali swemu nazwisku rosyjską końcówkę i wzięli się do handlu. Potem wrócili do Turcji. Bazyli spędził swą młodość w Konstantynopolu. Wychowanie odebrał najpierw w greckiej, potem w angielskiej szkole. Zacharow nie był czyścicielem butów, lecz zato przez pewien czas był strażakiem, a potem przewodnikiem.

Pokazywał różnym cudzoziemskim hrabiom Monte Christo wesołe lokale solicy. Możliwe, że nie odznaczał się zbytnią oszczędnością, możliwe, że hrabiowie nie zasypywali go datkami — faktem jest jednak, że Zacharow nie zrobił miljonów na tym interesie. Nie starczyło mu nawet na codzienny obiad Nie zwrócił nań również uwagi dobry, spostrzegawczy, bogaty staruszek.

Natomiast zajął się nim wuj, staruszek spostrzegawczy, ale nie bardzo bogaty i, jak się przekonamy, niezbyt dobry. Handlował manufakturą w Galacu. Oceniwszy należycie zdolności siostrzeńca, dał mu posadę w swym sklepie i obiecał mu nawet udział w zyskach. Dał mu nawet na to przyrzeczenie dowód pisemny, ale wkrótce o tem zapomniał. Prawdopodobnie wuj jego był pesymistą i nie wierzył wogóle, że handel manufakturą w Galacu może dać jakieś zyski.

Lecz energja młodych greków stworzyła cud: sklep ich w Galacu zaczął przynosić dochody. Siostrzeniec zażądał tantjemy. Wuj zrobił zdziwioną minę:

— Ja obiecałem? To nieprawda!

Bazyli Zacharow prowadził kasę. Wypłacił sobie należną tantjemę, pozostawił wujowi list i wyjechał do Londynu. Wuj wpadł w wściekłość. Siostrzeniec go okradł! W starej patrjarchalnej Turcji znalazłby się „patrjarchalny" sposób zareagowania na podobny czyn i dlatego właśnie Zacharow uciekł. W Anglji należało sprawę skierować na drogę sądową. Wuj nie zawahał się przed tym krokiem. Wynajęty przezeń adwokat angielski skierował przeciwko Bazylemu skargę do sądu.

Akt oskarżenia zarzucał mu kradzież i nadużycie zaufania. Sędzia śledczy zażądał wyjaśnień i Zacharow powołał się na obiecaną tantjeme.

— Dowody?

— List wuja.

— Proszę pokazać?

Zacharow począł szukać dokumentu. Listu nie było. Zgubił. Nie podobało się to sędziemu śledczemu. Wsadzono Zacharowa do więzienia, gdzie młodzieniec dość długo czekał na sprawę sądową. Wreszcie nadszedł dzień sprawy.

Wuj nie żałował pieniędzy i osobiście przybył do Anglji, by z bliska przyjrzeć się kompromitacji siostrzeńca. Lecz oto stał się cud. Do celi więziennej przybyli strażnicy, by pod konwojem odprowadzić oskarżonego do sali sądowej. Był wtedy chłodny, jesienny dzień. Zacharow uznał, że należy się cieplej odziać. Włożył stare palto, którego dawno już nie miał na sobie. Prowadzono go środkiem ulicy. Drżąc z zimna wsunął ręce do kieszeni palta.

— Między palcami zaszeleścił jakiś papier — opowiada sam Zacharow. — Wyciągnąłem papier z kieszeni i krzyknąłem z wielkiej radości. W kieszeni palta był właśnie ów list, w którym wuj przyrzekał mi udział w zyskach.

Sprawa zakończyła się oczywiście kompromitają wuja i zwycięstwem siostrzeńca.

...a skończyło się na miljardach.

Nie było to jednak kompletne zwycięstwo. Sąd go uniewinnił, wypuszczono go na wolność, lecz, jak zwykle bywa w takich wypadkach, osad sprawy sądowej pozostał na długie lata.

— Zacharow? — mówiono powszechnie. — Ach, to ten, który siedział w więzieniu angielskiem, oskarżony o jakąś drobną kradzież!...

Musiał uciec z Londynu. Wyjechał do Aten. Złe języki ścigały go wszędzie docierając do najdalszych zakątków. Nie powodziło mu się. Do 28 roku życia cierpiał niemal głód. Wreszcie dzięki protekcji pewnego wpływowego greka otrzymał przedstawicielstwo większej firmy szwedzkiej na Bałkany.

Firma Nordenfelda fabrykowała broń. A działo się to w 1877 roku. Wojska rosyjskie wstępowały wówczas na terytorjum tureckie. Bazyli Zacharow sprzedawał armaty i kule. Sprzedawał wszystkim, bez różnicy narodowości i wyznania.

Potem wynalazca Maksim oddał na usługi wojny swój karabin maszynowy. Zacharow pierwszy ocenił należycie ten nowy wynalazek Zawarł z Maksimem spółkę. Począł zakupywać akcje. Sława jego rosła, a wraz z nią rosły również kapitały.

Przeniósł się do Paryża i został francuskim obywatelem. Paryżanie znają doskonale jego willę na Hoche Avenue. Dalej poszło już jak po maśle: towarzystwo „Nikiel", gazeta „Excellsior", agencja „Radio", Bank Kupiecki, Bank Śródziemny, Francuskie Towarzystwo Doków na Bosforze, Towarzystwo „Oxylit", Zachodnie Towarzystwo Morskie i wiele innych towarzystw.

Potem — angielski tytuł i krzyż legji honorowej.

Niema nic łatwiejszego, jak skompromitować jego działalność w sposób następujący: „handlował bronią, narabiał na ludzkiej krwi, upijał się ludzkiemi łzami" itd. W tanim, demagogicznym arsenale są jeszcze także określenia, jak „fabrykował armaty, które nie strzelały, zepsute karabiny" itd.

W stosunku do Bazylego Zacharowa zarzuty te były niesłuszne. Bazyli Zacharow był człowiekiem uczciwym. Armaty jego strzelały wyśmienicie, a karabiny maszynowe wyrzucały na minutę tyle kul, ile należało.

Po wojnie przemysł wojenny przeżywał ciężki kryzys. W pierwszym rzędzie w myśl konferencji waszyngtońskiej zaprzestano zbrojeń morskich. Inflacja dopełniła dzieła. Firma Winker w krótkim czasie straciła około 10 miljonów funtów szterlingów, firma Armstrong, około 8 miljonów. Wrogowie sira Bazylego Zacharowa triumfowali. Radość okazała się jednak przedwczesna. Zacharow bowiem odstąpił w odpowiednim czasie część swoich akcyj. Oczywiście, że kryzys naraził go również na wielkie straty. Nie mało pieniędzy stracił również na wojnie Grecji z Mustafą Kemalem. Zacharow był głównym doradcą Lloyd George'a w czasie jego niepowodzeń na Bałkanie. Lecz nawet po tych stratach majątek Zacharowa obliczano na 2 miljardy franków.

Lecz jego karjera nie dobiegła jeszcze kresu. Mając już blisko 70 lat Zacharow znalazł wcale niezłą lokatę kapitału. Wykupił mianowicie lwią część akcji kasina w Monte Carlo. Określenie to nie jest ścisłe. Właściwie niema wcale na świecie „towarzystwa kasina" — brzmi to nazbyt groźnie, istnieje natomiast ciche skromne solidne „towarzystwo kąpieli morskich w Monaco — „Societe Bains de Mer de Monaco".

Towarzystwo to założył przed wielu dziesiątkami lat były kelner Francais Blanc, który dorobił się na tym interesie olbrzymiego majątku. Bez stworzonego przezeń kasyna Riviera nie byłaby Rivierą. I znowu wrogowie Zacharowa znaleźli wdzięczny temat do zarzutów.

Do dziś jeszcze wychodzą broszurki z okładkami, na których widnieje młody mężczyzna, leżący na ziemi w ogrodzie, zazwyczaj obok rozłożystej palmy, lub kaktusu. W ręku trzyma rewolwer, z piersi jego sączy się krew, a nad nim stoją pochyleni dwaj policjanci. W dali widać kasyno.

Broszurki tej można już nie czytać. Cała jej treść mieści się bez reszty w ryszunku na okładce. Młodzieńca zgubiło złote piekło ruletki. Przed 50 laty pewien dobroduszny anglik, nazwiskiem Thompson założył towarzystwo, zwalczające ruletkę.

Towarzystwo to wypuściło w świat tysiące owych broszur z wizerunkiem zastrzelonego młodzieńca na okładce. Thompson znalazł wkrótce sojusznika w osobie królowej Wiktorji, która również występowała ostro przeciwko ruletce. Interwencja królowej Wiktorji miała jednak skutek wręcz przeciwny. Francuzi nie cierpią bowiem, gdy cudzoziemcy mieszają się do ich wewnętrznych spraw. Ten nierozważny krok zaprzepaścił całkowicie poczynania Thompsona i jego towarzyszy.

Winkers po wojnie stracił majątek, lecz „Towarzystwo kąpieli morskich Monaco" w tym samym czasie dorobiło się majątku. W latach 1914—18 kasyno chyliło się ku upadkowi. Zacharow sprzedał wówczas akcje Winkersa zakupił natomiast akcje kasyna. W roku 1920 zaczęli zjeżdżać do Monte Carlo niemcy, którzy są, jak wiadomo, najlepszymi klijentami w kasynie. Szał gry ogarnął najszersze masy, przewyższając wszystko co widziano dotychczas w tej dziedzinie od czesów Jerzego IV, który mając lat 12 przegrał w karty około miljona funtów szterlingów

W roku 1925 towarzystwo wypłaciło pełnych 100% dywidendy. Kasyno rozwijało się znakomicie i obecnie jeszcze rozwój trwa nieprzerwanie. Wiele razy byłem w Monte Carlo przed wojną. Byłem tam również w roku bieżącym.

Zaszły tam wielkie zmiany. Zmieniła się przedewszystkiem publiczność. Prawdziwi bogacze nie chcą już grać w ogólnych salach i dlatego szał gry zaobserwować można w „Sporting-klubie". Brak złota na stole wywiera również odmienne wrażenie. Gra ze sztonami ma zupełnie inny charakter. Pozatem zaszły zmiany w pewnych szczegółach. Ze ścian kasyna znikły naprzykład różnojęzyczne napisy „Strzeżcie się złodziei". Napis ten, mnie przynajmniej, pobudzał zawsze do śmiechu. Wszak w tym lokalu najmniejsze niebezpieczeństwo kieszeniom groziło ze strony złodziei!...

Lecz pozatem wszystko zostało po staremu. W ostatnich czasach urzędnicy „Towarzystwa morskich kąpieli w Monaco" nie wiedzą właściwie dla kogo pracują. Sir Bazyli Zacharow sprzedał część swoich akcyj. Mówią o tem, że zamierza sprzedać wszystkie swe przedsiębiorstwa i żyć poprostu z renty.

Zacharow stracił niedawno żonę. Jako 80-letni starzec zmęczony już życiem jesień spędza w Paryżu, lato w swym zamku, zimę na Rivierze. W Monte Carlo zatrzymuje się oczywiście we własnym hotelu. Unika ludzi i nigdy nie zagląda do sal kasyna. Tak samo postępował jego poprzednik, staruszek Blanc, który mówił bez żenady:

— Kto raz wygrał większą sumę w ruletkę, może siebie uważać za zrujnowanego. Kto rozbił bank, ten śmiało może liczyć na to, że zakończy życie samobójstwem.

Nielada pracy wymaga zreasumowanie wyników wielkiego wysiłku, znamionującego całe życie Bazylego Zacharowa. Nie można go uważać za człowieka złego. Zacharow wydał już na różne cele dobroczynne około 70 miljonów franków. Finansował wszystkie wielkie przedsięwzięcia Venizelosa. Zacharow czynił to, czego żądali od niego ludzie. I oczywiście wielu z nas ponosi do pewnego stopnia odpowiedzialność za jego czyny.

Chcecie prowadzić wojny, — oto macie wspaniałe karabiny maszynowe, armaty, dreadnoughty. Chcecie doznawać wielkich wzruszeń w czasie pokoju, — oto macie ruletkę, kasyno, przepiękne hotele i balety.

Wiem, że podobne rozumowanie doprowadzić może do absurdu, lecz czegóż w naszem grzesznem życiu nie można doprowadzić do absurdu?

M. A.

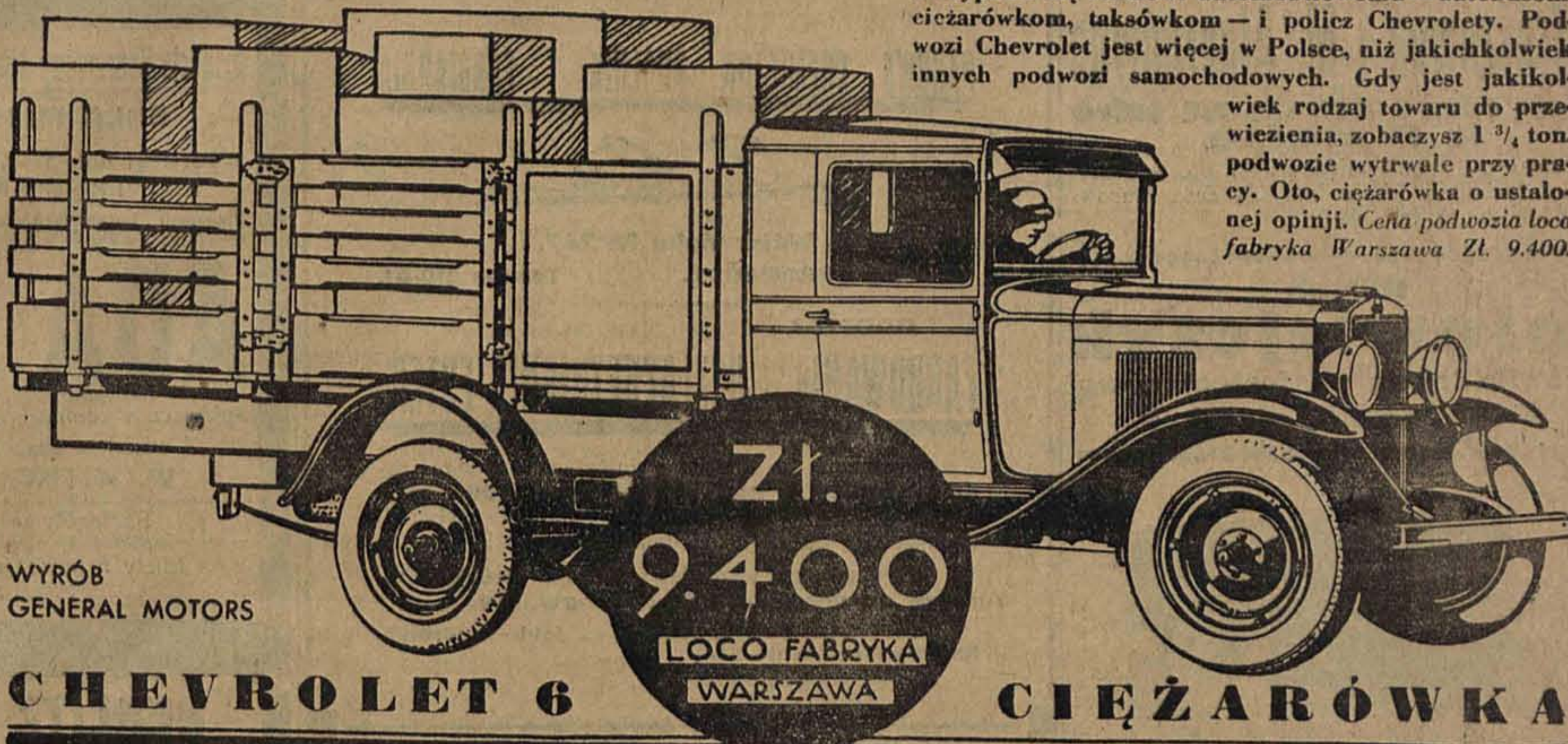
DR.
Z. Dafyner
UROLOG
powrócił.
Choroby nerek pęcherza i dróg moczowych.
Piramowicza 2
(daw. Olgińska)
tel. 148-95.
Godziny przyjęć od 8—10 i od 6—9

Dr. med.
HELLER
chor. skórne i weneryczne
NAWROT 2
Tel. 179-89.
przyjm. do 10 rano i od 4—8
dla pań spec. od 4-5
w niedz. od 11-2 pp
dla niezamożnych.
ceny lecznic.

Dr. med.
S. Neumark
Choroby skórne i weneryczne, leczenie diatermią, diatermokoagulacją oraz lampą kwarcową
MONIUSZKI 5
tel. 170—50.
Przyjmuje od 1.37 do 2.30 pp. i od 5-1
w niedzielę od 10 do 1 po poł.

Niezawodny towarzysz w pracy..

Przypatrz się ruchowi automobilowemu — autobusom, ciężarówkom, taksówkom — i policz Chevrolety. Podwozi Chevrolet jest więcej w Polsce, niż jakichkolwiek innych podwozi samochodowych. Gdy jest jakikolwiek rodzaj towaru do przewiezienia, zobaczysz 1 ¾ ton. podwozie wytrwale przy pracy. Oto, ciężarówka o ustalonej opinji. *Cena podwozia loco fabryka Warszawa Zł. 9.400.*

WYRÓB GENERAL MOTORS

CHEVROLET 6 — CIĘŻARÓWKA

Warszawski Teatr Rewji „CHOCHLIK"
pod kier. art. JERZEGO DARSKIEGO
w Kinie Spółdzielni Sienkiewicza Nr. 40
(SALA ZIMOWA!)

Dziś i dni następnych wielka jesienna rewja w 2 częściach—18 obrazach p. t.: „Poco z zagranicy brać?"
pióra Hemara, Własta, Wło-Bora, Wulkana i Kruka. — Udział biorą: I. Grzybowska, T. Gorłówna, L. Orlińska, Z. Żukowska W. Boruński, J. Darski, M. Popławski, J. Szyndler, oraz 6 revue-girls. — W programie m. in. „Faun", „Za skarby świata" „Idylla Lopka" oraz numery solowe, atrakcyjne i t. p. Własne dekoracje, kostjumy i efekty świetlne. — Conferencier: M. Popławski. Reżyserja: Wł. Boruński i dyr. J. Darski. Dekoracje: art. mal. W. Nowakowski. Orkiestra pod kier. C. Kantora. Codziennie 2 przedst. o g. 7.30 i 9.30 W soboty, niedziele i święta 3 przedst. o g. 5.30, 7.30 i 9.30. Ceny miejsc od zł. 1 do 2

Jutro w niedzielę 14 września i w każdą sobotę, niedzielę i święto
w Restauracji „MOULIN-ROUGE"
Moniuszki 1, tel. 111-04

FIVE O'CLOCK
z udziałem całego zespołu artystycznego
Wstęp wolny. Podwieczorek zł. 1.50.

Proszek „UNIWERSAL" usuwa wszelkie **nerwobóle.**
Proszek „POTOL-GLOB" usuwa **pocenie** się **pach i nóg**
Żądać wszedzie.

English for all!
Były instruktor
Szkoły Berlitza w Londynie
udziela lekcji angielskiego w małych grupach (nie więcej jak 5—6 osób).
Kursy rozpoczynają się w bież. tyg.
Opłata miesięcznie zł. 15.
Zapisy codziennie od 11—8 wieczór
Piotrkowska 145, front, II piętro

Dr. B. DONCHIN
specjalista chorób oczu
przeprowadził się na
PIOTRKOWSKĄ 90, telef. 221-72
Przyjmuje od 10—1 i od 4—7.30 wiecz.

Dr. J. Polakow
choroby dzieci
przeprowadził się
na ul. Piotrkowską 109, II p. front. tel. 139-75.

DR^r MED.
P. MARKOWICZOWA
choroby skórne i weneryczne
powróciła
Al. I. Maja 37, telef. 166-35
przyjmuje od 9—11 i od 4—8 wieczór
Gabinet kosmet. lekarskiej

Potrzebni chłopcy do sprzedaży gazet
Zgłaszać się ul. Franciszkańska Nr. 57, poprzeczna oficyna, I piętro, od 3 do 5 Szadkowski.

Komunikacja autobusowa
Łódź — Piotrków
Autobusy na powyższej linji odchodzą do Piotrkowa o każdej pełnej godzinie począwszy od 8 rano do 20 w wieczór ze stacji autobusowej przy ulicy Rzgowskiej 85, dojazd tramwajami 11 i 4. Czas przejazdu 1 godz. 30 minut. Cena zł. 3 gr. 50.

Żądać tylko **naturalnej wody** ze znakiem
VICHY - ETAT,
czerpanej w Vichy pod kontrolą Rządu Francuskiego.
WYSTRZEGAĆ SIĘ bezwartościowych naśladownictw sztucznych.

BIURO
„Wywiad Kredytowy"
z ulicy Wólczańskiej 17
przeniesione zostało
na ul. Cegielnianą 15

SZKOŁA KOSMETYCZNA Zatwier. przez Min. Spraw Wewnętrznych
A. RYDEL
Cegielniana 19, tel. 69-92. — Zapisy codziennie

Zegarek ze Złota amerykańskiego
nie różniącego się od prawdziwego **złota** 14-o kar.
Tylko zł. 7.95
(zam. zł. -303-.)

UWAGA. Zegarki nasze nie należy porównywać z innemi tak szumnie reklamowanemi.
Na listowne zamówienie wysyłamy natychmiast elegancki płaski zegarek, chód dźwięczny, z 8-o letnią gwar., 2 szt. 15.— zł., 4 szt. 29.50, 6 szt. 43.50. Lepszy gat. 10.50, 13.— 18.— 24.—, 30.—. Ze świec. cyferblatem 9.50, 12.—, 15.— i 18.—. Zegarek kryty — anker z trzema kopertami ameryk. 16.—, 19.—, 24-, 28.- i 35.— Zegarki na rękę męskie i damskie ameryk. 15.—, 17.—, 20.—, 24.—, 28.— i 35.—. Łańcuszki z ameryk. złota 2.—, 4.— i 6.— zł. Takież zegarki jak rysunek niklowe: 5.75, 2 szt. 10.50, 4 szt. 20.—, 6 szt. 29.75. Budziki stołowe 10.50, 12.50 i 14.50. Za koszta przesyłki płaci kupujący.
Światowa firma „CHRONOMETRE".
Warszawa — skrz. poczt. 939 oddz. 161.
Otrzymujemy setki listów dziękczynnych jako dowód dobroci naszych zegarków.

PLACE budowlane
różnej wielkości, dojazd tramwajem nr. 7 i 17 przy ulicy Dąbrowskiej, Kraszewskiego i nowozałożonych, na dogodnych warunkach
do sprzedania.
Wiadomość: **Kilińskiego 96,** mieszk. 10, front parter, lub na miejsce ul. **Dąbrowska 30/32** u p. **Jana Pilla.**

PRZED ZAKUPEM
LAMP elektrycznych
proszę obejrzeć wyroby fabryki
M. BURAKOWSKI
Skład Piotrkowska 37. Tel. 121-25.
Wielki wybór. Ceny przystępna.
Konsumentom Elektrown na spłaty ratami miesięcznemi

Dr. med.
S. Kantor
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych. Leczenie lampą kwarcową i promieniami Rentgena.
PIOTRKOWSKA 144, RÓG EWANGELICKIEJ.
Wejście Ewangelicka 2, Telefon 29-45.
Przyjmuje od 8—2 i od 5—8 w. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Doktór
KLINGER
Spec. chor. **wenerycznych, skórnych i włosów**
wznowił przyjęcia.
Andrzeja 2, tel. 132-28
od 9—11 i od 6—8 w.
Od 1—2 w Lecznicy (Piotrkowska 62)

Dr. med. J. Kahane
choroby wewnętrzne
specjalista serca
POWRÓCIŁ.
Radwanska 4, telef. 187-27.
Przyjmuje od 5—7.

Dr. med. A. Kryński
Chor. skórne i weneryczne. Gabinet Röntgenoleczniczy.
SIENKIEWICZA 34, Tel. 146-10.
POWRÓCIŁ.
Przyjmuje od 5—7 popoł.

Dr. med. LAJCHTER
STOMATOLOG
Chor. szczęk, dziąseł, podniebienia, języka
powrócił.
ZIELONA 9, I piętro front, tel. 149-66, od 2 - 6½ po poł.

Artystka Wyzwolona
Roza Zak
Hotel Savoy, telef. 203-38, wznowiła lekcje gry fortepianowej.

MEBLE!

Magazyn Mebli w Łodzi **Zjednoczonych Stolarzy i Tapicerów** Sp. z ogr. odp. **86 Piotrkowska 86**, tel. 160-02

poleca **pokoje sypialne, stołowe, gabinety, salony, kuchnie i t. p. oraz pojedyńcze przedmioty w wielkim wyborze.**

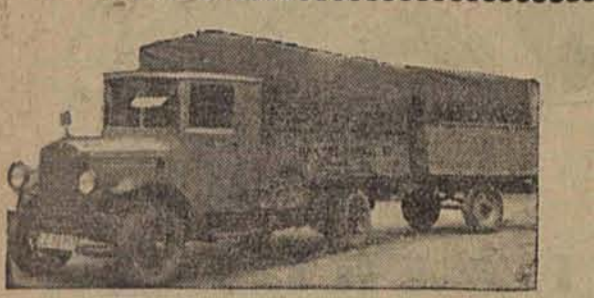
Ceny przystępne Dogodne warunki kupna!

Gimnastyka, Rytmika i Plastyka
Z. Kruszówna i M. Alpernówna

Lekcje rozpoczynają się jutro dn. 15 września.

Zapisy codziennie między 5—7 pp. w Sekretarjacie: Zachodnia 66 (w lok. Zw. Zaw. Pracowników Miejskich), tel. 168-55

Halina
Sołowiejczyk
wznowiła lekcje gry fortepianowej
ZAWADZKA 36, mieszk 9.

MIĘDZYMIASTOWE TRANSPORTY
Robert THOMAS i S-ka
PIOTRKOWSKA 85, tel. 208-31 i 106-49

Dogodne warunki i za gotówkę | **Dom** | Solidne wykonanie

MEBLOWY
„FORTUNA"

Łódź, Przejazd 20 telefon 183-71.
(naprzeciw kościoła)

poleca: całkowite urządzenia mieszkań, **meble** pojedyńcze, **saloniki**, oraz **meble** Wiedeńskie firmy Józefa Minca.
po cenach fabrycznych, Wózki, i meble niklowe.

Długoletnie gwarancje | 20 Przejazd 20 dom Richtera

KOMPLET
Prowadzony syst. **MONTESSORI** dla dzieci od lat 3—7 w godzinach przedpołudniowych

JĘZYKI OBCE dla dzieci
Niemiecki. Francuski. Angielski w grupach w godzinach popołudniowych

pod kierunkiem **W. Kapłanówny**

Przyjmuje się zapisy codzien. od g. 11—2 i od 4—6. **Traugutta 12**, fr. II p. tel. 122-56. Początek zajęć 3 września.

Ada Jonas-
Kacenelenbogenowa
wznowiła lekcje gry fortepianowej.
Nowo-Cegielniana 18 m. 13, tel. 126-70.

RADJO H. Drutowski
ul. Kilińskiego 78. Tel. 180-59

poleca: **aparaty detektorowe i lampowe** światowych marek oraz akcesorja na b. dogodnych warunkach.—**Przeróbki. Reperacje. Ładowanie akumulatorów** z dostawą do domu.

Ogłoszenie.

Powiatowa Kasa Chorych w Pabjanicach
poszukuje felczera
do Oddziału Kasy w osadzie Zelów, powiatu łaskiego.

Posada do objęcia z dniem 1 października 1930 r. Wynagrodzenie waha się w granicach 350—400 zł. miesięcznie. Ewentualni reflektanci mogą otrzymać bliższe szczegóły w Kasie Chorych w Pabjanicach u p. Naczelnego Lekarza.

Oferty należy kierować pod adresem Zarządu Kasy.

Zarząd Kasy.

Pabjanice, dnia 11 września 1930 r.

PAROWA CHEMICZNA PRALNIA i FARBIARNIA
Ledich i Goldo

Wólczańska № 257.
Adr. elegr.: KAGE ŁÓDŹ. Telefon 210-01.

ODDZIAŁ
FARBOWANIA i USZLACHETNIANIA FUTER.

Polecamy po cenach najniższych każdego rodzaju **imitacje nutrietów, oposetów, kun** i t. p. w doborowym gatunku i wielkim wyborze, nadające się do konfekcji damskiej i męskiej.

Przyjmujemy wszelkiego rodzaju **skórki surowe do wyprawiania i farbowania.**

Uszlachetniamy skórki królicze na **foki — bibretki, kastory — chinchille i t. p.**

J. MOSZKOWICZ, Zawadzka 22
Tel. 137-30 **wrócił z Paryża** Tel. 137-30

z najnowszemi modelami futrzanemi i sukiennemi najznakomitszych domów: CHANELLE, PATOU, BERNARD, DRECAULT, PAQUIN.

CHORZY NA PŁUCA

Spytajcie się swego lekarza, a ten wam potwierdzi, że od suchot umiera więcej ludzi, niż od innych chorób. Każdy więc kto cierpi na **kaszel, bronchit, chrypkę, zaflegmienie płuc oraz koklusz,** powinien natychmiast zabrać się do leczenia. Dobrym środkiem na choroby płuc okazał się preparat **FAGOSOL.** Przy użyciu **FAGOSOLU** w krótkim czasie ginie kaszel, wzmaga się apetyt i chory nabiera ciała.

FAGOSOL można nabyć we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Skł. gł. Apteka H. Rosenstadta, Warszawa, Pl. Grzybowski 10.

RADA NADZORCZA
Spółki Akcyjnej Wyrobów Bawełnianych
I. K. Poznańskiego
w Łodzi

podaje do wiadomości, że w dniu 28 października r. b. o godzinie 16-ej, w lokalu tejże Spółki Akcyjnej w Łodzi przy ul. Ogrodowej Nr. 17 odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
2) Zmiana statutu Spółki i uzgodnienie z przepisami postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (prawo o spółkach akcyjnych) Dz. U. Nr. 39— 1928 r. poz. 383;
3) Wolne wnioski.

P. P. akcjonarjusze po wylegitymowaniu się z posiadania akcji mogą otrzymać w biurze Zarządu projekt statutu.

Zgodnie z § 55 statutu, akcjonarjusze, pragnący uczestniczyć w tem Nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu, winni nie później, niż na 7 dni przed terminem Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia złożyć swoje akcje w oryginale na ręce Zarządu Spółki w Łodzi, Ogrodowa 17, lub przedstawić zaświadczenie na dowód przyjęcia ich akcji na przechowanie lub na zastaw w instytucjach państwowych, jak i prywatno-kredytowych, działających na mocy statutu, przez Rząd zatwierdzonego.

Dyrekcja Gimnazjum Żeńskiego
Tow. Żyd. Szkół Średnich
Piramowicza 6, tel. 127-95.

zawiadamia, iż otwiera

trzeci oddział klasy przedwstępnej (A°) dla dziewcząt i chłopców w wieku od lat 5½, oraz

drugi oddział klasy wstępnej A dla dziewcząt.

Zapisy przyjmuje sekretarjat gimnazjum w godz. przedpołudniowych.

Najtańsze — najkorzystniejsze źródło zakupów.
Wałki watowe klejone do okien i balkonów
odpowiedniej grubości i długości

oraz **watę różnokolorową** do okien w rolkach poleca w najdoskonalszym gatunku po **cenach niezmiernie niskich**

Mech. Fabr. Waty hygr. „SALUS" w Łodzi, ul. Cegielniana 68 tel. 206-66 i 161-36

Proponujemy składom już obecnie zaopatrzyć się. Na żądanie ceny i wzory.

Dyrekcja Koncertów: Alfred Strauch. Tel. 213-84

—: SALA FILHARMONJI :—

Wtorek, dnia **16-go** września 1930 r. o godz. **8.30 wiecz.**

Pierwszy Inauguracyjny Koncert Mistrzowski

ADA SARI

Śpiewaczka koloraturowa światowej sławy.
Z udziałem znakomitego pianisty
W. WITKOWSKIEGO.

Szczegóły w programach.

Bilety nabywać można w kasie Filharmonji.

BERLITZ SCHOOL
UZNANE PRZEZ PAŃSTWO

NOWE KURSY praktyczne języków

English is spoken all over the world!
Avec le francais on va partout!
Die deutsche Sprache ist in Lodz unerlässlich!
L'Italiano e una lingus suave!

Nauczycielami są rodowici Anglicy, Francuzi i Niemcy i t. d.

Metoda konwersac. Najszybsze rezultaty. Małe grupy (od 3 do 6 osób). Lekcje prywatne. Korespodencja Handlowa. Zapisy od 15 do 18 września od 12 do 1 i pół i od 6 do 7 tylko

Piotrkowska 39, front.

Już nadeszły paryskie
paski-gorsety
Andrzeja 7, m. 8, front.

Mebli

Specjalnie luksusowych, sypialnych pokoi pokonkurencyjnych cenach i na dogodnych warunkach do nabycia

Zakład meblowy Piotrkowska 44. w podwórzu **A. Karkut**

Dr. med.
GROSGLIK
Choroby skórne i weneryczne.
Institut Röntgen leczniczy i światłoleczniczy.
Lampa kwarcowa
Godz. przyjęć 4—7
Al. Kościuszki 27-4
Tel. 151-78.

Doktór
Sołowiejczyk
Chor. skórne i weneryczne
powrócił.
PIOTRKOWSKA 99
Tel. 144-92
Przyjmuje od 8—9 rano; 2—6 po poł., 8—9 wiecz.
w lecznicy „Centralnej" (Piotrkowska 62) od 7—8 wiecz.

Dr. med.
W. Balicka
powróciła
Sienkiewicza 95
przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 1 do 3 i 7— 8

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej
D-ra med. MARJI LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6. telef; 143-63
Godziny przyjęć dla pań i panów: 10—2 i 4—8.

Czynne są następujące działy:
1. **chor. skóry i włosów**
2. Beaute
3. **Kuracyj odmładzających**
4. Masażu (ogólny i częściowy)
5. Epilacji (electrocoagulacja elektroliza)
6. Elektroterapji (djatermja, d'Arsonvalizacja galvanofaradyzacja)
7. Helioterapji (Roentgen, kwarc sollux, kąpiele świetlne)
8. Chirurgji estetycznej (blizny żylaki, zniekształcenia, nowotwory i t. p.)

pod kierunkiem CHIRURGA
D-ra Z. LEWINSONA
ordynującego codz. od godz. 1—4.

BIURKO
amerykańskie
w b. dobrym stanie, dębowe, Libawskie (żaluzjowe) do sprzedania. Wiadomość w administracji.

Komplet, prowadzony systemem Montessori i komplet przygotowawczy
B. Fromówny i N. Rangiewicz
Zajęcia w godzinach przedpołudniowych rozpoczną się 20-go września. Dzieci od lat 3 — 7.
Zapisy codziennie od 11—1. Aleja 1-go Maja nr. 3, mieszk. 2.

Handel samochodami

W ciągu pierwszych 7 miesięcy b. roku w województwie łódzkiem zarejestrowano 197 nowych samochodów. Jest to liczba bardzo mała, będąca skutkiem kryzysu panującego w całem naszem życiu gospodarczem. Godzi się zaznaczyć, że w latach ubiegłych jedna tylko większa firma samochodowa w Łodzi sprzedawała rocznie około 300 wozów. Na rynku zaznacza sie przewaga europejskich typów samochodów, przyczem typ ten ruguje powoli wozy amerykańskie. Okazuje sie, że wozy europejskie są lepiej przystosowane do naszych warunków pod względem cen i konstrukcji. Warunki sprzedaży samochodów w ostatnim roku znacznie się pogorszyły. Wozy oddaje się na paroletnie spłaty przy wpłacie 20% gotówką. Klijentela rekrutuje się głównie z przedstawicieli wolnych zawodów. Wśród sprzedawców samochodowych przeważa typ składu fabrycznego, nieodpowiadający za delcredere. Powiększa sie ilość komisantów bez odpowiedzialności żyrowej.

Regulacja zobowiązań wielkiego tow. akcyjnego.

Jak twierdzą w kołach handlowych, jedno z wielkich towarzystw akcyjnych, znajdujących się pod nadzorem. ma zamiar w najbliższym czasie przystąpić do regulacji zobowiązań. Podobno regulacja ma wynosić 40% należności wierzycieli.

Sztuczny jedwab z Włoch.

Na rynku łódzkim ukazała sie znaczna ilość jedwabiu sztucznego, pochodzącego z Włoch, drogą przez Wiedeń. Ceny gotówkowe w Polsce sa o 40% niższe od włoskich cen fabrycznych. Jest to oczywiście dumping na rynku polskim.

Ruch budowlany.

Ruch budowlany w Łodzi w dalszym ciągu jest bardzo ograniczony. Oprócz wykończania bloków robotniczych magistrackich na Polesiu, jedynie firma „Konstruktor" buduje 4 bloki dla Z. U. P. P-u. Dość duże ożywienie panuje w branży żelaza budowlanego w związku z nadchodzącym okresem zimowym.

Spółki akcyjne w Polsce.

Warszawa, 13 września.

Obecnie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej znajduje się około 1.408 spółek akcyjnych, zapisanych w rejestrze handlowym. Do tego dochodzi jeszcze 20 towarzystw ubezpieczeniowych.

Udział kapitałów zagranicznych w naszych przedsiębiorstwach prywatnych przedstawia się następująco: 183 spółki o kapitale mieszanym, zaś 93 z kapitałem czysto zagranicznym.

WPŁYWY CELNE W SIERPNIU.

Warszawa, 13 września.

Według danych tymczasowych wpływy skarbu państwa z opłat celnych w sierpniu r.b. wyniosły ogółem wraz z wpłatami w. m. Gdańska 19.483.060 zł. wpływy celne z całego terenu Rzeczypospolitej w. m. Gdańska wyniosły: od przywozu — 13.895.179 zł., od wywozu — 98.394 zł., razem więc 13.993.573 zł. Wpłaty celne w. m. Gdańska od przywożonych i wywożonych towarów wyniosły w sierpniu r.b. sumę 5.489.486 zł.

Ogólna suma wpływów celnych od przywozu i wywozu oraz z wpłat w. m. Gdańska w ciągu 5 miesięcy bieżącego roku budżetowego wyniosła łącznie 115 390.381 zł.

PRZEJĘCIE NOWEJ EMISJI AKCYJ ZAKŁADÓW LILPOPA PRZEZ KONSORCJUM AMERYK.

Jak się dowiadujemy, w dniu 30 b. m. odbędzie się w Warszawie nadzwyczajne zgromadzenie akcjonarjuszów Zakładów Mechanicznych „Lilpop, Rau i Loewenstein". Na porządku dziennym zebrania jest sprawa powiększenie dotychczasowego kapitału zakładowego spółki z 12.400.000 zł. do wysokości 20 miljonów złotych, przez wypuszczenie nowej 3-ej emisji akcyj, które będą przeznaczone wyłącznie dla konsorcjum amerykańskiego Standard Car Finance Corporation.

Strejk włókniarzy francuskich.

Powodem olbrzymiego zatargu jest ustawa o ubezpieczeniu społecznem.

Robotnicy stracili dotychczas na strejku 30 miljonów franków.

Strejk, jaki ogarnął północną, uprzemysłowioną część Francji, przerasta swemi rozmiarami wszystko, co działo się dotychczas w tej dziedzinie.

Zaczęło się od strejku metalowców w Lille i tkaczy w Roubaix. Miljon robotników jednego dnia o tej samej godzinie porzuciło pracę. Rozpoczęły się pertraktacje i właściciele przedsiębiorstw w Lille

zgodzili się na kompromis,

poczem metalowcy powrócili do pracy. Lecz mimo starań francuskiego ministra pracy, który podjął się roli arbitra w tym olbrzymim zatargu, nie udało się **dotychczas przerwać strejku w Roubaix i okolicznych miastach,** żyjących przeważnie z przemysłu włókienniczego.

Północna część Francji **zupełnie prawie zamarła.** Dziesiątki tysięcy robotników są bez pracy i pieniędzy. Budynki fabryczne obstawiono policją. Obie strony ponoszą wskutek strejku olbrzymie straty, lecz jakkolwiek strejk trwa już 6 tygodni, **możliwości osiągnięcia porozumienia są takie same, jak pierwszego dnia.**

Oczywiście, że zatarg, mający początkowo podłoże ekonomiczne, obecnie przeszedł już **na płaszczyznę polityki.** Agitatorzy komunistyczni pilnie pracują nad tem, by z tego krytycznego momentu wyciągnąć dla siebie jaknajwiększe korzyści.

Na czem polega tło zatargu?

W ciągu ostatnich kilku lat **sytuacja przemysłu francuskiego uległa znacznemu pogorszeniu.** Na ten stan rzeczy złożyło się bardzo wiele przyczyn, a między innemi **nadprodukcja, ucisk podatkowy, zagraniczna konkurencja, szczególnie angielska, i, wreszcie, trudności eksportowe.** Z dniem 1 czerwca na barki przemysłowców francuskich zwalił się nowy ciężar:

UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE.

Przedstawiciele przemysłu energicznie występowali przeciwko wprowadzeniu w życie ustawy o ubezpieczeniu społecznem, nakładającej na nich wielkie obowiązki. Przemysłowcy dowodzili w prasie, oraz w parlamencie, że **nowa ustawa doprowadzi przedewszystkiem do wzrostu drożyzny.** Lecz rząd francuski dawno już obiecał robotnikom wprowadzenie w życie tej ustawy i Tardieu nie licząc się z wielką kampanją prasową, dane ongiś przyrzeczenie spełnił.

Przewidywania przeciwników nowej ustawy ziściły się. Ubezpieczenia społeczne pociągnęły za sobą wzrost drożyzny. W północnej części Francji w ciągu ostatnich miesięcy chleb zdrożał o 26%, ziemniaki o 40%, mięso o 29%, jajka o 29%. Wzrost drożyzny zaznaczył się w czasie letnich miesięcy, gdy zazwyczaj w tym okresie artykuły pierwszej potrzeby tanieją.

Oczywiście, że następstwem wzrostu drożyzny było żądanie podwyżki płac w fabrykach.

W północnej Francji robotnicy zarabiają niezbyt wiele. Wykwalifikowany tkacz pobiera tygodniowo do 180 franków t. j. około 60 zł. Kobieta, pracująca w przędzalni otrzymuje dziennie 24 franki (8 złotych). Przy panującej tam drożyźnie,

zarobki te są niewystarczające.

Obecnie zaś po wprowadzeniu nowej ustawy robotnik wpłaca do kasy ubezpieczeniowej 5% swej pensji, tyleż płaci za niego państwo i pracodawca. Moment ten odegra decydującą rolę, robotnik bowiem rozumował w ten sposób: przemysłowiec ściągnie ten wydatek od klijenta, państwo zwiększy podatki, a on będzie musiał dokładać z własnej kieszeni.

Zażądano więc podwyżki. Przemysłowcy odmówili. I oto wybuchł strejk który trwa już 6 tygodni. Straty robotników wynoszą **dotychczas około 30 miljonów franków.** Utrzymują się oni z ofiar i datków nadsyłanych przez innych robotników francuskich i zagranicznych. Dzięki tej pomocy materjalnej **robotnicy francuscy mogą się jeszcze utrzymać dłuższy czas bez pracy.**

Po drugiej stronie barykady stoi związek przemysłowców, obejmujący **423 firmy włókiennicze.** Fabryki te rocznie wypłacają robotnikom ponad 900 miljonów franków. Budżet samego sekretarjatu związku wynosi 35 miljonów franków. Cyfry te wskazują dobitnie o sile materjalnej drugiego przeciwnika.

Dopóki fabrykanci mogą jeszcze czerpać ze starych zapasów i załatwiać zamówienia, **strejk nie jest dla nich groźny, lecz w najbliższych dniach musi nastąpić katastrofa i jedna ze stron będzie musiała skapitulować.**

Przedstawiciele przemysłu wyłonili szereg projektów załagodzenia strejku. Między innymi zaproponowali robotnikom t. zw. **„premje wierności".** Po rocznej, nieprzerwanej pracy, administracja fabryki ma w myśl tego projektu zwracać robotnikowi składki, złożone na ubezpieczenie. Strejkujący z oburzeniem odrzucili ten projekt. „Premja wierności", według ich mniemania, ma bowiem na celu zmuszenie robotnika do pracy w jednem miejscu i ogranicza jego swobodę.

R. S.

Białostocki przemysł włókienniczy.

W sierpniu panowało znaczne ożywienie.

Białystok, 13 września.

W sierpniu r.b. zaznaczyło się znaczne ożywienie w sprzedaży wyrobów białostockiego przemysłu włókienniczego. Napływ kupców był wyjątkowo duży. Wskutek zwiększonego popytu ceny przędzy zwyżkowały o kilka procent. Przemysł Białegostoku starał się dostosować do zapotrzebowania rynkowego i rozpoczął produkcję kilku nowych gatunków sukna, które znalazły dużo wzięcia u kupców. Obroty w sprzedaży krajowej w sierpniu r.b. osiągnęły wysokość obrotów z sierpnia r. ub., co uważać należy za objaw wysoce dodatni wobec zastosowania nowych warunków sprzedaży, a więc gotówki i weksli krótkoterminowych, zamiast długoterminowych, jak to było w r. ub.

Eksport w sierpniu r.b. był trochę mniejszy niż w lipcu r.b. i pochodził z poprzednich obstalunków. Wpłynęły również nowe zamówienia, głównie z Indji. Według kierunków pierwsze miejsce w eksporcie zajął Hamburg, przez który wywożono towary białostockie na Daleki Wschód do Indji, i kolonji angielskich. Na drugiem miejscu znajdował się Tryjest, przez który szedł eksport na Bliski Wschód oraz do Indji. Następnie kierunek wywozu był kolejny: Szczecin, Finlandja i kraje bałtyckie, Wiedeń, Rumunja, Londyn oraz Kapstad.

Prócz sukna wywieziono w sierpniu r.b. 2 wagony przędzy do Jugosławji oraz pół wagonu przędzy do Afryki. Do Belgji, tranzytem przez Niemcy wywieziono 2 wagony t. zw. floków (odpadki).

W sierpniu r.b. uruchomienie maszyn przędzalniczych w przemysłowym okręgu białostockim wynosiło 150 proc.

W notesiku businessmana.

Łódź, 14 września.

RUCH BUDOWLANY W POLSCE w trzechleciu 1927—1929 wykazuje wybitny wzrost. Natężenie jego szczególnie silnie wystąpiło w r. 1928. W okresie tym koszty budowy wzrosły wprawdzie przeciętnie o 20 proc., ale wzrost wartości wykonanych robót był znacznie większy.

Sumy wydatkowane na budownictwo publiczne, zarówno ziemne jak i nadziemne wykazuje przeważnie przeszło dwukrotne zwiększenie, a w grupie budowli przemysłowych nawet trzykrotne. Natomiast budownictwo prywatne wykazuje wzrost prawie równomierny we wszystkich działach, a mianowicie 1.8-krotny.

EKSPORT WYTWORÓW NAFTOWYCH zmniejszył się w lipcu w porównaniu z czerwcem prawie o 5 proc. Spadek wywozu spowodowany jest zła konjunktura dla parafiny i olejów gazowych, których wywóz zmniejszył się w lipcu o 28 proc. Eksport nafty i benzyny wzrósł.

STAŁE TARGI JAJCZARSKIE, mające obradować doroczne postępy w dziedzinie techniki selekcji, manipulacji, opakowania, przechowywania i transportu jaj, powstać mają przy Targach Wschodnich we Lwowie.

POPYT KRAJOWY na wyroby hutnicze ze strony odbiorców prywatnych, t. j. handlu hurtowego i przemysłu metalurgiczno-przetwórczego, w ostatnim czasie zwiększył się. Zamówienia te osiągnęły ostatnio wysokość ok. 50 tys. ton. Do zwiększenia popytu przyczyniło się głównie ożywienie ruchu budowlanego. Wzrost zapotrzebowania zaznaczył się również prawie we wszystkich gałęziach przemysłu metalowo - naczyniowego.

Materjały włókiennicze.

Branża **wyrobów jutowych** nie wykazuje żadnego ożywienia; jedynie dzięki kartelowi producentów ihurtowników ceny utrzymują się na dotychczasowym poziomie.

Branża **shustek** cechuje sie zupełnym zastojem, jedynie najprzedniejsze gatunki chustek wykazują żywsze obroty.

Wbranży **przędzy wigonjowej** ożywienie trwa.

Stosunkowo znaczny popyt jest na towary z **przędzy zgrzebnej.** Pomyślnie rozwija się eksport towarów na Bliski Wschód.

Znacznym popytem ciesza sie materjały damskie **manipulowane i kamgarnowe** (t. zw. wełniana georgetta).

BAWEŁNA.

Liverpool, 12 września.

Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 6.04, luty 6.07, marzec 6.10, kwiecień 6.17, maj 6.23, czerwiec 6.26, lipiec 6.30, sierpień 6.33, wrzesień 5.95, październik 5.93, listopad 5.93, grudzień 6.00, loco 6.30.

Liverpool, 12 września.

Bawełna egipska — zamknięcie: styczeń 9.37, marzec 9.55, maj 9.73, lipiec 9.85, listopad 9.25, grudzień 9.31, loco 10.30.

Aleksandrja, 12 września.

Bawełna egipska: sakelleridis: styczeń 19.76, marzec 20.23, maj 20.75, lipiec 21.15, listopad 19.50.

Ashmouni: luty 14.03, kwiecień 14.0, czerwiec 14.73, październik 13.34, grudzień 13.61.

Nowy York, 12 września.

Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 11.20, wrzesień 10.87, październik 10.97, listopad 11.05, grudzień 11.13, loco 11.05.

Kontrakty: styczeń 1.17, luty 11.23, marzec 11.33, kwiecień 11.40, maj 11.51, czerwiec 11.58, lipiec 11.67, październik 10.90, listopad 10.96, grudzień 11.10.

Nowy Orlean, 12 września.

Bawełna amerykańska, zamknięcie: styczeń 11.14, marzec 11.29, maj 11.48, lipiec 11.64, październik 10.90, grudzień 11.09, loco 10.63.

O puhar „Republiki" i „Expressu".

Dalsze zgłoszenia klubów prowincjonalnych.

Jak już „Republika" donosiła rozpoczyna się w dniu 21 września t.j. w przyszłą niedzielę wielki turniej piłkarski niezrzeszonych drużyn piłkarskich. o puhar „Republiki" i „Expressu Wieczornego.

W dniu wczorajszym zgłosiły się do turnieju prowincjonalnego jeszcze dwie niezrzeszone drużyny footbalowe z Piotrkowa: klub kolejarzy oraz Makkabi.

Zarząd ŁZOPN-u najprawdopodobniej przychyli się do prośby tych klubów i mimo zamknięcia listy dopuści je do rozgrywek.

Rozgrywki rozgrywane więc będą w pięciu grupach a nie jak było poprzednio projektowane w czterech. W przyszłą niedzielę odbędzie się więc pięć spotkań, a mianowicie:

Ozorków: Ozorkowski Klub Sportowy — Uczniowie Stow. Sp. Ozorkowianka.

Sieradz: Sieradzanka — Sokół.

Bełchatów: Skra — Stowarzyszenie Młodzieży w Bełchatowie.

Lutomiersk: Sokół (Aleksandrów)— Sokół Lutomiersk.

Piotrków: Makkabi — Stowarzyszenie Kolejarzy.

Zwycięzcy tych spotkań rozgrywać będą następnie mecz systemem mistrzoskim, natomiast pokonani odpadną od dalszej konkurencji.

W turnieju klubów prowincjonalnych o puhar „Republiki" i „Expressu" obowiązywać będą przepisy PZPN-u.

Na zawody delegowani będą sędziowie związkowi, przyczem gospodarzy zawodów wyznaczy Zarząd ŁZOPN-u.

Do wszystkich miejscowości w których odbywać się będą spotkania o puhar „Republiki" i „Expressu" delegowani będą przedstawiciele ŁZOPN-u.

List wędrował 10 tygodni

z ulicy Żeromskiego na Al. Kościuszki.

Skargi na naszą pocztę są nagół co raz rzadsze. Instytucja ta w ciągu ostatnich lat znacznie usprawniła swą działalność i stara się wszelkiemi siłami, by jaknajszybciej rozsyłać po mieście korespondencję.

Wczoraj jednak do redakcji zgłosił się nasz czytelnik, który podał nam fakt tak już niezwykłej opieszałości iż jej wyjaśnienie jest doprawdy konieczne. P. E. Diesner, zamieszkały przy Alejach Kościuszki II, otrzymał list od swego znajomego z ulicy Żeromskiego 108 w Łodzi.

Znajomy prosił go o śpieszne przyby cie w pewnej niecierpiącej zwłoki sprawie. Adresat, czytając list poraz drugi, rzucił okiem na datę i... zauważył, że zna jomy pisał doń 1-go lipca!

Tę samą datę miał również stempel na znaczku pocztowym. A więc nadawca nie trzymał listu w kieszeni przeszło dwa miesiące lecz wysłał go w dniu na pisania!

Czy odległość z ulicy Żeromskiego do Alei Kościuszki jest rzeczywiście aż tak wielka? Czy wcześniej, niż po dziesięciu tygodniach nie można było adresa towi dostarczyć listu?

Kształcenie szoferów

Stale odczuwa się u nas brak fachowców we wszystkich dziedzinach życia i pracy. Istnieje dziś cały szereg kursów zawodowych i dokształcających, które umożliwiają zdobycie zawodowego wyszkolenia. Z pośród wielu zawodów, wyróżnić należy i wskazać ludziom, pragnącym się kształcić zawodowo, zawód kierowcy samochodowego. Kto pragnie zdobyć przez zawodowe wykształcenie pewny kawałek chleba powinien przedewszystkiem pomyśleć o zawodzie kierowcy samochodowego. Istnieją w Łodzi zawodowe kursy kierowców samochodowych Fr. Grętkiewicza, Piotrkowska 111. Kursy te, zatwierdzone przez M. W. R. O. P., wypuściły już kilka tysięcy kierowców samochodowych. Zawodowe kursy kierowców samochodowych Fr. Grętkiewicza mogą śmiało iść w zawody z najbardziej nowocześnie urządzonemi szkołami tego typu w Europie, zaopatrzone są bowiem w najnowsze pomoce naukowe. Posiadają jedyny w Polsce model samochodu w przekroju, poruszany elektrycznością, co znacznie ułatwia i przyśpiesza naukę, prowadzoną według najnowszych metod poglądowo - praktycznych.

Fr. Grętkiewicz, właściciel kursów samochowych chcąc udostępnić uczęszczanie na kursy jaknajszerszym warstwom społeczeństwa postanowił przyjść z pomocą niezamożnym, w postaci jaknadalej idących ustępstw w opłacie wpisowego.

BIURO INFORMACYJNE DLA MATURZYSTÓW.

Biuro informacyjne dla maturzystów podaje do wiadomości zainteresowanym maturzystom, że od 15 września b. r. rozpoczynają się zapisy na następujących uczelniach: wydział prawa i administracji, filozoficzny i rolniczy uniwersytetu poznańskiego. wydział humanisza szkoła handlowa w Krakowie, wydizał prawno-ekonomiczny, matematyczno-przyrodniczy i rolniczo-leśny uniwersytetu poznańskiego. wydizał humanistyczny, sztuk pięknych uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, wydział inżynierji lądowej i wodnej, mechaniczny, chemiczny i rolniczo-lasowy politechniki lwowskiej (tylko 15 i 16 września). Od 20 września przyjmuje podania politechnika w Gdańsku.

Bliższych informacyj udziela biuro w środy i piątki od 5—7 wiecz. w lokalu akademickiej grupy pracy, ul. 11-go Listopada Nr. 26.

W tymże czasie wypożyczalnią akademicka, dostępna dla wszystkich, wydaje książki czytelnikom.

PRACOWNICY URZĘDU POCZTOWEGO ŁÓDŹ I W ODPOWIEDZI TREVIRANUSOWI.

Pracownicy urzędu pocztowego Łódź I w zrozumieniu doniosłości akcji wszczętej przez Związek inwalidów wojennych, uchwalili w dniu 11. b. m. opodatkować się na cel zakupu łodzi podwodnej p. n. „Odpowiedź Treviranusowi", w wysokości 1.500 zł.

Pierwsza rata w kwocie 500 zł. zostanie wpłacona na ręce głównego Komitetu zbiórki, dn. 1. X. r. b., pozostała zaś w następnych dwuch miesiącach.

Jednocześnie pracownicy urzędu pocztowego Łódź I wzywają do szlachetnego pojedynku pracowników pocztowych urzędów filjalnych, oraz wszystkich pracowników Kasy chorych m. Łodzi.

Pabjanice.

(Telefonem od naszego korespondenta).

27,000 WYBORCÓW.

Spisywanie wyborców po domach zostało onegdaj przez komisarzy spisowych ukończone. Obecnie w biurach magistratu dokonywa się przepisywania list na czysto według ulic i w porządku alfabetycznym.

Spisy wykazują na terenie miasta Pabjanic 27,000 wyborców, co w porównaniu z poprzedniemi wyborami wykazuje wzrost liczby wyborców o 1500 osób.

Spisów dokonało 20 komisarzy spisowych, przyczem na jednego komisarza przypadło w udziale do zapisania 1350 osób.

Listy wyborcze zostana ukończone w niedzielę dnia 14 b. m.

PROPAGANDA SPORTU.

Towarzystwo sportowe Makabi urządza w sobotę i niedziele dwa dni propagandy sportu.

Na całą akcję złożą sie zawody w piłkę nożną między Tow. Makabi i Tow. Kruschender, zapasy atletyczne, rozgrywki pingpongowe, lekka atletyka, popisy oraz przemarsz propagandowy z orkiestrami przez miasto.

W niedzielę wieczorem po uroczystej akademji odbędzie sie rozdanie nagród. Najważniejszą nagrode stanowić będzie puhar, ufundowany przez Tow. Makabi.

W czasie uroczystości poraz pierwszy weźmie udział własna orkiestra Makabi, zorganizowana przed siedmiu miesiącami.

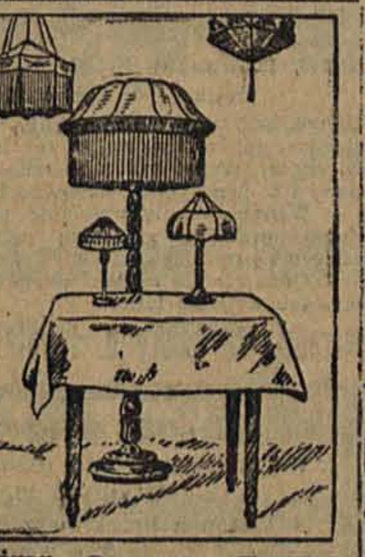
Dyżury aptek

Dziś dyżurują apteki: Sukc. F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27), W. Danieleckiego (Piotrkowska 127), Ilnickiego i Cymera (Wólczańska 37), Sukc. Leinvebra (Plac Wolności 2), Sukc. J. Hartmana (Młynarska 1), J. Kahana (Aleksandrowska 80), J. Klupta (Kątna 54). (p)

Z „UZDROWISKA".

Kancelarja instytucji zawiadamia, że zapis chorych na wyjazd na sezon 7-my dla kobiet do „Uzdrowiska" odbędzie się we wtorek, dnia 16 września 1930 r. o godz. 3-ej po poł. Kandydatki winne się zgłosić w kancelarji przy ul. Cegielnianej Nr. 57 z dowodem osobistym w oznaczonym terminie.

Ogłoszenie.

Zawiadamia się, że dnia 17 b. m. o g. 9 rano w Sądzie Okręgowym w Łodzi (Wydział Handlowy), odbędzie się zebranie wierzycieli masy upadł. f. „Szyja Rybak“, celem sprawdzenia takowych i przyjęcia do masy biernej tejże firmy.

Adwokat: **JERZY GRELL**
Syndyk tymczasowy masy upadłości.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić, iż z dniem dzisiejszym starsza panna **pracowni ubiorów dziecinnych**
B. Brühlowej
otwiera pracownię przy ul. Przejazd Nr. 39. Polecam się łask. pamięci z poważaniem Fela Zandberg.
Dojazd tramwajem Nr. 15.

MEBLE

Zanim kupisz meble odwiedź Kooperatywę mebli **„STYL"** Narutowicza 4 (dawn. Dzielna) tel. 190-26
Posiadamy na składzie najmodniejsze Sypialnie, stołowe, gabinety oraz pojedyńcze sztuki. Solidne wykonanie pg. najnowszych zagranicznych modeli. Przyjmujemy zamówienia na wszelkie roboty stolarskie. Proszę przyjść i przekonać się. — — —

„Styl"

PORADNIA wenerologiczna

Lekarzy-specjalistów

Zawadzka 1.

Czynna od 8 rano do 9 wieczór.
Od 11—12 i 2—3 przyjmuje lekarz-kobie
W niedziele i święta od 9—2 pp.
Leczenie chorób:
Wenerycznych, moczopłciowych i skórnych.
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet światło-leczniczy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalni a dla kobiet.

Porada 3 złote.

ELIZABETH ARDEN

Nev-Jork London

Wszechświatowej sławy preparaty **„Venetian"** do pielęgnowania i udelikatniania cery poleca;

agentura na Łódź
Perfumerja

„VIOLET"

Piotrkowska 83. Tel. 158-59.

Sprzedaż wyłącznie detaliczna po cenach fabrycznych.

INSTYTUT DE BEAUTE
ANNA RYDEL.
(Dyplomee de l'Universitete de Paris)
Cegielniana 19, m. 8, telef. 166-92.
Godziny przyjęć dla pań i panów od 10—8.
Pielęgnacja skóry i włosów. Specjalne masaże twarzy i ciała. Masaże odtłuszczające. Usuwanie zmarszczek. brodawek, piegów, wągrów i innych defektów cery. **Usuwanie włosów elektrolizą.** Elektroterapja (Arsonwal galvanorodyzacja). Kwarc Solux. Helioterapja. Farbowanie włosów.

ZDROWIE TO SKARB

Reumatyzm, artretyzm, skleroza, anemja, osłabienie ogólne, neurastenja, choroby nerek, katar żołądka, egzema, choroby kobiece, uwiąd starczy i niemoc płciowa są już zupełnie uleczalne!!! Zainteresowani otrzymają bezpłatną broszurę z opinją wybitnych lekarzy, zwracając się w języku polskim pod adresem: MR. D. ANDRAL, 81 Rue Turbigo, Dep. 6. PARIS.

Dr. MED.
H. Gutsztadt
Akuszer - Ginekolog
POWRÓCIŁ
ZACHODNIA Nr. 62 (Cegielniana 23)
telef. 129-52
przyjmuje od godz. 5—7 po południu.

Lekarz-dentysta
A. DREJZENSZTOKOWA
powróciła
Piotrkowska 89. Tel. 112-59.

JASNIEJ SŁOŃCA

PRAWDZIWA TYLKO w ORYGINALNYCH PUDEŁKACH.
UWAGA! ZAPRAWY NA WAGĘ NIE WYRABIAMY, ODRZUCAJCIE JĄ JAKO FALSYFIKAT.

KUCHENKI PIECYKI
poleca
„Koźminek"
Główna 51.

SZKOŁA MASAŻU
i gimnastyki leczniczej
d-ra med.
B. Szmirgeldowej
Zapisy od 12-ej do 5 ej pp.
ul. Cegielniana 6.

TRZY POKOJE z kuchnią zaraz do odstąpienia. Stary dom, centrum miasta, wszelkie wygody. Oferty sub. „Spokój" w Republice.

ODDAM pokoik umeblow. frontowy, wszelkie wygody. Opłata niska, tel. 163-05. dla panienki.

POKÓJ frontowy dla jednego lub 2-ch panów może być z utrzymaniem, 6-go Sierpnia 10. front, II p., m. 17.

POKÓJ umeblowany niekrępujące wejście 6-go Sierpnia 32, m. 5.

NA MIESZKANIE przyjmę jedną panią lub panienkę. Wólczańska 63, m. 19.

1 LUB 2 POKOJE elegancko umeblowane z wygodami, obsługą i niekrępującem wejściem odnajmę, ewent. małżeństwu. Zawadzka 36, I p. front, m. 8

MŁODE małżeństwo poszukuje pokoje z kuchnią bez odstępneg — mogę płacić drogie komorne Oferty pod „Drogie komorne" do Republiki.

MIESZKANIE 5-pokojowe z kuchnią wszelkiemi wygodami I piętro do odstąpienia. Piotrkowska 223, m. 3, tel. 168-97.

Rozmaite

PRZERABIAM kapelusze aksamitne filcowe damskie — 3 zł. Lidzbarska, Zielona 6, w podw.

MAGAZYN na 5 okien oraz garaż na 1 samochód od zaraz do wynajęcia przy ul. Wólczańskiej nr. 77.

PROWADZĘ biuro podań, posiadam odpowiedni lokal, tel. front. Szukam wspólnika prawnika. Oferty „Prawnik".

WYKWINTNE obiady prywatne. Przejazd 6, m. 1.

MAŁKA TWARDOWSKA wyszła z domu dnia 12 b m. o godz. 9-ej rano i do tej pory nie wróciła, ktoby coś kolwiek o niej wiedział proszony jest zawiadomić, Składowa 19, Binkiera.

WIKTOR Pijanowski, Sosnowa 19, zagubił paszport wydany przez Starostwo Łódzkie. 13

Elegancka Konfekcja

w dużym wyborze po nader niskich cenach!

Juljusz Rozner, Łódź

Piotrkowska 98 i 160.

BOGATY WYBÓR!!

OBUWIA

wszelkiego rodzaju.

CENY B. PRZYSTĘPNE.

I. SANDBERG

Piotrkowska 161, tel. 137-89.

— Obuwie uczniowskie stale na składzie. —

Kupno i sprzedaż

2 ROWERY wolne i ostre koło, okazyjnie tanio do sprzedania. Narutowicza 7, m. 18.

KASA ogniotrwała okazyjnie do sprzedania. Oferty do adm. Republiki pod. I. B.

MŁODY, rasowy wilk do sprzedania. Gdańska 38, m. 3 A. Górski.

Lokale

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany w willi wśródmieściu, tel. 175-30 od godz. 10—4 po poł.

POKÓJ od gospodarza (ul. Zawadzka) z odstępnem lub miesięczne komorne, oraz pokój z klatki schodowej do wynajęcia. Wiadomość od poniedziałku. Biuro Piotrkowska 93, m. 9 front.

POKÓJ dwuokienny, frontowy oddzielnem wejściem z wygodami, małżeństwo wykluczone, tylko dla jednego lub dwuch panów. Wiadomość Zachodnia 33, m. 6.

DO WYNAJĘCIA frontowy, umeblowany, pokój dla jednej lub dwuch osób. 11—5-ej. Cegielniana 47. m. 7.

DO WYNAJĘCIA 1—2 lub pokoje z kuchnią może być dla małżeństwa z dzieckiem, wygody, niekrępujące wejście, gaz do gotowania, centralne ogrzewanie., telef. Południowa 9, m. 11.

POKÓJ frontowy umeblowany z oddzielnem wejściem dla inteligentnego izraelity. Zawadzka 8, m. 5.

POKÓJ słoneczny, umeblowany, dwuokienny, łazienka, odnajmę 1 lub 2 osobom. Zawadzka 36, m. 9, II p. fr.

SŁONECZNY, ładny pokój dla 1 lub 2 panów natychmiast do wynajęcia. Cegielniana 55, m. 8, tel. 203-65.

ODNAJMĘ ładnie umeblowany pokój frontowy. Piramowicza 5, front, I piętro, m. 3 lewe drzwi.

ŁADNY umeblowany pokój z wszelkiemi wygodami do oddania, od 2 do 4-tej. Cegielniana 2, m . 7.

Z POWODU wyjazdu odstąpię piękny pokój z kuchnią na I piętrze, front ul. Piastowskiego 7 przy Kątnej. Dojazd 14. Wiadomość Zielona 16, m. 10, od godz. 3—5.

UMEBLOWANY pokój z wejściem z klatki schodowej od zaraz do wynajęcia. Wólczańska 117, poprzeczna ofic. m. 18.

ELEGANCKI pokój umeblowany do spania dla jednego lub dwuch panów. Kilińskiego 33, front, III piętro, m. 10 u izraelity.

FRONTOWY pokój umeblowany dla inteligentnego pana do odnajęcia. Nowo-Cegielniana 12, m. 6.

Posady

POTRZEBNY czeladnik szewcki na męską robotę. J. Grynszpan, Radwańska 56.

POTRZEBNY student wydz. hum. korepetytor dla 7 i 8 klasy. Wiadomośc ul. Młynarska u dozorcy.

NIEMKA lubiąca idealną czystość zajmie się gospodarstwem w lepszym domu u kulturalnego pana. Referencje pierwszorzędne. Oferty sub. Subtelna.

TECHNIK - dentystyczny (pomocnica) poszukuje posady. Oferty do adm. dla A. O.

Starsza panna
oraz **starsza podręczna**
potrzebne
SALON MÓD
9 ZAWADZKA 9
wejście p. bramę

PROWIZORKA farmacji poszukuje zajęcia w aptece lub składzie aptecznym ewent. jako pomocnicza siła. Oferty sub. „Praktyka 10 lat" do adm. Republiki.

POSADĘ maszynisty w biurze zaofiaruję biegle piszącemu na maszynie za wypożyczenie z gwarancją 1500 zł. na rok bez procentu. Oferty „ Posada" w Republice.

CHŁOPIEC pragnący się nauczyć techniki dentystycznej może się zgłosić do Lekarza-dentysty Główna 51.

DŁUGOLETNIA ekspedjentka firmy S. Ratner poszukuje posady. Oferty do adm. Republiki pod H. K.

Nauka i wychowanie

UDZIELAM lekcji polskiego, języka, historji, literatury, poprawiam wymowę. Zastać można od 2—4. Zachodnia 36, m. 5, I p. front.

BUCHALTERJI i pisania na maszynie 30 zł., pisania na maszynie 10 zł. Kilińskiego 50. m. 37.

RUTYNOWANA nauczycielka z wieloletnią praktyką, wznowiła lekcje, gry fortepjanowej w zakresie kursów: niższego, średniego oraz wyższego, po cenach bardzo przystępnych. Oferty do adm. Republiki sub. „Bardzo tanio".

NIEMIECKIEGO udziela rutynowany nauczyciel z dyplomem uniwersytetu niemieckiego. Specjalny kurs korespondencji handlowej. Oferty: „Dr. L."

FRANCUSKIEGO udziela absolwent uniwersytetu paryskiego, konwersacja. Ceny przystępne. Ul. Piłsudskiego 23, m. 9, front, II p., od 4—6.

ANGIELSKIEGO, francuskiego, niemieckiego, udziela rutynowany nauczyciel, oraz załatwia korespondencję, tłumaczenia. Piotrkowska 199, m. 12 od 12 do 4, Gdańska 72, m. 14 od 5—9

ANGIELSKIEGO, konwersacji i literatury udzielam. Korespondencje i tłumaczenia w angielskim, niemieckim, francuskim, polskim i rosyjskim załatwiam Markowicz, Cegielniana 66.

Matrymonialne

POWAŻNY, kulturalny, dobrze usytuowany mężczyzna (chrześcijanin) szuka przyjaźni dyskretnej, subtelnej i przystojnej pani do lat 30. Dyskrecja wymagana i zapewniona. Oferty ew. z fotografją do zwrotu sub.: „R.K.O." do adm.

SWAT (KA) mający wstęp do inteligentnych domów zechce złożyć swój adres do adm. Republiki sub. „Swat".

NIEBYŁEM obecnym w Łodzi proszę o powtórzenie spotkania. Odpowiedź dokładną wyślę „POLRUS".

Dr. med.
J. Szmerłowski
akuszer ginekolog — **wznowił przyjęcia**
PIOTRKOWSKA 17 godz. przyj. od 4—7

DR. MED.
M. LERNER
spec. chor. dzieci
przyjmuje od 3—5
Zachodnia 64, telefon 113-09

Kupno i sprzedaż

MOTORY elektryczne nowe i używane okazyjnie. Najtańsze źródło. Naprawa, przewijanie motorów, toczenie panewek, wyrób rozruszników, kolektorów. Instalacje elektryczne. Inż. Reicher, Południowa Nr. 28, tel. 21-000.

SAMOCHÓD półciężarowy, marki G. M. C., 6-cio cylindrowy, 2 ton., w bardzo dobrym stanie tanio do sprzedania. Wiadom. tel. 208-47. 16

DOMEK nowy, wolny od podatków, dochodowy, na dogodnych warunkach do sprzedania. Warunki biuro „Postęp", Konstantynowska 10. 14

DO SPRZEDANIA z powodu wyjazdu sypialka, panieński pokój biały łóżka niklowe dziecinne łóżko, szafy, lustro tremo, stół, krzesła, stoliki, lampy, wieszak, meble kuchenne, radjo, gazomierz waga, kasetka. Wiad. tel. 153-89.

SPRZEDAM tanio otomanę, biurko, lustro i wózek. Krucza Nr. 4, m. 18.

POKÓJ słoneczny, umeblowany z oddzielnem wejściem do oddania. Nowo-Cegielniana 26, m. 2.

DUŻY POKÓJ umeblowany na I piętrze wejście z korytarza dla 1—2 pań natychmiast wynajmę tanio. Nawrot 38, m. 3 od 3 do 6-ej.

DO SPRZEDANIA rasowe pieski ratlerki 2 miesieczne. Słowiańska 23, m. 73, róg Senatorskiej.

TOREBKI z filców najrozmaitszych pomysłów, polecam. Piotrkowska 199, II wejście, I p., m. 15.

OTOMANE skrzynkową, leżankę, tapczan, krzesła dębowe, robota solidna, tanio sprzedam. Tamże łóżko z materacem mało używane. Kilińskiego 160. Przeździecki.

KOLUMNA. Działka 1313 mtr. na ul. Katowickiej Nr. 282 po zł. 250 mtr. do sprzedania. Wiadom. Pabjanice. Zamk. 17. Keil.

MOTOCYKL „F. N." 350 ccm. używany okazyjnie do sprzedania. Wiadomość 6-go Sierpnia 13. m. 2.

PIESKI indyjskie tanio do sprzedania. Miedziana 5. u Bindera.

ELEGANCKIE story filet okazyjnie tanio do sprzedania. Kon. Nowomiejska 4. prawa oficyna, ostatnie wejście.

SAMOCHÓD Chevrolet prawie nowy na nowych gumach do sprzedania. Obejrzeć można sklep samochodowy Nowickiego, Aleja Kościuszki 41.

ZAKŁAD tapicerski posiada otomany, materace, krzesła, tapczany, leżanki, fotel-łóżka. Solidne wykonanie, tanio i na dogodnych warunkach. A. Brzeziński. Sienkiewicza 52, róg Nawrot.

JEDWABIE i wełny po cenach bardzo niskich do nabycia Piotrkowska Nr. 42 w podwórzu.

PLACE do sprzedania w Langówku tanio, na dogodnych warunkach. Wiadomość Kopernika 61. m. 19.

Z POWODU wyjazdu do sprzedania. zakład fryzjerski, ul. Ogrodowa Nr. 16.

URZĄDZENIE do wystawy dla sklepu galanteryjnego do sprzedania. Piotrkowska Nr. 273. m. 15, od 2—3 i od 7—8 wiecz.

SPRZEDAM dom o 6 mieszkaniach w dobrym punkcie, plac 21×96, oraz duży ogród owocowy. Cena 93.500. Wiadomość Granitowa 12, u gospodarza.

DO SPRZEDANIA sklep rzeźniczy z urządzeniem, z pokojem i kuchnią. Kilińskiego Nr. 203.

SPRZEDAM dobrze prosperującą mleczarnię w mieście fabrycznym. Wiadomość Łódź, Sienkiewicza 32, Fogiel. 18

KREDENSIK stołowy okazyjnie do sprzedania. Tramwajowa 3, m. 10 od 4 po południu.

2 MOTOCYKLE (jeden z wózkiem) w b. dobrym stanie okazyjnie do sprzedania. Wrocławski, Nawrot 56.

BIŻUTERJA zegarki na raty. „Precjoaz". Piotrkowska 123. w podwórzu.

TANIO! byle zaraz sprzedam farbiarnię parową małą z wirówką ręczną kosz miedziany na 600 stan zupełnie dobry. Zgłaszać się ul. Główna nr. 17 Jan Brust. 13

Lokale

DO WYNAJĘCIA dwa duże słoneczne pokoje częściowo umeblowane. Obejrzeć godz. 2—4. Żeromskiego 42/10.

GARAŻE do wynajęcia. Wiadomość: Urbański ul. Płocka 50. Komorne niskie.

POKÓJ umeblowany z całodziennem utrzymaniem dla solidnej, inteligentnej osoby, łazienka, telefon. Żeromskiego 77, m. 16 od 2—5.

KOŚCIUSZKI 32/16. Pokój umeblowany pościel oddzielne wejście jasny, ciepły do wynajęcia.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia, może być z pianinem. Wólczańska 4, m. 2

ODNAJMĘ pokój słoneczny, frontowy, niekrępujący, z wszelkiemi wygodami dla pojedyńczej osoby. Żeromskiego nr. 77, m. 7.

ODDAM frontowy pokój dwuokienny, umeblowany, wiad. Nowo Targowa 20, m. 9, od 11—15 p. p.

PRZYJMĘ panienkę na mieszkanie. Cena przystępna. Południowa 29, m. 12. Od 12—1.

DO WYNAJĘCIA pokój frontowy dobrze umeblowany z niekrępującem wejściem. Cegielniana 51, m. 7.

2 POKOJE z kuchnią do wynajęcia. Komorne kwartalne. Wiadomość w piwiarni przy przystanku Radogoszcz u p. Woźniakowej.

DO WYNAJĘCIA 1—2 pokoje słoneczne umeblowane, centralne ogrzewanie, winda, telefon. Nawrot 7, m. 22.

ZARAZ wynajmę elegancki słoneczny pokój, wszystkie wygody, telefon 157-31. Nawrot 7, m. 18.

POKÓJ do wynajęcia częściowo umeblowany dla dwuch osób lub bezdzietnego małżeństwa izraelickiego. Widok L. 7, przy Brzezińskiej. Miśkiewicz.

DUŻY umeblowany pokój frontowy o dwuch oknach z balkonem do wynajęcia. Andrzeja 43, m. 5.

DUŻY pokój dla 1 lub 2 osób z całodziennem lub częściowem utrzymaniem od zaraz do wynajęcia. Zielona 8a, II piętro, front, m. 13.

POKÓJ ładnie umeblowany, frontowy, zaraz do wynajęcia. Kilińskiego Nr. 180 II-gie piętro, m. 7.

POSZUKUJĘ pięknego pokoju słonecznego, niekrępującego lub pokoju z kuchnią drogą wynajęcia lub odstąpienia Zgłoszenia pod „Śródmieście".

DUŻY pokój frontowy, umeblowany, telefon, z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Sienkiewicza 34, m. 4.

MIESZKANIE dla uczniów z utrzymaniem. Cena niska, pomoc w nauce. Sienkiewicza 39, m. 14.

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany dla 1 osoby lub małżeństwa. Piotrkowska 112, m. 5.

UMEBLOWANY pokój, niekrępujące wejście, wygody, dla inteligentnej osoby. Wólczańska 43, I. of. m. 39.

DUŻY frontowy słoneczny pokój z wszelkiemi wygodami i telefonem do wynajęcia, ewentualnie z utrzymaniem Zawadzka 35, tel. 165-41. 16

MIESZKANIA w starych domach, pojedyńcze, kilkupokojowe i sklepy. Pośredniczy szybko i solidnie. Andrzeja 13, m. 14.

POKÓJ ładnie umeblowany z niekrępującem wejściem od zaraz do wynajęcia Żeromskiego 15, mieszk. 3, tel. 113-39.

NARUTOWICZA 39, m. 8. Pokój ładnie umeblowany z wszelkiemi wygodami do odnajęcia.

FRONTOWY pokój dla 1—2 osób względnie z używalnością kuchni. 6-go Sierpnia 36, m. 4, I p., od 2—4.

ZRZESZENIE, klub sportowy, związek zawodowy poszukiwany jako sublokator do wspólnego użytkowania ładnie urządzonego lokalu w centrum miasta. Oferty składać do administracji pod lit. „Z. P.".

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. Wiadomość: Piotrkowska 117, m. 46, od 12—3 po poł. i od 8—9 w.

DO WYNAJĘCIA pokój z kuchnią i pojedyńcze mieszkania dla małych rodzin. Pomorska 156.

ELEGANCKI pokój z wszelkiemi wygodami u samotnej natychmiast do oddania. Kilińskiego 44, m. 20.

POKÓJ umeblowany dla solidnego pana. Wólczańska 78, m. 9, tel. 174-65, od 2—5. 16

POKÓJ umeblowany, frontowy z osobnem wejściem od zaraz do wynajęcia. Al. I Maja 19, m. 8.

POKÓJ elegancki z telefonem, I piętro front do oddania. Wólczańska 10, m. 18

W KOMFORTOWYM domu z windą, centralnem ogrzewaniem, telefonem do wynajęcia pokój. Sienkiewicza 6, tel. 122-71.

CZTEROPOKOJOWE piękne, słoneczne komfortowe mieszkanie, I piętro, w pierwszorzędnym domu, zaraz do odstąpienia. Al. Kościuszki 9. I wejście

POKÓJ dla pani dobrze umeblowany do wynajęcia. Cegielniana 6, m. 7. Tel. 160-68.

DUŻY, słoneczny, frontowy, umeblowany pokój z balkonem dla 2 osób lub małżeństwa (izrael.) do wynajęcia. 6 Sierpnia Nr. 33, m. 11.

POKÓJ słoneczny do wynajęcia Piotrkowska 109, zastać do 10-ej i od 2,30 do 4.30.

2 UMEBLOWANYCH pokoi poszukuję natychmiast dla 3 dorosłych osób. Oferty do administracji pod „22341".

NIEKRĘPUJĄCY ładny pokój dwuokienny z wygodami do wynajęcia zaraz. Piotrkowska 55, m. 15.

1—2 POKOJE słoneczne, ładnie umeblowane, ze wszelkiemi nowoczesnemi wygodami do oddania, ewentualnie z utrzymaniem. Al. Kościuszki 69, m. 13. Ogl. od 2—5-ej. Winda.

POKÓJ umeblowany wynajmę inteligentnej osobie. Południowa 4, m. 13.

GABINET lekarsko-dentystyczny, kompletnie urządzony z dobrze zaprowadzoną praktyką w Poznaniu, centrum miasta, natychmiast do odstąpienia. Wiadomość na miejscu, tel. 188-77, lub w Poznaniu ul. Pocztowa 13.

PIĘKNY pokój z wszelkiemi wygodami z dniem 1 października oddam tanio. Wiadomość ul. Wysoka 38, u dozorcy.

POKÓJ duży dwuokienny, ewentualnie z pianinem i jednookienny z niekrępującem wejściem odnajmę. Żeromskiego 4, m. 8. 14

ODDAM duży ładny pokój z centr. ogrz. w godz. do 12 i od 2 do 5-tej. Nawrot 7, m. 23. 14

POKÓJ umeblowany do wynajęcia III p. front. Piotrkowska 88. Orbach.

MIESZKANIE trzypokojowe z wszelkiemi wygodami, w bardzo dobrym stanie, zamienię na pięciopokojowe w okolicach Piotrkowskiej za dopłatą. Wiadomość: tel. 109-14.

POKÓJ do wynajęcia dla solidnego pana lub pani. 6-go Sierpnia 28, m. 5, I piętro.

2 ŁADNIE umeblowane słoneczne pokoje z używalnością telefonu do wynajęcia. Gdańska 44, m. 24, tel. 215-33.

DWUOKIENNY frontowy, słoneczny, umeblowany pokój z telefonem, wygodami do wynajęcia. Andrzeja 33, m. 7, od 10—12 i 3—5.

POKÓJ umeblowany, frontowy, słoneczny o 2-ch oknach dla 1—2 panów do oddania. Zielona 42, m. 11, od 2—4 pp.

SŁONECZNEGO, umeblowanego pokoju w centrum z wygodami, telefonem, możliwie obiadami poszukuję. Of. sub „Warszawianka".

POKÓJ słoneczny, umeblowany z oddzielnem wejściem do oddania. Nowo-Cegielniana 26, m. 2, od 2—4 i 8 wiecz.

POKÓJ ładnie umeblowany dla 1—2 panów. 11-go Listopada 30, m. 34.

POSZUKIWANY pokój umeblowany z oddzielnem wejściem w domu wychodzącym na Zielony Rynek. Oferty sub „Rynek".

SKLEP kolonjalno - tytoniowy w centrum miasta, 3 pokoje, kuchnia, z powodu wyjazdu okazyjnie sprzedam. Wiadomość: Biuro Próśb i Zleceń „Argus". Pusta 29.

POKÓJ odnajmę paniom, ewentualnie panom z utrzymaniem lub bez. Kopernika 47, m. 3, godz. 4—6.

Z NIEKRĘPUJĄCEM wejściem pokój umeblowany, pierwszorzędny dom, ew. z utrzymaniem zaraz do wynajęcia. Cegielniana 27, front, 2-gie piętro, prawe drzwi.

POKÓJ przy rodzinie do wynajęcia. Główna 9, m. 18. Obejrzeć od 10—4 pp.

Posady

MŁODZIENIEC z długoletnią praktyką w tkalni, jako pomocnik majstra desynatora, obeznany również z prowadzeniem księgowości fabrycznej poszukuje odpowiedniego stanowiska. Oferty „Pracowity". 14

ZDOLNA biuralistka poszukuje za skromnem wynagrodzeniem posady biurowej Włada polskim i niemieckim w słowie i piśmie, pisze na maszynie. Posiada pierwszorzędne referencje Oferty sub „2111". 30

SŁUŻĄCA z dobrem gotowaniem i długoletniemi świadectwami poszukuje posady u nielicznej rodziny. Łaskawe oferty sub: „Godna zaufania". 14

PRACY biurowej, stałej lub godzinnej poszukuje pomocnik buchaltera z długoletnią praktyką, dokładnie obeznany z biurowością. Zdolny, energiczny i najlepsze referencje. Do „II. Republiki" „Energiczny M.". 14

DOBRA kucharka podejmie się prowadzić gospodarstwo wraz ze sprzątaniem. Najchętniej u samotnego pana. Pierwszorzędne świadectwa. Oferty pod: „Odpowiedzialna osoba". 14

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne profesora Sekulowicza, Warszawa, Żurawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej, oraz ekonomji. Po ukończeniu świadectwa. Żądajcie prospektów.

ABSOLWENT Miejskiej S. H. z roczną praktyką poszukuje jakiejkolwiek posady. Łaskawe oferty do adm. pod „Fachowy". 15

RADJO - MONTERZY do warsztatu radjowego poszukiwani. Oferty do redakcji pod „C. D."

IZRAELITKA poszukuje posady gospodyni u samotnej pani lub pana. Posiadam pierwszorzędne referencje. Oferty do adm. „Republiki" pod „A. M."

KWALIFIKOWANE szwaczki mogą się zaraz zgłosić do Fabryki Rękawiczek. Kilińskiego Nr. 16.

SŁUŻĄCA do wszystkiego z dobremi świadectwami może się zgłosić Zielona 16. prawa oficyna II-gie piętro od 8—10 rano lub o 7-ej wieczór.

POTRZEBNY służący. Zgłaszać się od 8—10 rano. Zakład fryzjerski, Piotrkowska 47.

EKSPEDJENTKA z długoletnią praktyką z dobremi świadectwami, która pracowała w Poznaniu. Obeznana w cukierni, restauracji i piekarni, poszukuje posady od 1 października. Oferty do adm. Republiki pod „W. N."

MŁODY, energiczny człowiek obeznany w branży spożywczej i chemikalji poszukiwany. Oferty do adm. Republiki pod „Artur".

SAMODZIELNA korespondentka polsko niemiecka, wszechstronnie obeznana z całokształtem pracy biurowej poszukuje odpowiedniego stanowiska. Oferty „1326".

ZDOLNA solidna panienka ze znajomością buchalterji, poszukuje posady. B. skromne wymagania Warszawiak. Al. Kościuszki 29, albo tel. 136-86.

DZIELNA stenotypistka znająca polski i niemiecki oraz pisząca biegle na maszynie potrzebna od zaraz, telefon 224-11 w godz. przedpoł. od 9—11.

50—70 ZŁP. dziennie może każdy zarobić, przyjmując zastępstwo przy nowym artykule. Zgłoszenia Nowocegielniana 12, m. 8, od 11—1, 4—6.

DYPLOMOWANA freblanka nauczycielka ze znajomością rytmiki, 3-letnią praktyką, poszukuje posady w przedszkolu lub ochronie. Jochelson, Andrzeja 27.

RUTYNOWANY buchalter - korespondent polsko-angielsko-niemiecki przyjmie odpowiednie stanowisko. Referencje pierwszorzędne. Oferty do administracji sub „B."

POSZUKUJĘ się energ. i intelig. panny do 2-ch chłopców w wieku szkolnym na po południu. Oferty do „Republiki" sub „V. H."

POSZUKUJĘ posady towarzyszki, wychowawczyni do większych dzieci lub gospodyni. Objechałam dużo świata, znam języki, teoretycznie i praktycznie angielski, polski i niemiecki. Oferty do administracji „Republiki" dla „Mrs.".

POTRZEBNE wykwalifikowane panienki do robót ręcznych. Północna 21, Felman.

OGRODNIK poszukuje posady. Świadectwa pierwszorzędne. Długoletnia praktyka.

ZDOLNA, sympatyczna manicurzystka poszukuje posady. Of. sub „Pracowita" do adm. „Republiki".

POSZUKUJĘ kondycji do dzieci. Posiadam dobre referencje. Oferty do „Republiki" — „Wychowawczyni".

WYKWALIFIKOWANA wychowawczyni maturzystka poszukuje posady do jednego dziecka. Oferty sub „Lucyna" do administracji.

EKSPEDJENTKA - sprzedawczyni poszukiwana. Wymagana jest znajomość polskiego i niemieckiego języka. Oferty sub „B. B." do administracji niniejszego pisma.

CHŁOPIEC na posyłki jest potrzebny. Kryształ, Piotrkowska 24, 9—12.

POSZUKUJĘ zdolnej i wykwalifikowanej panny do szycia. Pracownia sukien R. Fraidenraich. Zawadzka 19.

FRANCUZKA wykwalifikowana do lekcji i konwersacji poszukiwana. Piotrkowska 120, m. 2.

LEKARZ - dentystka poszukuje zajęcia w godzinach popołudniowych. Oferty sub „Dyplom". 14

KELNER dobrze polecony gastr. poszukuje posady kelnera lub bufetowego. Łask. oferty do „Republiki" pod „K. T."

MAJSTER tkacki na krosna angielskie, wykwalifikowany, poszukuje posady u nielicznej rodziny. Łaskawe o. „Krosno".

Matrymonialne

POSZUKUJĘ niewiasty bezdzietnej z małym kapitałem w celu matrymonjalnym do wspólnego prowadzenia handlu. Oferty pod „200" do administracji pisma. 14

Zagubione dokum.

ZAGINĄŁ paszport na imię Jana Dąbrowskiego, gmina Oporów, powiat Kutno.

ZAGUBIONO legitymację zapomogową na nazwisko Paulina Szwan Nr. 15.400 wraz z metryką urodzenia z parafji St. Kostki.

Filji nie posiadam!

KAPELUSZE MĘSKIE

w wielkim wyborze poleca

M. Kapelusznik, Łódź

11-go Listopada Nr. 8 (dawn. Konstantynowska)

Filji nie posiadam!

Rozmaite

CZESANIE 1.50. Manicure 80 gr. Zakład fryzjerski Jakubowicza, Piotrkowska 60, w podwórzu. 30

AKUSZERKA M. Kaliska, Kościelna 5. przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych. Tel. 123-72 13

BEZPŁATNIE! Opowiem Ci kim jesteś, kim być możesz. Określę szczegółowo Twój charakter, zdolności, przeznaczenie. Napisz natychimast imię, rok, miesiąc urodzenia, otrzymasz określenie ważniejszych faktów życia darmo. Niniejsze ogłoszenie 75 gr. (znaczki pocztowe) na przesyłkę załączyć. Warszawa, Psychografolog Szyller - Szkolnik, Nowowiejska 32.

Rutynowany nauczyciel muzyki gry fortepian.

M. Szymkiewicz

Wólczańska Nr: 41

udziela lekcji po cenach przystępnych

POSZUKUJE do wydzierżawienia 10—16 krosien angielskich z maszyną do snucia lub bez, albo obejmę stanowisko kierownika tkalni, obeznany w mustrach i budowy maszyny także może się postarać o robotę. Oferty pod „Tkalnia zarobkowa". 14

KOT-ANGORA poszukiwany do pożyczenia dla towarzystwa kotki-angora. Zgłoszenia do adm. Republiki dla „Muśka".

POSZUKUJE 6000—7000 zł. na 1-szy Nr. hipoteki. Warunki do omówienia. Oferty do adm. Republiki pod „6000".

RZEŹNICTWO z mieszkaniem w ruchliwym punkcie do oddania wprost od gospodarza. Leszno 58, m. 15, tel. 161-04.

30.000 ZŁOTYCH potrzeba, pierwsza hipoteka. Wiadomość Ozorków 230. 16

WYPOŻYCZAM smokingi i suknie. Zawadzka 1, drugie podwórze, Kunce, krawiec.

POSZUKUJE fortepianu do ćwiczeń na godziny popołudniowe. Wiad. tel. 109-07, godziny od 2—4.

KILKULETNIA pracownica jednego z pierwszorzednych salonów mód w Łodzi poleca najnowsze fasony kapeluszy damskich, również przyjmuje wszelkie przeróbki po cenach najniższych. Przyjmuje od 10 rano do 2-ej i od 4-ej do 7-ej wieczór. Ulica Piotrkowska Nr. 255, front, III piętro, m. 26. 21

ZŁ 25.000 wypożyczę na pierwszy numer dobrej hipoteki. Oferty „Republika" pod „Solidnemu 25000".

MODYSTKA poszukuje wspólniczki fachowczyni dla wspólnego prowadzenia salonu mód. Of. „Zdolna".

MAGAZYN mód i pracownia sukien damskich R. Adler po powrocie z Paryża wznowiła przyjęcia. Piotrkowska 55, m. 7.

MANICURZYSTKI powróciły. Piotrkowska 79, lewa oficyna 4 wejście, parter.

MANICURZYSTKA Dora, Cegielniana 61, pracuje u p. Czapnika. Polecam się Szan. Kl. masaże i zastrzyki, przyjmuję w domu i w mieście. C. niskie.

Nauka i wychowanie

BUCHALTERJI podwójnej nauczam gruntownie (metodą praktyczną) w ciągu 25 lekcyj. Cena bardzo przystępna. Uwaga: Gwarantuję za samodzielność. Wólczańska 41, m. 32. 14

NAUCZYCIELKA szkoły powsz. udziela lekcyj. Telefonować 207-93, godz. 2 — 5. 16

Niebywały przewrót w nauce języków!

Linguaphone

najdoskonalsza, nowoczesna metoda uczenia się języków obcych

Prosimy przekonać się

w jaki sposób, dzięki tej nowoczesnej metodzie, można w przeciągu kilku tygodni, wyzyskując jedynie wolne chwile i przy **minimalnych** kosztach, nauczyć się płynnie i poprawnie mówić w jakimkolwiek języku.

Jak miło i łatwo jest uczyć się z pomocą lingwafonu.

System Linguaphone polega na tem, że uczymy się, słuchając specjalnych płyt gramofonowych, których teksty wypowiedzieli najznakomitsi nauczyciele języków danych narodowości, śledząc jednocześnie znaczenie słyszanych słów w obrazkach i słowach odnośnych podręczników.

Bezpłatne i nieobowiązujące do kupna pokazy tej metody odbywają się codziennie w godzinach od 12—2 i od 6—9 **w Oddziale Łódzkim Instytutu Linguaphone: ulica Przejazd 19. Tel 136-05.**

Celem udostępnienia najszerszym warstwom społeczeństwa korzystania z tej metody, otwieramy wkrótce r. b.

KURSY JĘZYKÓW

następujących: **angielski, francuski, niemiecki, włoski, rosyjski, hiszpański, holenderski, chiński, perski, esperanto i jidysz**, na które zgłoszenia przyjmuje kancelarja kursów, **ul. Przejazd 19,** (Kilińskiego 93) **tel. 136-05.**

Opłata bardzo niska.

FELICJA Sypniewska, dyplomowana nauczycielka gry fortepianowej powróciła i udziela lekcji. Karola 26, m. 32, godz. 4—6.

W CIĄGU miesiąca i pod gwarancją, wykluczającą absolutnie wszelkie ryzyko, wyucza praktycznie na samodzielnego buchaltera rzeczozn. z wyższem wykształceniem i kontrol. syndyk przemysł. Kończącym świadectwa. Bliższych informacji 7—9 wieczór, Piotrkowska 183, I p. 31

RYTMIKA dla DZIECI

w wieku przedszkolnym i szkolnym (od 4 do 15 lat) przy 7-kl. Szkole i Zakładzie Freblowskim

Kacenelson-Nachumow

ul. Pomorska 20

Przyjęcia od 4—7 pp.	tel. 183-40	Przyjęcia od 4—7 pp.

Przyjmuje się również zapisy dzieci obcych szkół za opłatą zł. **20** mies. **Dla dzieci naszej 7-kl. szkoły i przedszkola rytmika BEZPŁATNA.**

LEKCJI gry fortepianowej udziela absolwentka lipskiego konserwatorjum, Sienkiewicza 37, m. 38. 2

LEKCJE muzyki (fortepian) wyższej oraz gruntownych początków. Dla nauczycielek szkół powszechnych kurs specjalny. Zapisy w poniedziałki, czwartki i soboty od 3 do 5.30. Łęczycka przy Napiórkowskiego, gmach szkolny, I wejście, II piętro. 14. 9

HEBRAJSKIEGO udziela oraz przygotowuje do konfirmacji dyplomowany nauczyciel szkół państwowych. Tenenbaum, Piotrkowska 128. 27

NAUCZYCIEL gimnazjum udziela lekcji angielskiego, niemieckiego (konwersacji, literatury i korespondencji handlowej) A. Lipsteyn, Lipowa Nr. 1, mieszk. 10, od 1—4 i od 7—9.30 wiecz.

Czy wiesz

gdzie można nabyć najnowsze urządzenia kuchenne oraz mebelki do przedpokoi we wszystkich kolorach?

tak!

w firmie **M. Besser**

Narutowicza 16, tel. 205-70.

Obejrzenie nie obowiązuje do kupna.

PIERWSZORZĘDNY komplet freblowski i przygotowawczy (Ogród, rytmika plastyka, języki) dla dzieci od lat 4 do 9-ciu. Zapisy codziennie od 10—1, 5—7 Zakątna 85 (przy Andrzeja), m. 5, tel. 147-94. Zajęcie przed i po południu.

FRANCUSKA konwersacja niedrogo. Wiadomość w firmie „Jaworski" róg Piotrkowskiej i Narutowicza.

DONNE lecons de francais: conversation, litterature, cours de maturite. 52, rue Sienkiewicza, appartement 36.

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel ul. Cegielniana 17, m. 1, parter, front od godz. 4—6 po poł.

UDZIELAM lekcji gry fortepianowej, tamże fortepian do ćwiczenia. Zamenhofa 14, m. 29.

NIEMIECKI gruntowny: gramatyka, literatura, konwersacja, korepetycja, handlowa korespondencja. Pomorska 22, front, I p. m. 4 lewa strona: 2—4 pp. Proszę dzwonić.

PIANISTKA (świadectwa pierwszorzędnego zagranicznego konserwatorjum), rutynowana nauczycielka, udziela lekcyj muzyki. Fortepian do ćwiczenia na miejscu. Oferty „Muzyka".

BUCHALTERJA w 25 lekcjach, korespondencja, arytmetyka, pisanie na maszynie. Przejazd 40, m. 18.

UDZIELAM gruntownie lekcyj gry fortepianowej. Juljusza 10, m. 7. 19

LADY (experienced teacher) with dipl. of London school gives English lessons. At home 8—9, m. P. Kopciowskiego, Żeromskiego 15.

„BUCHALTERYJNE Współczesne Wykłady" Palliera gwarantują wielodziedzinną samodzielność. Warszawa, Nowogrodzka 48. Zamiejscowi listownie.

PO POWROCIE z Paryża udzielam lekcyj francuskiego, przyjmę również godziny w przedszkolu lub w komplecie dziecinnym. Of. sub „Francuzka".

NAUCZYCIEL gimnazjalny udziela lekcyj języka i literatury polskiej i łacińskiej. Lekcje indywidualne i zbiorowe. Specjalna metoda dla dorosłych. Telefon 190-02.

STUDENT wyższego semestru udziela lekcji i korepetycji. Zapóźnionym metodą skróconą. Przygotowuje do egzaminów. Specjalność: matematyka, polski. Gdańska 23, m. 2, front, I piętro. 14

Lokale

2 DUŻE pokoje, kuchnia, słoneczne czyste, okazyjnie natychmiast do wynajęcia. Piotrkowska 103, m. 15. 14

POKÓJ słoneczny, duży z ewentualną używalnością łazienki odnajmę. Lipowa 56, m. 1. 14

UMEBLOWANY pokój przy inteligentnej izraelickiej rodzinie do oddania. Żeromskiego 29, fr. II p., m. 5. 14

DO WYNAJĘCIA 2 lub 3 pokoje frontowe, umeblowane, Wiadom.: Piotrkowska 166 u gospodarza, tel. 173-13

3 POKOJE w centrum miasta, zdatne na przedsiębiorstwo handlowe od zaraz do wynajęcia na dogodnych warunkach. Wiadomość tel. 113-44. 21

KAWALER poszukuje za odstępne od gospodarza pokój z wygodami w śródmieściu. Oferty „Republika", „8000". 14

ODNAJMĘ tylko solidnym panom dwa pokoje z niekrępującem wejściem. Wiadomość ul. Aleksandryjska Nr. 34, I piętro, Lipińska, od godziny 5 do 7 wieczorem. 14

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 pokojowe, kuchnia, wygody bez odstępnego do oddania. Różana 10, dojazd 14. 14

UMEBLOWANY pokój z niekrępującem wejściem inteligentnemu panu od dam. Przejazd 30, m. 18. 14

DO WYNAJĘCIA umeblowany pokój słoneczny. Wiadomość: Piotrkowska 189, m. 6 od 10 do 17-ej. 12

POKÓJ umeblowany z niekrępującem wejściem od 1-go września do oddania Sienkiewicza 37, m. 38. 5

WARSZAWA. Elegancki pokój w komfortowem mieszkaniu, całodzienne utrzymanie do wynajęcia. Wspólna 3 (bez litery), m. 7. Telefon 10-42.

DO WYNAJĘICIA wprost od gospodarza na dogodnych warunkach mieszkania z wygodami 2 pokoje z kuchnią i przedpokój, pokój z kuchnią i przedpokój i pokój z przedpokojem. Wiadomość ul. Zeliga Nr. 10 dojazd tramwajem Nr. 14, od ul. Różanej.

ODNAJMĘ pokój umeblowany frontowy dwuokienny od zaraz. Narutowicza 47, tel. 174-39, m. 34.

ODNAJMĘ od 15-go słoneczny pokój. Gdańska 31a, m. 9.

2 POKOJE umeblowane od zaraz do wynajęcia. Sienkiewicza 37, m. 9.

POKÓJ frontowy dwuokienny z niekrępującem wejściem używalnością telefonu do wynajęcia. Cegielniana 85, m. 12.

POKÓJ z kuchnią z wygodami do wynajęcia. Piaseczna 23, m. 6, przy Rzgowskiej.

PRZYJMĘ dwóch panów na mieszkanie ul. Zachodnia Nr. 51 front II-gie piętro, m. 17.

MIESZKANIA pojedyńcze i kilkupokojowe w starych domach z wygodami. Wiadomość: Żeromskiego 69, m. 17, pośrednik.

POKÓJ dla jednego lub dwuch osób Cegielniana 57/39, 1 piętro.

POKÓJ umeblowany przy inteligentnej rodzinie z oddzielnem wejściem z telefonem, z całodziennym utrzymaniem lub bez, od zaraz do wynajęcia. Wiadomość Zawadzka 16a, m. 23.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Telefon Administracji 1-22-14. Tel. Redakcji: 1.27-24, 1.36-43, 1.36-44, 1.89-00. Tłocznia: 1-80-80.

Prenumerata „II. Republiki" ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5,60 za odnoszenie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6,50, zagranicą zł. 10. „Express" i „Republika" wraz z odnoszeniem 8,60 złotych.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10-szpalt.) W TEKŚCIE: 50 gr. za wiersz milimetrowy, (na stronie 4-szpalt.) NA STR. 1-ej zł 2.— za wiersz milimetrowy, (na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: do 150 wierszy po 30 gr., wyżej 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szp.). Zaręcz. i zaślub. po tekście 10 zł. Za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc., zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr — Najmniejsze zł. 1.50, poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Wydawca: Wydawnictwo „Republika", sp. z ogr. odp. Redaktor odpow. Wacław Smólski. W. druk. „Republiki", sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.